

EMMANUEL

Leven van de Heilige Maagd

Inleiding en kennismaking

In onze vaan dragen wij de leuze “EMMANUEL”, d.i. GOD MET ONS. Hoe diepzinnig dit woord! Hoe heerlijk deze waarheid! Dit éne woord is de stevige samenvatting van het hele werk dat de inhoud van deze periodiek zal zijn. Het drukt de heilsgeschiedenis uit, die hier zal herleven, zich hier onder onze ogen zal herhalen. Wij zullen de komst van de EMMANUEL voorbereid zien worden, Hem zien verschijnen, zien handelen als een kind, zien optreden als leraar, rondgaan als weldoener, als wonderdoener, Hem zijn volk zien bezoeken en met krachtige arm verlossen.

Met deze eerste aflevering is onze onderneming gestart.

Het ligt enigszins voor de hand – en het werd ons ook gesuggereerd – dat wij beginnen met een korte levensschets van de Duitse zienster Katarina Emmerick (K.E. of K.), die ons het leven van Christus en Maria en de ganse verlossingsgeschiedenis zo realistisch en aanschouwelijk, zo aangrijpend en betoverend schoon heeft beschreven. Inderdaad, als ooggetuige! Toch stellen wij ons liever met veel minder tevreden. En waarom?

1. Omdat zulk een levensschets te vinden is in vele uitgaven van haar werken.

Deze zijn:

- a. Het leven van de H. Maagd.
 - b. Het leven van Onze Heer en Zaligmaker Jezus Christus.
 - c. Het Bittere Lijden van Onze Heer en Zaligmaker Jezus Christus.
2. Omdat zelfs een uitvoerige schets ons geen trouw en onverminkt levensbeeld van de zienster kan geven. Daarvoor zouden twee lijvige boekdelen nodig zijn.

Nochtans mogen wij niet nalaten te wijzen op een drietal trekken die kenmerkend zijn voor haar leven.

Het zijn de volgende:

a. Het munt uit door heroïsche deugden.

Haar hoofddeugd is ontegensprekelijk de naastenliefde, of, zoals men het hedendaags gaarne uitdrukt, de medemenselijkheid, maar dan op christelijke grondslag. Door haar deugden kan zij met de grootste heiligen vergeleken worden.

b. Het schittert door de geest van beschouwing.

Vanaf haar vijfde jaar, zoniet reeds vroeger, werd zij in haar gebed overdag en bij nachte, maar ook onder haar dagtaak door taferelen of voorstellingen uit de gewijde geschiedenis belegerd en overrompeld. Haar bezigheid bestond in die eerste jaren in het hoeden van vee, en spoedig daarop in lastige veldarbeid. In haar laatste levensjaren culmineerden haar gezichten in de openbaringen die zij dag aan dag kreeg op Jezus' openbaar leven en ook in die op het Bitter Lijden en op het leven van de Heilige Maagd.

Openbaringen die even sterk tot godsvrucht stemmen als die van K. Emmerick zijn eventueel zeker te vinden, maar moeilijk, meen ik, visioenen die meer interessant, meer concreet en controleerbaar zijn; moeilijk visioenen van zulk een aard, dat ze ook de wetenschapsmens belangstelling inboezemen en hem tot studie en onderzoek uitnodigen.

c. Doch vele en verheven openbaringen krijg je slechts ten prijze van buitengewoon lijden, en vandaar dat een derde kenmerk van haar leven is: de grootheid en voortdurendheid van haar lijden; het gaat, evenals haar visioenen, de proporties te buiten.

Gekluisterd aan haar smartbed heeft zij de tol betaald voor de openbaringen die zij kreeg voor de mensen en die dezen nochtans zo weinig waarden.

Onze inschrijvers hebben evenwel het bewijs geleverd dat zij zulke goddelijke gunsten weten te waarden en nu zullen zij deze in ogeschouw gaan nemen.

Wij allen, vormen voortaan een vriendenkring, verenigd door de band der goddelijke liefde, die zich nu jarenlang gaat voeden en sterken met de geest, het licht en de waarheid van de visioenen der zienster van Dülmen.

Enkele gegevens over haar leven:

De provincie Westfalen, in dat tijdperk buitengewoon katholiek, is haar vaderland geweest. Zij werd geboren op 8 september 1774 in het boerengehucht Flamske (in het Hoogduits Flamschen), een buitenwijk van de stad Koesfeld die zowat 120 km ten noorden van Keulen gelegen is.

Op 28-jarige leeftijd werd zij in het naburige stadje Dülmen in 1802 in een klooster opgenomen.

Eind 1811 werd het klooster opgeheven om oorlogsredenen.

De zienster betrok daarop in 1812 een huisje in de buurt. Zij werd spoedig ziek en bedlegerig. Heel kort na de volgende Kerstdag kreeg zij de wonden van de Heer ook uitwendig, want inwendig had zij ze reeds 4 jaren. Zij stond om zeggens niet meer op van haar ziekbed.

Het vreselijkste lijden van afwisselende ziekten en de folteringen van haar stigmata waren niet in staat een bloeddorstige, ongelovige wereld te bevredigen; deze overlaadde haar bovendien tot in en tot lang na haar dood met laster, schimp, verdachtmakingen, beschuldigingen, folteringen en vervolgingen.

Zij stierf in de avond van 9 februari 1824.

Naderhand kreeg zij de bijnaam: ‘zienster van Dülmen’. Deze naam verdient zij ontegensprekelijk, want als zodanig heeft zij zich hoogst onderscheiden.

Vrienden:

Geliefde abonnees, door in te schrijven op ons werk, hebt gij ons uw vertrouwen geschonken. Wij zullen ons best doen om het te verdienen, zodat U tevreden zal zijn.

Nu mijn taak begint, zie ik vrienden in U, aan wie ik me geven moet. Ik sta in uw dienst, zonder iets voor mij te verlangen, tenzij de nodigste steun voor het werk en de eer Uw gids te mogen zijn om U in het spoor van Jezus te leiden op de wegen van Palestina.

Zulk een gids is U onmisbaar voor Jezus' tochten tijdens zijn openbaar leven en lijdensgang; zelfs in het leven der H. Maagd is hij U geenszins overbodig.

Dit laatste leven bestaat uit visioenen die K. niet altijd heeft gehad in chronologische volgorde, maar vaak naar aanleiding van Mariafeesten of andere omstandigheden.

De Duitse schrijver Brentano, die haar dagelijks bezocht en haar mededelingen neerschreef, heeft ze achteraf naar best vermogen gerangschikt. Dit leven bevat vele prachtige bladzijden, maar doet als geheel zeker onder voor het overheerlijk verhaal van Jezus leven en lijden, hoewel de beoordeling daarvan enigszins van subjectieve maatstaven afhangt, van persoonlijke aanleg, devotie en smaak.

Het Christusleven werd dag na dag verteld en dus in een strikt chronologische volgorde; het Bitter Lijden uur na uur geschilderd. De laatste twee werken zijn ook veel rijker aan verrassende mededelingen op geografisch, topografisch, historisch gebied; ze verschaffen ons de nuttigste ophelderingen over veel heilige plaatsen, helderen ook keer op keer schriftuurplaatsen op, ja, brengen ons – wat ook niet te versmaden is – op het spoor en de ontdekking van een aanzienlijk aantal belangrijke steden. Dit bevredigt niet alleen een lofwaardige weetgierigheid, maar kan ook geldbesparingen meebrengen, aangezien nog steeds veel moeite en geld besteed wordt om door opgravingen een stad terug te vinden. Vaak echter zonder het beoogde resultaat.

Zelf hebben wij onze aandacht het meest geconcentreerd op topografische aanwijzingen, zonder daarom schriftuurproblemen en andere gegevens te verwaarlozen.

Het werk is in nummers ingedeeld en waar nodig of nuttig, commentaar in voetnoten. Dit heeft natuurlijk ten doel Katarina's mededelingen op te helderen, eventueel ook de juistheid ervan aan te tonen. Hieruit volgt dan ook haar betrouwbaarheid. Dit laatste wordt slechts opgeëist in 't algemeen, niet voor elke uitspraak of bijzonderheid.

Mengt zij in haar verhalen persoonlijke meningen, interpreteert of beoordeelt zij geziene dingen, hierin is zij, zoals iedereen, aan vergissing onderhevig.

Eén banaal voorbeeld: haar afstandsopgaven berusten op schatting. Uit haar aard maakt een 'schatting' geen aanspraak op rekenkundige juistheid; vele elementen, kromme wegen, bergen, enz. beïnvloeden en bemoeilijken de schatting.

Wij zouden de lezer de raad willen geven een eerste keer het verhaal doorlopend te lezen zonder het commentaar en zich zonder achterdocht aan zijn indrukken over te geven.

Hij herleze dan een tweede keer de tekst met het commentaar, zelfs kritisch als hij wil. Andere bemerkings vooraf komen bij het leven der H. Maagd minder van pas.

Ook past hier minder de opgave van auteurs, boeken, artikels in woordenboeken of tijdschriften, reisbeschrijvingen en gidsen van Palestina en meer soortgelijks, waar wij onze kennis zijn gaan putten.

Daarom moge deze inleiding hier volstaan.

Een uitvoeriger voorwoord zal evenwel nodig zijn bij het begin van Jezus' openbaar leven.

Onder onze lezers zullen wel geen hoogleraars zijn, geen machtigen, geen wijzen naar het vlees, maar zulken die in de H. Schrift de armen van Jahweh genoemd worden en die nu, gelijk toen, van geen tel zijn (cfr. I Kor. 1, 26-27).

Niettemin zal dit werk, zoals het op de frontpagina staat, een document zijn van onschatbare waarde, ja, ook – ten minste in zijn geheel – een getuigenis tegen hen die als dolle honden met de tanden van de hyperkritiek en ontmythologisering het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus verscheuren.

Voor U echter, lieve lezer, zij elke lezing een geestelijk bad, een beschouwing vergezeld van gebed.

Het leven en lijden van Christus zijn de meest authentieke, de vruchtbaarste bronnen van beschouwing. Aldus de contemplatieve bij uitstek, de grote heilige Theresia.

**O Maria, zonder de vlek der erfzonde ontvangen,
bid voor ons die tot U onze toevlucht nemen.
Amen.**

P. Pacificus DECLERCQ †,
Sint-Sixtusabdij
8983 Westvleteren

Overzicht van het gehele werk

De naam en de leuze EMMANUEL vat, zoals gezegd, het verlossingswerk samen. Ook ons werk dat er de geschiedenis van is. De profeet Jesaja karakteriseerde van uit een ver verleden met dit éne woord de Heiland en zijn zending: GOD MET ONS.

Naam die barst van de geweldigste betekenis en die, zodra men er ietwat dieper over nadenkt, vervuld is met al de troost, geluk en beloften die men wensen kan.

Emmanuel, d.i. God onder ons, in ons midden, maar ook GOD IN ons, op het innigst met ons verenigd en één. God ons genegen en beminnend, ons beschermend en verdedigend, partij voor ons trekkend tegen onze belagers en vijanden. Al deze betekenissen deden Joannes in zijn Evangelie en brieven jubelen:

Het Woord dat altijd was, dat bij God was en zelf God was, dat Woord is mens geworden en het heeft onder ons gewoond.

Wij hebben zijn heerlijkheid gezien, geen andere dan de heerlijkheid van de Eéngeborene uit de Vader.

Wij hebben Hem beluisterd, met eigen ogen gezien, met onze handen betast!

Echt droomgeluk!! Daarom verkondigen wij Hem u, opdat gij deel zult hebben aan ons geluk, en wij in geluk één zouden zijn met de Vader en ons geluk volkomen zij!

Naar deze zinrijke naam Emmanuel zijn de indelingen van ons werk getiteld.

1. Het 1e gedeelte, waarvan dit fascikel de 1e helft bevat draagt als titel: **‘Verwijderde voorbereiding tot de komst van de Emmanuel’**.

Het gaat tot de geboorte der H. Maagd Maria, nr. 14.

2. Het 2° gedeelte bevat de ‘**Nadere en naaste voorbereiding**’.

Het gaat tot de geboorte van Christus, tot nr. 113.

3. Het 3° gedeelte toont ons de Emmanuel, verschenen op aarde, zich in een voorspel openbarend aan ‘armen van Jahweh’, aan de herders van Bethlehem, aan de Wijzen uit het Oosten en een aantal intieme vrienden en familieleden.

Het gaat tot de terugkeer van de Wijzen naar hun land langs andere wegen, nr. 154.

4. In het 4° gedeelte leeft de Emmanuel in de verborgenheid onder mensen die Hem, d.i. zijn Godheid en bestemming niet kennen. Het gaat tot de terugkeer van de H. Familie uit Egypte.

In deze indeling hebben wij ook zijn kindsheid ondergebracht, tot nr. 201.

Samen vormt dat **het Leven der H. Maagd tot Jezus’ openbaar optreden**.

Het volgende gedeelte is geheel **het openbaar leven**: de Emmanuel met ons als leraar, weldoener, wonderdoener.

Wij volgen hem 3 jaren langs Palestina’s wegen (tot nr. 1743).

In **het uitvoerige passieverhaal** verlost de Emmanuel door lijden en kruisdood de mens, verzoent en verenigt hem met God, verdient hem de hemel; ook hier is Hij de GOD MET ONS, die als ware Hij de hoofdschuldige, alle straf op Zich neemt.

Tenslotte zegepraalt Hij in een laatste gedeelte van het goddelijk epos over lijden en dood door **verrijzenis, hemelvaart en in-bezit-neming van zijn troon: “Ik ben verrezen en nog ‘met u’.”**

Hij sticht de Kerk, waarin Hij tot het einde van de wereld GOD MET ONS blijft.

Hij opent voor ons de hemel waar Hij eeuwig blijven zal de grote EMMANUEL.

Dan nog de laatste jaren van Maria en een levensschets der apostelen en enkele tijdgenoten van Jezus. Vrucht van alles: eeuwig geluk, Gods glorie: groot zijn Gods werken.

Verwijderde voorbereiding tot de komst van de Emmanuel

Buitengewoon verlangen naar de komst van de Messias in de voorouders van de heilige Maagd (Meegedeeld in de morgen van de 27 juni 1819)

1.

Wat ik reeds als kind zo dikwijls van het leven van de voorouders der H. Maagd heb gezien, heeft zich vannacht nogmaals in een reeks van beelden aan mijn geest geheel op dezelfde wijze vertoond. Was ik in staat alles te vertellen, juist gelijk ik het weet en het nog voor mijn ogen zie, dit zou de Pelgrim zeker een grote vreugde verschaffen¹. Ikzelf immers werd door de aanschouwing van die gezichten in mijn grote ellende volledig verkwikt.

Als kind was ik van alles wat ik in mijn visioenen zag, zo zeker, dat ik aan iedereen die mij iets uit deze geschiedenissen op een andere manier vertelde, aanstond op de man af antwoordde: “Mis! Niet aldus, maar zó is dat geschied!” En ik zou mij er voor om het leven hebben laten brengen.

Daarna slaagde de wereld er in mij in mijn overtuiging te schokken en ik vond het beter te zwijgen. Toch is die overtuiging mij altijd diep in de ziel bijgebleven en nog heden nacht heb ik weer alles tot in de minste bijzonderheden opnieuw aanschouwd.

In mijn kinderjaren was ik in gedachten steeds bezig met de kribbe, de kleine Jezus en zijn heilige Moeder. Vaak was ik er zeer verwonderd over dat niemand mij iets over de familieleden en verwanten der H. Maagd vertelde. Ik begreep niet waarom men zo weinig over haar voorouders en bloedverwanten

¹ Katarina Emmerick duidde de Duitse schrijver en dichter Brentano, die haar dagelijks bezocht, haar verhalen beluisterde en daarna zo zorgvuldig als hij kon, noteerde, gewoonlijk aan met de benaming Pelgrim. Dit met het oog op zijn vroeger zwerversleven.

opgeschreven had. In mijn vurig verlangen méér over hen te weten, werden mij een hele reeks gezichten verleend over Maria's voorouders. Ik zag ze tot wel in de vierde of vijfde graad opwaarts en steeds viel het mij op dat zij buitengewoon godvrezende en eenvoudige mensen waren, vervuld met een geheim en onuitsprekelijk verlangen naar de komst van de Messias.

Ik zag die rechtschapen mensen gewoonlijk wonen te midden van andere lieden, die, bij hen vergeleken, mij ruw als barbaren leken; henzelf echter zag ik zo vreedzaam, zachtmoedig en liefdadig. Dit maakte me dikwijls bezorgd om hen en niet zelden dacht ik bij mezelf: "Ach, wat moet er van die goede mensen geworden? Hoe zullen zij zich tegen die onbeschofte lieden verdedigen? Hoe er aan ontkomen? Ik wil hen opzoeken, hun mijn diensten aanbieden; ik wil hen meeleiden naar een woud waar ze zich verschuilen kunnen, ja, ik vind hen zeker nog terug".

Inderdaad, zo duidelijk zag ik hen dat ik geloofde: nu, op het eigenste ogenblik zijn zij daar. En ik was vol kommer om hun lot en toekomst.

2.

Ik zag de voorouders van de H. Maagd steeds een leven van zelfverloochening leiden. Ik zag dat de gehuwden onder mekaar dikwijls overeenkwamen om een tijdlang in onthouding te leven en daarover was ik dan zeer verheugd, zonder bepaald te kunnen zeggen waarom (cfr. I Kor. 7, 5).

Zulke afzonderingen onderhielden zij meestal, wanneer zij voornemens waren godsdienstplechtigheden met wierook, offers en gebeden te houden; uit zulke handelingen erkende ik dat er priesters onder hen waren². Ook zag ik hen soms van de ene plaats naar de andere verhuizen, om niet langer door boosaardige

² Zie verder commentaar nr. 12.

medemensen in hun vrome levenswijze gehinderd te worden. Dan verlieten zij grotere goederen voor geringere.

Zij waren zo vroom en zo vervuld van verlangen naar God, dat ik hen dikwijls, zowel overdag als bij nachte, eenzaam over weilanden en velden zag ronddwalen, terwijl zij smachtend God smeekten en aanriepen. Ja, uit louter godshonger scheurden zij hun klederen op de borst open, als moest God zich met de gloeiende zonnestrallen in hun hart inbranden, of met het licht van maan en sterren hun dorst naar de vervulling van de belofte verzadigen³.

Zulke aanschouwingen kreeg ik, wanneer ik als kind en daarna als jong meisje eenzaam in de weide mijn kudden hoedde, of 's nachts op de hoogst gelegen akkers van ons boerendorp neergeknield tot God bad. Of ook nog, wanneer ik in de Advent, midden in de nacht door de sneeuw drie kwartier ver van Flamschen, waar onze hut stond, naar de Rorate-plechtigheid in de Sint-Jakobuskerk te Koesfeld ging.

's Avonds te voren en ook nog in de nacht bad ik dan onvermoeid voor de arme zielen. Ik wist dat er daar zo vele leden niet alleen voor eigenlijke zonden, maar ook omdat zij in hun leven niet ijverig genoeg hun zaligheid behartigd hadden, met al hun begeerten aan de schepselen en goederen dezer wereld hingen, ze

³ Die dorst naar de vervulling van de belofte in Maria's voorouders illustreert op aangrijpende wijze deze evangeliewoorden: "Vele profeten en rechtvaardigen smachtten er naar te zien wat gij ziet en ze zagen het niet, te horen wat gij hoort, maar ze hoorden het niet" (Mt. 13, 16).

Tot deze profeten en rechtvaardigen behoren dus deze voorouders van Joakim en Anna en Jozef. In de parallele passage van de H. Lukas spreekt deze van profeten en koningen (Lk. 10, 23). Immers geheel de geslachtsstam van Jozef en Maria was van koninklijken bloede; maar koning is ook ieder rechtvaardige, omdat hij de heerschappij voert over zijn hartstochten en dus over het kleine inwendige rijk van zijn ziel.

Die voorouders kunnen en moeten wij ook navolgen in de 20^e eeuw, omdat voor zo talloos velen de Messias en Verlosser praktisch nog moet komen; ook omdat zijn rijk voort verdedigd en verder uitgebreid moet worden.

nagejaagd hadden en daardoor in allerlei fouten gevallen waren; nu moesten zij tot straf kwijnend smachten naar hun bevrijding. Ik offerde mijn gebed, en mijn verlangen naar de Heiland, aan God op om voor hen te voldoen.

Nu, het is waar, ik had hierbij ook wat persoonlijk voordeel op het oog, want ik wist dat die lieve zielen uit erkentelijkheid en om verder geholpen te worden, mij op het gepaste ogenblik zouden wekken en ik me dan niet zou verslapen. Zij kwamen dan inderdaad als kleine flauwe lichtjes naar mijn bed gezwefd en wekten mij op het juiste ogenblik, zodat ik nog mijn morgengebed voor hen kon doen. Vervolgens besprenkelde ik mezelf en hen met wijwater, kleepte mij aan en begaf mij op weg, omgeven door die stille zwakke lichtjes, die mij als in processie begeleidden. En dan zong ik onderweg met geweldig verlangen uit het diepste van mij hart:

De Rechtvaardige mag komen als een zegen
Hij daal' van Boven als een dauw en regen!

Ik zag toen herhaaldelijk de voorouders der H. Maagd in de woestijn en over veld en beemd en weiland dwalen, terwijl zij met onbedaard verlangen naar de komst van de Messias verzochten en schreiden. Mijn weg vervorderend deed ik zoals zij. Ofschoon die zielen mij een grote omweg langs alle staties van de kruisweg lieten maken, kwam ik steeds op tijd in de kerk te Koesfeld voor de Rorate-mis aan⁴.

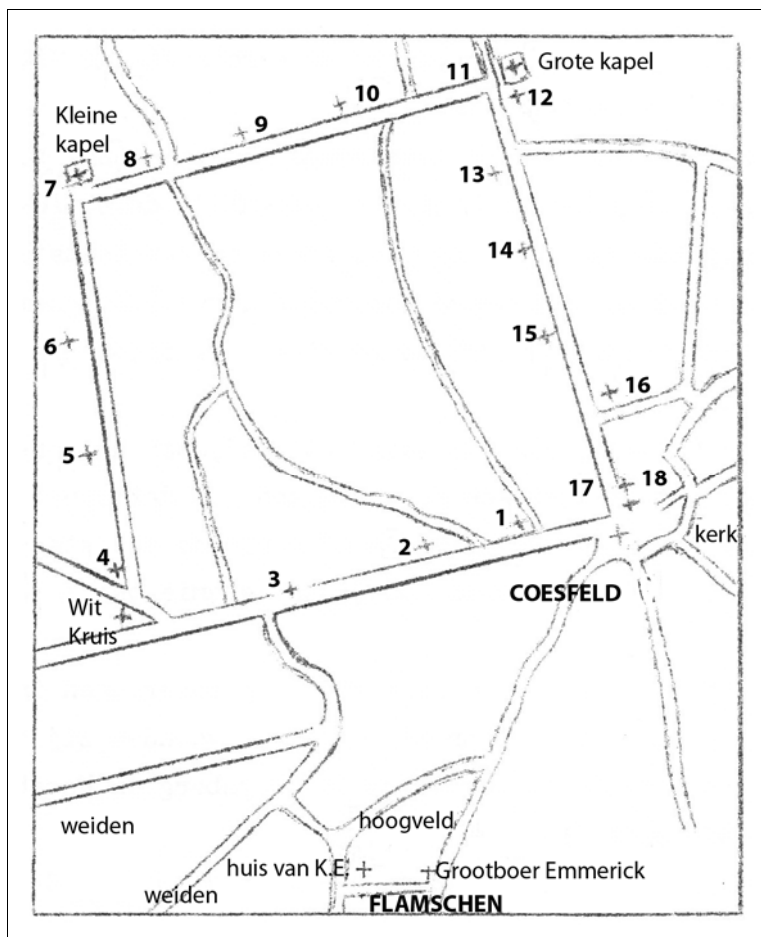
⁴ Uitleg van het kaartje. –

Het vierkant of trapezium stelt de grote kruisweg van Koesfeld voor, die door Katarina zo juist vermeld is.

De armen zielen lieten haar die 12 km lange kruisweg volgen om geholpen te worden door haar overweging van Kristus' lijden. De getallen 18 stellen de 18 staties voor.

De twee laatste zijn in de Sint-Lambertuskerk, aangeduid door 't kruisje juist hiernaast.

De 2^e en 3^e, weer eronder, is Katarina's parochiekerk, Sint-Jakobs.

Haar huis, ook door een kruisje aangeduid, ziet naar het oosten naar de hofstede van grootboer Emmerick.

Tussen de 2 huizen ligt het hoogveld, de hoogste akkers van het boerengehucht Flamschen. Achter het geboortehuis van de zienster liggen de weiden.

De zielen lieten mij een grote omweg maken, langs alle staties van de grote kruisweg.

Wanneer ik nu die lieve voorouders der H. Maagd aldus naar God zag hongeren en dorsten, leken zij mij zeer vreemd in hun klederdracht en uiterlijk. En toch zag ik hen zo klaar en nabij, dat ik mij hun gelaatstrekken en gestalte nu nog duidelijk herinner en voor ogen heb. En ik sprak dan telkens bij mezelf:

“Welke mensen zijn dat toch? Het is helemaal niet zoals nu en toch zijn ze daar werkelijk. Wat ik zie, gebeurt.”

En ik koesterde de hoop nog eenmaal bij hen te komen.

Die goede mensen waren in hun handel en wandel, in hun woorden en werken en godsdienstoefeningen uiterst nauwgezet en ernstig; nooit kwam een klacht uit hun mond, tenzij over het leed van hun medemensen.

De voorouders van de H. Anna. – De Essenen.

(Meegedeeld in juli en augustus 1821)

3.

Ik had een uitvoerig gezicht over de voorouders van de H. Anna, de moeder der H. Maagd. Zij woonden te Mara⁵, in het land van de berg Horeb (= Sinai). Zij leefden in een geestelijke samenhang met een soort zeer vrome Israëlieten, van wie ik veel heb gezien. Wat ik er nog van onthouden heb, ga ik vertellen. Gisteren heb ik bijna de ganse dag onder die mensen doorgebracht en had niet zoveel bezoek me verstrooid en uit mijn evenwicht gerukt, ik zou er niet zoveel van vergeten zijn.

Men noemde die godvrezende Israëlieten, met wie de voorouders van de H. Anna betrekkingen onderhielden, Essenen of Esseeën. Zij hebben echter opvolgenlijk drie verschillende namen gehad. Eerst heetten zij Eskarenen, daarna Chasideeën en ten laatste Essenen.

⁵ Mara is de plaats waar de Israëlieten, na hun doortocht door de Rode Zee, hun eerste halte hielden.

1. De eerste naam Eskareen is afgeleid van het woord Eskara (of Askara). Zo noemde men het deel van de offers, dat aan God toekwam en ook de geurige wierook die aan het tarwemeel-offer toegevoegd werd.
2. Hun tweede naam Chasideeën betekent zoveel als ‘de barmhartigen’, doch de oorsprong en betekenis van de naam Essenen ben ik vergeten. Het ontstaan van dat soort vrome mensen gaat tot de tijd van Mozes en Aäron terug; zij stamden van de priesters af, die de Verbondsark droegen, doch pas in de tijd tussen Jesaja en Jeremia ontvingen zij een bepaalde levensregel.

Aanvankelijk waren zij niet talrijk, doch later woonden zij in groeperingen in het Beloofde Land over een grote uitgestrektheid verspreid. Naderhand woonden zij ook in de Jordaanstreek. Zij waren echter grootstendeels gevestigd in de gebergten Horeb en Karmel, waar ook Elias zich opgehouden heeft⁶.

⁶ Meerdere verklaringen in het voorgaande vragen een weinig opheldering.

Wij zullen beginnen met een woord te zeggen over de Essenen, omdat er in Jezus' leven zo dikwijls sprake van zal zijn. Het is dus zeer nuttig er een idee van te hebben, te meer daar ze sedert 1947 (vondsten te Qumram) een voorwerp van belangstelling geweest zijn.

Gehuwde Essenen waren er ook in Jezus' familie.

Wat K. Emmerick er over zegt, wordt door Flav. Jos. (= Flavius Josephus, de joodse geschiedschrijver) bevestigd. Het een of ander verschil is door een variëteit in hun leven gemakkelijk te verklaren.

Wij kunnen **de orde der Essenen in strikte zin** vergelijken met de oude, strenge klooster- of monnikenorden in de katholieke Kerk, met dit verschil dat ze nog een harder levensregel volgden en voor tekortkomingen strenger gestraft werden.

Na grote ontrouw konden zij zelfs, volgens Flavius Josephus, nauwelijks nog genade vinden. Sommigen kwamen dan ook ellendig, verzekert hij, aan hun einde. De Essenen vatten hun leven buitengewoon ernstig op.

Ook hadden zij, alvorens bij de gemeenschap ingelijfd te worden, een proeftijd te doorstaan: een jaar postulaat en 2 jaren noviciaat.

Hun meeste nieuwelingen rekruteerden zij onder kinderen en jongens die hun opvoeding van hen ontvingen. Ook Flavius Josephus heeft zich enkele jaren onder hun leiding gesteld. Hij kent dan ook grondig hun leven. Het meeste dat wij er van weten, afgezien van wat de laatste ontdekkingen aan het licht brachten, hebben wij aan hem te danken.

Vervolgens nog aan de Egyptische jood Filo. Wat zij er over zeggen is bijzonder interessant en stichtelijk.

Flavius Josephus verheft hemelhoog hun stichtelijke, zuivere levenswijze, hun grote heiligheid. Onder hun leden werden er vele met charismatische gaven begiftigd. Hij beschouwt deze als het loon van hun zo godgevallig streng leven. Hij noemt als een buitengewoon groot profet, wiens voorspellingen nooit faalden, **Judas de Esseen**.

Nog vermeldt hij **Manahem**, die zich vermaard maakte door een profetie, die hij deed aan Herodes de Grote. Van deze spreekt ook K. Emmerick.

De Essenen stelden hun ideaal in de beoefening van alle deugden, de versmading van rijkdom en winstbejag. Daarom dreven zij geen eigenlijke handel, maar leefden van het werk hunner handen, meest van tuin- en landbouw, ook spinnen en weven, enz.

Zij bezaten niets persoonlijk, maar alles gemeenschappelijk; zij onderhielden streng het celibaat, legden zich toe op gehoorzaamheid, boetvaardigheid, zelfbeheersing en stilzwijgen. Dit laatste onderhielden zij zeer streng van zonsondergang tot haar opgang. Zij droegen een tedere zorg voor de zieken en beoefenden daarom ook de geneeskunde; zij gaven zich over aan het gemeenschappelijk gebed, persoonlijke overweging, de studie der Schriften van Mozes, de profeten en van hun eigen stichters, munten uit in goddelijke en onderlinge liefde, in woordgetrouwheid, ongeveinsdheid, enz.

De tegenovergestelde ondeugden verfoeiden en bestreden zij als de pest; zij zouden het als een misdadig beschouwd hebben het eten even maar aan te raken zonder eerst gebeden te hebben of weg te gaan van tafel zonder dankzegging.

Mozes beschouwen zij als hun heiligste profet en bijzonderste leraar. In het onderhouden van bepaalde voorschriften, zoals de sabbatrust, zijn zij nog strenger dan de Farizeeën, hoewel zij de Wet meer naar de geest begrijpen en beleven. In tegenstelling met hen die hedendaags beweren dat de ziel sterft met het lichaam, houden zij dat de ziel onbederfelijk, onsterfelijk is en dus voortleeft, wanneer zij van het lichaam gescheiden is.

Ze zijn wars van oorlog, maar wanneer zij tot verdediging van een edele zaak ertoe gedwongen worden, zijn zij dapper als leeuwen en onverschrokken in het zicht van de dood. Hun natuurlijke levensdrang

weten zij het zwijgen op te leggen: zij weten immers dat na de dood een beter lot hen wacht, gezien het voortbestaan van de ziel. Men zal te vergeefs trachten, zegt Flavius Josephus, hun het geloof aan deze waarheid, zoals aan hun overige leerpunten te ontnemen.

Bij deze geschiedschrijver ook is het, dat wij de formules vinden, die zij uitspraken, wanneer zij zich door de professie bij de gemeenschap inlijfden. Hun verheven leer en levenswijze zit er in als het ware samengeballd.

Ze luidt als volgt:

*“Ik wil God beminnen, vereren en dienen uit al mijn krachten;
jegens alle mensen zal ik de rechtvaardigheid nakomen;
nooit zal ik iemand kwaad berokkenen, zelfs niet als iemand mij er toe
zou dwingen.*

*Ik zal de bozen verafschuwen, maar de deugdzamen volgens mijn
vermogen ondersteunen; jegens niemand zal ik mij trouweloos
gedragen, en allermint tegenover oversten en vorsten, die hun gezag
van God ontvangen hebben.*

*Word ikzelf eventueel met gezag bekleed, dan zal ik me nooit door
machtsmisbruik jegens mijn onderdanen schuldig maken door hen als
minderwaardigen te behandelen of ongelijk aan te doen.*

*Als overste zal ik me nooit enig voorrecht toekennen of bevoordelen,
hetzij in het gebruik van voorwerpen of van dispensaties.*

*Ik zal de liefde voor de waarheid en oprechtheid ongekreukt handhaven
en bewaren en de leugenaars streng bestraffen.*

*Diefstal, onrechtvaardig gewin zal in verafschuwen als de pest;
mijn onderdanen zal ik getrouw op de hoogte brengen van de
godsdienstgeheimen van ons genootschap, doch mij er wel voor hoeden
deze aan buitenstaanders uit te leveren.*

*Om onze geheimleer te redden zou ik mijn leven in de waagschaal
werpen: de boeken die de leer bevatten met de namen der auteurs zal ik
nauwgezet bewaren. ”*

Dit alles lezend zou men kunnen denken dat Flavius Josephus menig element uit het christendom aan de Essenen toeschrijft. Wij kunnen eruit opmaken welk een verheven geest in hun orde heerste.

Uit Jezus' houding, later, jegens de Essenen, blijkt dat Hij hun zeer genegen was. Zonder zich met hen, als zodanig, in te laten, verdedigde Hij hen tegen de Farizeeën.

Er bestond ook een **genootschap van gehuwde Essenen**, dat met de orde der strikte Essenen in verbinding stond. Hun verhouding was als die van derde orden tegenover hun respectievelijke eerste orde in de katholieke Kerk.

Zij trachtten in hun huwelijk en in de wereld de levenswijze van de strikte Essenen van zo dicht mogelijk na te volgen, ook hun kuisheid, want, zegt Flavius Josephus, zij munten uit door strenge zeden; de echtgenoten scheidden van bed, zodra de vrouw ontvangen had en dit voor zolang de zwangerschap duurde. De getrouwde Essenen waren zowat overal verspreid te lande en in de steden en waren gastvrij voor elkaar. Op reis hoefden zij zich geen zorgen voor onderdak te maken.

Zij woonden ook in den vreemde, tot op Cyprus en in Egypte. Hier heeft Filo met veel lof en bewondering hun leven beschreven; het werd geheel geleid naar de geest en in afschuw voor de ondeugd. Men noemde hen daar therapeuten. In hun opvatting verschilden zij een weinig van de Essenen in Palestina.

Die in Egypte hechtten meer belang aan speculatieve beschouwing en navorsing van de waarheid, om er vervolgens naar te leven; maar die in Palestina stelden de praktische deugdoefening op de voorgrond.

Toen de Evangelist Markus het evangelie in Egypte kwam verkondigen, vond hij vele aanhangers onder hen. De strikte Essenen woonden er in gemeenschappen. Markus bezielde deze met een meer specifiek christelijke geest en in feite maakte hij hun gestichten tot kloosters.

In hun liefde tot Christus vonden die bekeerlingen kracht om nog strenger te gaan leven dan vroeger en zich ijveriger op de beschouwing toe te leggen.

In wat Filo over hen zegt constateert men veel christelijke elementen en ook wel wat dichterlijke overdrijving.

Het moederhuis van de Essenen in Palestina is waarschijnlijk te Qumram geweest, nabij de noordwesthoek van de Dode Zee. De resten van een groot gebouwencomplex wijzen geheel op zulk een inrichting. Onze K. (= Katarina Emmerick) noemt dat instituut nooit uitdrukkelijk, maar geen wonder: uit de opgravingen is gebleken dat het een hele tijd verlaten heeft gelegen: in deze periode viel het openbaar leven van Jezus.

In die gebouwen vindt men o.m. de gemeenschappelijke zaal die K. straks zal vermelden bij de Essenen op de Sinai.

Vele geleerden veronderstellen dat het ontstaan van deze godsdienstrichting teruggaat tot het midden van de 2^e eeuw voor Christus, omdat Flavius Josephus er omstreeks die tijd voor de eerste maal gewag van maakt, nl. onder de regering van Jonatan de Makkabeër. De gevolgtrekking is niet geheel logisch.

Ook denkt K. er anders over, zoals we reeds zagen; verder zullen wij zien dat zij in het gelijk kan zijn; na het verdwijnen van de Joden als natie in 135 na Christus, hebben afzonderlijke groepjes nog enige tijd stand gehouden. Ook in Palestina hebben vele Essenen zich tot het christendom bekeerd en wel vanaf de eerste Pinksterdag.

Na hun uiteendrijving in 70 kwamen zij in nog groter getal over; zij waren overigens door hun mentaliteit, instelling en geloofsopvattingen geheel op het christendom voorbereid.

Dat de **Essenen** achtereenvolgens drie namen gehad hebben, is een verzekering van K. die onze aandacht verdient.

1. Hun eerste naam was **Eskarenen**. Bij dit woord plaatst Brentano de volgende nota, die hier even ingekort en vereenvoudigd, wordt weergegeven.

Hij zegt:

“Dit werd uit de mond van de zienster aangetekend in augustus 1821. Toen hij het in juli 1840 met het oog op de publicatie herlas raadpleegde hij een taalkundige nopens de betekenis van het woord ‘Askara’ en kreeg ten antwoord: Askara betekent gedachtenis, herinnering, commemoratie; zo noemde men het deel van de bloedige offers, dat op het altaar verbrand werd ‘in memoriam’, d.i. om God te verheerlijken en Hem zijn beloften van barmhartigheid indachtig te maken.

De onbloedige offeranden, zo vervolgde die zegsman, of die spijsoffers bestonden gewoonlijk uit de fijnste tarwebloem die met olie gekneet en waarop dan wierook gestrooid werd. De priester verbrandde al de wierook en een handvol van het met olie gedrenkte meel of van het hiermee gemaakte gebak en dit was het Askara-gedeelte van het spijsoffer (Lev. 2, 2. 9. 16). Bij de toonbroden was alleen de wierook het Askara (Lev. 24, 7), enz.”

Nu zegt Brentano verder:

“De zuster heeft niet gezegd, maar men kan vermoeden waarom de eerste naam der Essenen aan het woord **Askara** ontleend werd. Het Askara was het deel van het offer dat uitsluitend aan God voorbehouden was, terwijl de overige gedeelten door priesters en offeraars genuttigd mochten worden.

De Essenen waren door hun levenswijze, onthouding en zelfverloochening meer aan God dan aan de mensen gewijd. Wel moest het gehele godsvolk een offer zijn voor God, doch slechts in

ruimer betekenis en niet onverdeeld, maar de Essenen leefden geheel voor God als zijn absoluut eigendom. Zij waren tegenover de Israëlieten wat het Askaragedeelte was tegenover de rest van het offer ten aanzien van God.”

Aldus Brentano.

Wat nu de drie achtereenvolgende benamingen der Essenen betreft, K. Emmerick schijnt wel in het gelijk gesteld te moeten worden.

Vooreerst, bovenstaande nota toont aan, dat die eerste naam bijzonder goed past op de Essenen, die uitsluitend leefden voor God.

2. Hun tweede naam was **Chasideeën**.

Dit betekent de barmhartigen, de vromen en ook deze hoedanigheid was hun eigen. Er is echter meer.

Van de Chasideeën is in de boeken van de Makkabeeën driemaal sprake, nl. I Makk. 2, 42; I Makk. 7, 13; II Makk. 14, 6.

Alles wat in deze passages over de Chasideeën gezegd wordt, komt treffend overeen met wat Flavius Josephus beweert van de Essenen: zij waren uiterst vroom, rechtschapen, woordgetrouw, eerbiedig jegens hun oversten, vredelievend, maar werd de oorlog hun eenmaal opgedrongen, dan dapper en onverschrokken; zij hadden hun leven veil (= ze wilden hun leven opofferen) voor de verdediging van een verheven zaak: godsdienst, geloof, vaderland, vrijheid.

Inderdaad, toen Mattatias, de vader der Makkabeeën het sein van de opstand tegen de goddeloze Syriërs gegeven had, “sloot zich een groep Chasideeën bij hen aan; het waren dappere Israëlieten die allen met hart en ziel voor de Wet opkwamen” (I Makk. 2, 42).

“Ze deinzen niet terug voor de dood, zegt Flavius Josephus, maar geven gaarne hun leven voor een edele zaak. Nog in de laatste joodse oorlog is het op duizend en nogmaals duizend manieren gebleken dat hun moed onoverwinnelijk is.”

De afgevallene hogepriester Alkimus bekleeg zich bij de Syrische veldheer Demetrius: “De Joden die Chasideeën genoemd worden , maken telkens oorlog en oproer en laten het rijk niet tot rust komen.” (II Makk. 14, 6).

Dus berusten zij niet in de antireligieuze drijfverijen van de goddeloze Syriërs, die hun het heidendom willen opdringen.

4.

De Essenen hadden ten tijde van de grootouders der H. Anna tot geestelijk opperhoofd een oude profeet; hij heette Archos of Arkas en woonde op de berg Horeb⁷. Hun inrichting geleek sprekend op die van een kloosterorde. De kandidaten of postulanten moesten een jaar proeftijd doormaken en werden dan volgens profetische verlichtingen van Boven voor korter of langer tijd aanvaard.

De eigenlijke leden der orde, die in communitie leefden, onderhielden **het celibaat**.

Doch er waren mensen die uit de orde gekomen waren (na er hun opvoeding genoten te hebben) of ermee verbonden waren; dezen volgden in **de huwelijkse staat** met hun gezin, hun kinderen en

Toch verkiezen zij vrede boven oorlog: “Nu waren de Chasideeën de eersten onder de Israëlieten, die de vijand om vrede verzochten (tijdens onderhandelingen); immers zij dachten: er is een priester uit het geslacht van Aäron met het leger meegekomen. Deze zal ons zeker geen onrecht aandoen. ”

Ook rekenden zij op de woord- en beloftegetrouwheid van de Syrische veldheer Bakchides. Woordbreuk was voor hen immers ondenkbaar. Maar ze werden bedrogen, gevangen genomen en 60 van hen vermoord (cfr. I Makk. 7, 13-16).

Hier komt naar voren hun eerbied voor de priester – zij stammen overigens van priesters af, volgens K.E. – hun vertrouwen op beloften en eden, daar zijzelf woordgetrouw zijn, enz.

Tenslotte wint de mening dat de naam Esseen hetzelfde betekent als **Chasideeër** hedendaags hoe langer hoe meer veld.

Laten wij dus besluiten dat de verklaring van K.E. dat de drie benamingen achtereenvolgens hetzelfde soort mensen aangeduid hebben, op zijn minst sterke aanbeveling verdient.

⁷ Arkos is waarschijnlijk een algemene naam met de betekenis van Opperhoofd, Bestuurder, ordesgeneraal, enz.

dienstponeel een levenswijze die in vele opzichten met de kloosterregel van de strikte Essenen overeenkwam.

Tussen deze aangeslotenen en de eigenlijke Essenen bestond ongeveer dezelfde verhouding als in onze dagen tussen de derdeordelingen en de katholieke kloosterorden.

Immers, de gehuwde Essenen wonnen in alle gewichtige aangelegenheden en inzonderheid bij de uithuwing van iemand der hunnen, de raad en de voorlichting in van het opperhoofd der Essenen, de oude profeet op de berg Horeb.

De grootouders van Anna behoorden tot dit soort van gehuwde Essenen.

Er bestond later ook nog **een derde soort** van Essenen die alles overdreven en zo tot grove dwalingen vervielen, maar de anderen duldden hen niet in hun midden.

De eigenlijke Essenen besteedden veel aandacht aan profetische dingen: hun opperhoofd op de berg Horeb kreeg daar in de grot van Elias herhaaldelijk goddelijke openbaringen met betrekking tot de komst van de Messias⁸.

⁸ Katarina zegt elders ook: "Hun opperhoofd deed voorzeggingen."

Ik citeer uit Coll. Brug., 1952, pag. 367:

"In de schriftrol met het commentaar op Habakuk, te Qumram in 1947 gevonden, wordt de Overste van de gemeenschap (Essenen) Meester van de gerechtigheid genoemd: hij is priester, een godsdienstig hoogstaand mens, onverschrokken in het verdedigen van de Wet en de waarheid.

Hij bezit het charisma om de mysterieuze orakels van de profeten te verklaren; hij spreekt woorden die komen uit de mond van God; hij is leider, het hoofd van de gemeenschap van het verbond, zoals de sekte zich heet."

Dit alles wijst op de juistheid van K.'s mededelingen over Arkos' profetische gaven; het commentaar op Habakuk bevat authentieke voorspellingen.

Arkos is overigens een soort hogepriester; inderdaad, tegenhanger van de hogepriester te Jeruzalem en men weet dat deze soms openbaringen ontving en ook voorspellingen deed. Aldus zelfs Kaifas.

Hij kende het geslacht, waaruit de moeder van de Messias zou voortspuiten en telkens als hij aan de voorouders der H. Anna iets in huwelijksaangelegenheden voorspelde of aanraadde, zag hij dat het tijdperk van de Verlosser naderde. Hoelang echter de geboorte van 's Heren Moeder door de zonden nog verhinderd of vertraagd zou worden, wist hij niet. Daarom hield hij niet op aan te manen tot boete, versterving, gebed en inwendige zelfverloochening. In deze godgevallige praktijken hadden de Essenen van oudsher, steeds met hetzelfde doel, een schitterend voorbeeld gegeven.

Voordat Jesaja (760) de Essenen in een beter organisatie met uitgewerkter levensregel verenigd had (zie nr. 3), leefden zij als vrome Israëlieten verspreid. In geest van boete en versterving droegen zij voortdurend dezelfde klederen, zonder ze te verstellen tot ze hun van het lichaam vielen. Zij kampten vooral tegen de zinnelijkheid, ook de gehuwden, en vaak woonden dezen, met wederzijds goedvinden, lange tijd van elkander gescheiden in afgezonderde hutten (cfr. I Kor. 7, 5).

Wanneer zij evenwel samenleefden en gemeenschap hadden, geschiedde dit alleen met het oog op een heilig nakomelingschap, dat zou kunnen bijdragen tot de spoediger komst van de Verlosser. Zo zag ik mannen gescheiden van hun vrouwen eten en pas als de man van tafel weggegaan was, kwam de vrouw haar maaltijd gebruiken. Reeds in die verre tijden waren er onder de gehuwde Essenen voorouders van de H. Anna en van andere heilige personen.

Ook Jeremia (650) stond met hen in betrekking en die mensen welke men 'kinderen of leerlingen der profeten'⁹, waren

Joannes doet opmerken dat Kaïfas zijn profetie deed uit kracht van zijn waardigheid: *cum esset pontifex* (11, 49-52).

Volgens onze zienster waren de hogere oversten van de Essenen meestal begenadigde personen.

⁹ Kinderen van de profeten. –

uit hun midden gekomen. Zij woonden in groot getal in de woestijn in de gebergten Horeb en Karmel. Ook in Egypte zag ik in een later tijdperk velen van hen. Ik heb ook gezien dat zij door oorlog een tijdlang van de Horeb verdreven en door nieuwe

Uit de H. Schrift is op te maken dat zij een soortgelijk leven als de Essenen leidden. Reeds in de periode van Samuel en Saül, d.i. omstreeks 1100 bestonden er profetenleerlingen.

Ze worden nogmaals vermeld ten tijde van Elias (870) en onder diens opvolger Elizeüs.

In de H. Schrift worden meerdere plaatsen genoemd waar zulke groepen leefden: te Giba, Ramata, Betel, Gilgal, Jericho. Zulk een groep heette school, d.i. vereniging, gemeenschap en aan 't hoofd stond een overste, die zijn leerlingen Gods Wet voorhield en verklaarde; niet zelden was hij bovennatuurlijk verlicht en begunstigd.

Elias schijnt aan het hoofd van zulk een school gestaan te hebben. Tijdens de vervolging van Achab leefden velen van hen verborgen in de spelonken van de Karmel.

Na Elias werd Elizeüs als hun hoofd door hen erkend.

Zulke communititeiten telden soms tot 100 leden (II Kon. 4, 43).

Tot die instelling behoorden ook gehuwde personen (II Kon. 4, 1), maar zij leidden geen gemeenschappelijk leven zoals de strikte ordeleden. Hun doel was om door een heilige levenswandel God te verheerlijken, eigen volmaaktheid te bewerken en de godsdienst te bevorderen en aan de naaste alle goed te bewijzen.

Uit de H. Schrift kan nog worden afgeleid dat hun leven beter en duurzamer ingericht was ten tijde van Elias (cfr. D.B. Ecole 2).

De oude exegeten, in navolging van Hiëronymus, Cassianus, Isidorus zagen in hen een soort kloosterlingen, die zich onder het gezag van een overste oefenden in alle praktijken van het kloosterleven. Ook onder hen werden profeten gevonden (cfr. II Kon. 2, 3-7). Zoals bij de Essenen verving bij hen een eed de beloften van ons kloosterleven. Het schijnt dus wel dat die profetenleerlingen essentieel hetzelfde leven leidden als de Essenen en, daar K.E. beweert dat ze uit hen voortgekomen zijn, er misschien een vertakking van waren.

Ten tijde van Elias waren zij beter ingericht, zegden wij. Dit stemt overeen met wat K.E. zal zeggen dat Elias de levenswijze van de Essenen, of hoe zij toen ook heetten, doeltreffender geregeld heeft. Dit belet niet dat Jesaja ze later nog beter organiseerde (zie nr. 3).

opperhoofden weer bijeengebracht werden. Tot hun getal behoorden ook de Makkabeeën¹⁰.

Zij hadden een grote verering voor Mozes en waren in het bezit van een kledingstuk van hem, dat hij eenmaal aan Aäron geschonken had en dat van deze tot hen gekomen was; zij beschouwden het als hun heiligste voorwerp en ik heb in een gezicht gezien dat zowat 15 van hun mannen bij de verdediging van die heilige relikwie gesneuveld zijn.

Hun opperhoofden die profeten waren, kenden de heilige geheimenissen van de Verbondsark¹¹.

De eigenlijke celibataire Essenen waren van een ongelofelijke kuisheid en godsvrucht. Zij namen kinderen aan en leidden ze op tot grote heiligheid. Om lid van de strenge orde te mogen worden, moest men 14 jaar oud zijn. Reeds beproefde postulanten moesten slechts één proefjaar, anderen echter moesten er twee ondergaan. Zij dreven geen handel, behalve dat zij de voortbrengselen van hun landbouw ruilden tegen benodigheden. Had een hunner zwaar gezondigd, dan werd hij door de banvloek, die het opperhoofd tegen hem uitsprak, uit hun midden gestoten.

¹⁰ Hier bedoelt K. de schriftgeleerde Eleazar met de 7 Makkabese broeders en hun moeder. Zij worden de Makkabese martelaren genoemd omdat hun foltering in het 2^e boek van de Makkabeeën verhaald staat.

Zonder twijfel heeft Flavius Josephus deze heldhaftige martelaren op het oog, wanneer hij van de Essenen zegt: “zij lieten zich folteren met vuur en ijzertuigen; zij lieten zich de beenderen radbraken, liever dan verboden spijzen te eten. Te midden van de tormenten kwam geen klacht op hun lippen; zij dreven de spot met hun beulen en spraken geen woord om hen milder te stemmen.”

Hier worden klaarblijkelijk die Makkabese broeders en hun moeder bedoeld. Zowel uit Flavius Josephus als uit K.E. weten wij dat ze Essenen waren en dus meteen dat zij die heldhaftigheid uit hun geloofsovertuiging en godsdienst putten.

¹¹ Hier is voor de eerste maal de ‘geheimzinnige zegen’ uit de Verbondsark bedoeld. K.E. zal er vaak op terugkomen. In nr. 25 spreken wij er uitvoerig over.

Deze ban had een kracht als die van Petrus over Ananias, die er door getroffen, aanstonds stierf (Hand. 5, 5-10).

Op profetische wijze wist het opperhoofd wie gezondigd had. Ik zag ook Essenen, die slechts boetstraffen moesten ondergaan. Men liet hen, tot waarschuwend voorbeeld, rechtstaan in een stram kleed, waarvan de uitgestrekte, stijve mouwen van binnen met stekels bezet waren.

5.

In het gebergte Horeb waren vele kleine grotten¹² die de Essenen tot wooncel dienden. Tegen een ruimere grot was met lichte wanden van vlechtwerk een vergaderzaal aangebouwd. Hierin kwamen zij 's middags om 11 uur samen om hun maaltijd gemeenschappelijk te gebruiken. Ieder vond op zijn plaats een beker en een broodje. De overste ging van plaats tot plaats en zegende het brood voor ieder afzonderlijk. Na de maaltijd keerde iedereen in zijn cel terug. In die vergaderzaal zag ik een altaar waarop overdekte, gewijde broodjes stonden; het waren als heilige voorwerpen en ik geloof dat ze bestemd waren om aan de armen uitgedeeld te worden.

De Essenen hadden veel tamme duiven; ze kwamen uit hun handen eten; ze dienden hun ook tot voedsel maar speelden ook een rol bij godsdienstgeplogenheden. Zij spraken er dan een formule over uit en lieten ze vliegen.

Ik zag ook dat zij op degelijke manier lammeren de woestijn in dreven¹³, nadat zij er eveneens bepaalde woorden over hadden uitgesproken, als moesten zij hun zonden op zich nemen.

¹² Te allen tijde hebben deze grotten aan talrijke anachoreten (= Bijbelse figuur of naam; iemand die alleen en in afzondering leeft) een onderkomen verschaft. Op sommige tijdstippen beliep hun getal, volgens de geograaf Dapper (1680) niet minder dan 14.000.

¹³ Dit gebruik is overgenomen uit de Wet.

Ik zag de Essenen driemaal in het jaar ten tempel naar Jeruzalem gaan¹⁴. Onder hen waren ook priesters bij wie de zorg voor de heilige gewaden berustte. Zij hadden tot taak die te reinigen en te onderhouden; door een geldelijke bijdrage hadden zij er ook voor te zorgen dat er op tijd nieuwe vervaardigd werden.

Hun hoofdbedrijf bestond, naar ik zag, in landbouw en veeteelt, maar meer nog in tuinbouw. De berg Horeb was tussen hun cellen vol tuinen en vruchtbomen¹⁵. Ook werd er geweven en

Op de Verzoendag, 10 Tisri, moest een bok met de zonden van het volk beladen, de woestijn ingedreven worden (zie nr. 734).

Wij lezen dat de Essenen lammeren de woestijn indreven. Deze praktijk is ontleend aan, of volgt uit Lev. 16.

Op de verzoendag der Joden werden twee bokken aangeduid om een rol in de plechtigheid te vervullen, met het bloed van de een die geslachtofferd werd, verrichtte de hogepriester reinigingsplechtigheden. De andere bok belaadde hij met de misdaden en overtredingen van het volk en liet hem in die woestijn brengen en dan verder jagen om met de zonden der mensen in die woestijn te verdwijnen en te sterven (Lev. 16, 18-22 en verder in dit fasc. nr. 5 de reeds aangeduide plaatsen). De Essenen volgden dezelfde ritus, maar gebruikten hiervoor een lam, zegt K.E.

Joannes de Doper stond nader bij de Essenen als een vriend van hen, dan bij het officiële Jodendom en gebruikt dan ook, om Jezus aan te duiden die de zonden van de wereld op zich is komen nemen, wegdragen en vernietigen, het beeld van een lam; zie vooral fasc. 11, nr. 315 en fasc. 12, nr. 350. Dit werpt een bijzonder helder licht op een uitdrukking in onze liturgie bij de Communieritus: "Ziet het LAM GODS, ziet Hem die de zonden van de wereld wegneemt!"

¹⁴ De Essenen vierden hun eigen godsdienstplechtigheden, doch deze waren geschoeid op die van Jeruzalem, of beter op de Wet. Aan de tempeldienst hadden zij toch enig aandeel, daar zij offers naar de tempel stuurden of brachten. Dit is te aanvaardbaarder, daar zij te Jeruzalem een eigen kwartier hadden.

Volgens Flavius Josephus heette de zuidwestpoort 'de Essenenpoort'. Het is de Mestpoort van of uit Neh. 3, 13-14. Hun wijk zal dus in de nabijheid van die poort geweest zijn. Doch ze boden geen offerdieren aan ter slachting.

¹⁵ De even genoemde Dapper vermeldt in de 17^e eeuw op de berg Sinaï "vele ommuurde tuinen met velerlei fruitbomen en wijnstokken. Vele kleine kapellen staan er verspreid. Bij ieder daarvan hebben de Grieken een huis

vlechtwerk verricht en priesterklederen geborduurd; ik zag dat zij niet zelf hun zijde wonnen: ze kwam hier van elders in bundels toe en zij betaalden er voor met de producten van hun bedrijf.

De Essenen bezaten te Jeruzalem een eigen wijk en ook in de tempel was hun een plaats voorbehouden. Wegens hun strenge zeden stonden zij niet in de gunst van de andere Joden.

Ik zag ook dat zij geschenken naar de tempel zonden, b.v. buitengewoon grote druiven, die tussen twee mannen aan een stok gedragen werden. Ook stuurden zij er lammeren heen, echter niet om geslacht te worden; men stak ze, meen ik, slechts in een tuin. Ik heb niet gezien dat de eigenlijke Essenen in de laatste tijd bloedige offers naar de tempel brachten.

Ik zag dat zij, alvorens de reis naar de tempel te ondernemen, zich telkens eerst door gebeden, vasten en boetedoening, meer bepaald door geselingen, er op voorbereidden. Begaf eventueel een van hen zich met bezwaard geweten naar het heilig huis van God, zonder eerst zijn zware schuld door boete uitgewist te hebben, dan was een plotselinge dood doorgaans het gevolg van zijn roekeloze daad. Troffen zij onderweg of zelfs te Jeruzalem zieken of hulpbehoevenden aan, dan onderbraken zij hun reis en gingen niet naar de tempel, alvorens dien ongelukkige alle mogelijke hulp verleend te hebben.

Ik zag dat de Essenen ook de geneeskunde beoefenden. Zij verzamelden kruiden en bereidden dranken; zij genazen zieken door hun de handen op te leggen, of ook door zelf in gans hun lengte en met uitgestrekte armen op de zieke te gaan liggen; zij genazen er zelfs uit de verte, wanneer sommige zieken die zelf niet konden komen, iemand zonden in hun plaats; aan dezen verrichtten de Essenen dan de handeling, die zij anders aan de zieke gedaan zouden hebben. Men lette op het ogenblik van de

met een tuin vol vruchtbomen en voorzien van goed water.”
(Arabië, 82, 89, 90).

handeling en dit kwam steeds overeen met het ogenblik van de genezing.

Ik zag dat de Essenen op Horeb in de wanden van hun spelonken getraliede holten hadden; zij bewaarden daarin zorgvuldig oude, heilige gebeenten, die zij netjes in boomwol en zijde gewikkeld hadden. Dit waren gebeenten van profeten die hier gewoon hadden en ook van Israëlieten die in die omgeving gestorven waren. Er stonden kleine plotten bij met levende, groene planten; zij plaatsten brandende lampen vóór die gebeenten, vereerden die en baden er bij.

6.

Alle ongehuwde Essenen die op Horeb en elders een gemeenschappelijk leven leidden waren van een buitengewone zindelijkheid; zij droegen lange witte klederen. Hun opperhoofd op de berg Horeb droeg bij bepaalde gebedsplechtigheden een eigenaardig, wonderlijk priesterornaat; het vertoonde een grote overeenkomst met dat van de Hogepriester te Jeruzalem, maar het was korter en minder luxueus.

Wanneer hij in de grot van Elias op de berg Horeb tot God bad en dan profeteerde, was hij steeds uitgedost met dit heilig kleed dat uit zowat acht delen bestond. Hieronder was een zeer eerbiedwaardig, heilig stuk, een soort schouderkleed of scapulier¹⁶, dat borst en rug bedekt en dat Mozes op het blote lijf

¹⁶ Een soort schouderkleed of scapulier. – Met het oog op de verdere, veel belangrijker verhalen en commentaren gaan wij hier niet in op de gewaden van de hogepriester te Jeruzalem, waarvan die van Arkos een nabootsing waren.

Alleen geven wij wat uitleg over het door K. zo genaamde scapulier, maar ook hiervan slaan wij K.'s uiterst gedetailleerde beschrijving over. Zij spreekt herhaaldelijk en wel onder verschillende benamingen van een scapulier, een volkskledingstuk dat men op het blote lijf droeg; het bestond uit twee stukken nogal stijve stoffe, die tot tamelijk laag borst en rug bedekten, met een band op de schouders samenhangen en onder de armen op de heupen eveneens verbonden waren.

Dit kleed was bij Arkos primitief gebleven.

gedragen had; het was van hem tot Aäron gekomen en later in het bezit van de Essenen geraakt. De profeet Arkos, hun opperhoofd op de berg Horeb, droeg dit overworpel of schouderkleed op zijn blote lichaam, wanneer hij in vol ornaat uitgedost, om profetische verlichtingen bad tot God.

7.

De Essenen waren in hun levenswijze zeer streng en matig; zij leefden bijna uitsluitend van de vruchten die zij in hun tuinen overvloedig kweekten. Arkos zag ik doorgaans gele bittere kruiden eten.

Ongeveer 100 jaar voor de geboorte van Christus zag ik nabij Jericho een zeer vroom Esseen die **Chariot** heette.

Bij de hogepriester had het zich ontwikkeld tot het zo prachtige, zogenaamde efod.

(De 'efod' was een uit kostbaar materiaal vervaardigd gewaad, ook wel een 'lijfrok' genoemd, dat in het oude Israël werd gedragen door de hogepriester.

Efod = amtskleed voor priesters; Bijbels priestergewaad; borstbedekking van een Israëliische priester; deel van de oud-joodse priesterkleding; gewaad dat men draagt bij erediensten).

Zowel bij Arkos als bij de hogepriester was in het stuk dat de borst bedekte, een uitsnijding; deze was bij de hogepriester vierkantig, bij Arkos driehoekig.

Hierin paste een ander stuk stijve stoffe, dat dubbel was en zo een soort zakje of tas vormde, respectievelijk ook vierkantig en driehoekig.

In dit soort zakje waren orakeltekens verborgen, uit kracht waarvan beiden voorspellingen konden doen, wanneer God dit wilde.

Die tekenen heetten bij de hogepriester 'Urim en Tummim'.

Van deze twee benamingen is de betekenis onbekend.

K.E. weet dat die ingezette driehoek bij Arkos iets bevatte, maar bekend onkundig te zijn van wat er in verborgen was.

De hogepriester droeg dit efod niet op het blote lichaam, Arkos echter wel zijn scapulier.

Bij beiden mogen nog vermeld worden de belletjes aan de onderzoom van hun kleed, die door hun gerinkel de mensen of kluizenaars tot de goddelijke diensten riepen.

Arkos, de oude profeet op de berg Horeb, stond 90 jaren aan het hoofd der Essenen. Ik zag hoe de grootmoeder van de H. Anna, alvorens haar huwelijk aan te gaan, hem om raad kwam vragen. Het kwam mij merkwaardig voor dat die profeten steeds meisjes aankondigden en dat de voorouders der H. Anna en ook Anna zelf meest dochters hadden. Het scheen mij alsof al hun gebed en vrome levenswandel ten doel had van God de weldaad, de zegen van vrome moeders te bekomen, uit wier nakomelingschap de H. Maagd, de Moeder van de Verlosser zelf en de families van zijn voorloper, van zijn volgelingen en dienaren geboren moesten worden.

De plaats waar het opperhoofd op de berg Horeb zijn gebeden en voorspellingen deed, was de grot waarin Elias zich hier had opgehouden (cfr. I Kon. 19, 8-9). Om die te bereiken moest men langs vele trappen de berg bestijgen en dan door een kleine, ongemakkelijke ingang met een paar treden in de grot afdalen. Alleen de profeet Arkos kwam daar binnen. Dit was voor de Essenen hetzelfde, als trad de hogepriester het Heilige der Heiligen van de tempel binnen: deze grot was hun Allerheiligste. Daarbinnen bevonden zich enige geheimvolle voorwerpen; de inhoud en betekenis er van zijn moeilijk onder woorden te brengen. Wat ik er over zeggen kan, wil ik nochtans vertellen: ik heb het gezien, toen Anna's grootmoeder de raad van de profeet kwam inwinnen.

De grootmoeder en moeder van Anna.

8.

De grootmoeder van Anna was afkomstig van Mara in de woestijn (zie nr. 4), waar haar familie die tot de gehuwde Essenen behoorde, goederen bezat. Haar naam luidde ongeveer **Moroeni**

of Emoroen. Er werd mij te verstaan gegeven dat dit zoveel betekent als ‘goede of verheven moeder’¹⁷.

Toen de tijd van haar uithuwelijking naderde, dongen velen naar haar hand en ik zag haar naar de profeet op de berg Horeb gaan, opdat deze haar keus zou bepalen. Zij trad daar in een afgezonderde wacht- of spreekplaats bij de grote vergaderzaal en sprak door een tralie met de profeet, die zich in de zaal bevond: het was als biechtte zij. Slechts op deze wijze mochten de vrouwen hier naderen.

Daarna zag ik de profeet Arkos zijn plechtig priestergewaad aandoen en zo in vol ornaat langs vele trappen de berg opstijgen naar de top van de Horeb. Door de lage ingang daalde hij hier enige trappen af in de grot van Elias. Hij deed de kleine deur van de grot achter zich dicht en opende een gat in het rotsgewelf, waardoor nu het licht binnenviel. De profetengrot was van binnen net bewerkt en bekleed. Er drong een schemerlicht binnen.

Ik zag daar aan de wand – doch in het halfdonker niet meer duidelijk – een klein altaar in de rots uitgehouwen en bemerkte meerdere heilige voorwerpen, ook enige potten met levende, lage plantheestertjes. Deze plant ken ik; ze groeit ook bij ons, doch minder krachtig.

Door hun bloeien of verwelken gaven deze planten aan de profeet, als hij in helderziende toestand was, het een of ander te kennen. Midden tussen deze kleine heesters ontwaarde ik iets als een

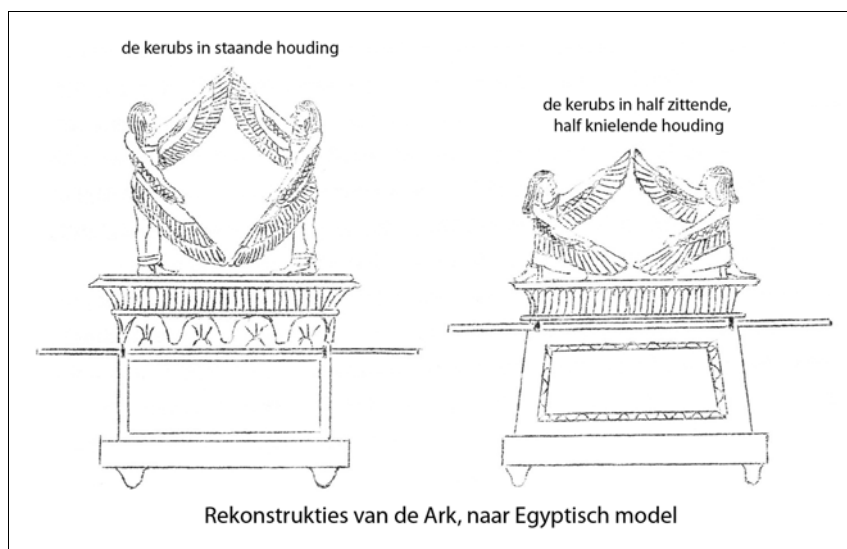
¹⁷ Nota van Brentano: Deze namen zijn onveranderd weergegeven, zoals K. ze uitsprak op 16 augustus 1821; ook de betekenis: doorluchtige, verheven moeder, deelde zij mee. Een taalgeleerde verklaarde mij in 1840 dat dit inderdaad de betekenis is van het Hebreeuwse woord ‘Emromo’. Tot hier Brentano’s nota.

Men kan de naam vergelijken met de naam Abram.
‘AB’ = ‘VADER’; ‘EM’ = ‘MOEDER’.

In het Arabisch luidt het: ABOE en OEMM; in het Assyrisch ook ABOE. In die varianten zit overal het stamwoord RAMA, d.i. verheven of hoog zijn, figuurlijk: doorluchtig. De Assyrische vorm voor Abram is: Aboe Ramoe.

hoger boompje; zijn bladeren kwamen mij geelachtig voor en gedraaid als een slakkenhuisje. Er vertoonden zich op dit boompje aan mij als kleine figuren.

Ik kan op het ogenblik niet zeker zeggen of het een levend boompje was, dan wel een kunstmatig namaaksel in de aard van een wortel of stamboom van Jesse¹⁸. Aan dit boompje was, evenals aan een wortel of stamboom van Jesse te zien hoe nabij de komst der H. Maagd genaderd was. Het boompje scheen mij levend te zijn en tevens een soort bergplaats of bewaarkast. Inderdaad, ik zag dat er de bloeiende twijg, de staf van Aäron, die weleer in de Ark des Verbonds had berust, bewaard werd.

¹⁸ Nota van Brentano: hier bedoelt de zienster waarschijnlijk de afbeeldingen of voorstelling, die men ook bij ons veel ziet, van de geslachtsboom van Christus, die bekend zijn onder benaming van 'wortel of stamboom van Jesse'.

Wanneer Arkos voor een uithuwelijking onder de voorouders van de H. Maagd, in de grot van Elias om een openbaring bad, hield hij die staf van Aäron in de hand.

Moest dit huwelijk bijdragen tot het geslacht waaruit de H. Maagd zou stammen, dan bracht de staf van Aäron een spruit voort en deze op haar beurt een of meer bloemen. Sommige bepaalde spruiten duiden reeds zekere voorouders der H. Anna aan en kwamen deze nu bij de profeet ten rade over een huwelijk dat zij voornemens waren aan te gaan, dan nam Arkos de spruiten in acht, die betrekking op hen hadden en profeteerde naar gelang ze zich verder ontwikkelden.

9.

Er was echter ook nog een ander heilig voorwerp in het bezit van de Essenen in de grot van Elias, en wel een gedeelte van het eigenlijke, allerheiligste geheim uit de Verbondsark (zie verder nr. 25). Dit was in het bezit der Essenen gekomen, toen de Ark een keer in de handen van de vijanden viel.

(Bedoeld schijnt niet I. Sam. 4, want K. maakte hier onduidelijk gewag van een tweespalt onder de levieten).

Alleen de heiligste onder de hogepriesters en enige profeten kenden dit geheimnisvol, allerheiligste voorwerp dat met de schrik van God in de Verbondsark verborgen was; ik meen nochtans vernomen te hebben dat het een en ander daarover in enkele, mysterieuze, diepzinnige, doch weinig gekende boeken van oude, verlichte Joden te vinden is¹⁹.

Dit allerheiligste geheim bevond zich niet meer in zijn geheel in de Verbondsark van de door Herodes herbouwde tempel²⁰.

¹⁹ Nota van Brentano:

Toen ik in juli 1840, bijna 20 jaar na deze mededeling op het punt stond dit geschrift in druk te geven, vernam ik van een Hebreeuws taalgeleerde dat het Kabbalistisch boek 'Schar' veel bevat dat op dat voorwerp betrekking heeft.

²⁰ Een deel was bij Arkos op de Sinaï terechtgekomen.

Het was geen werk van mensenhanden; het was een mysterie, het allerheiligste geheim van de goddelijke zegen. Deze moest bijdragen tot de komst van de genadevolle heilige Maagd, uit wie het goddelijk Woord door de overschaduw van de H. Geest een lichaam aangenomen heeft en God mens geworden is.

Ik zag een deel van dit heilig voorwerp dat zich voor de Babylonische gevangenschap onverdeeld in de Verbondsark bevond, nu hier bij de Essenen bewaard in een bruine, glanzende kelk, die mij uit één stuk van een enkele edelsteen vervaardigd scheen. Ook met behulp van dit heilig voorwerp, door middel van de verschijnselen die er zich aan vertoonden, deden zij voorspellingen. Het leek dikwijls of er kleine bloesems aan ontloken.

Toen Arkos in de grot van Elias binnengetreden was, sloot hij de deur achter zich, knielde neer en bad. Door de opening in het gewelf blikte hij hemelwaarts en wierp zich vervolgens ter aarde op zijn aangezicht²¹.

Nadat Joakim het ander deel heel kort vóór de ontvangenis van Maria uit de Ark ontvangen had, was het geheel uit de Ark en de tempel verdwenen.

²¹ Hier hebben wij de klassiek oosterse gebedshoudingen en bewegingen, die in het Oosten en bij alle mohammedanen nog gebruikelijk zijn.

Na omhoog geblikt te hebben buigt men zich, knielt en brengt het aangezicht of voorhoofd tegen de grond.

Ze zijn in vele schriftuurpassages vermeld, zelfs in het Nieuw Testament. We noemen slechts enkele plaatsen: Ex. 4, 31; Nehem. 8, 6; Gen. 18, 2; Mt. 2, 11; Mt. 28, 9.

Nu zag ik de goddelijke openbaring die hij ontving.

Het scheen hem nl. toe, dat een rozenstam met drie takken onder het hart van de hem raadplegende Emoroen opschoot, en dat ieder van die takken een roos voortbracht.

De roos van de tweede tak was met een letter, ik geloof met een 'M' getekend²². Hij zag ook nog andere verschijnselen: een engel schreef letters op de wand.

Ik zag Arkos als uit een droom ontwaken, zich oprichten en de lettertekens lezen. Nadere bijzonderheden hieromtrent ben ik vergeten. Hij ging hierop de grot uit, daalde af en maakte de om raad gekomen dochter bekend dat zij moest huwen en wel met haar zesde dinger; zij zou een uitverkoren kind ter wereld brengen, dat met een teken gemerkt zou zijn en bestemd was om een kostbaar vat te zijn van het naderende Heil.

²² De drie takken verbeelden de drie dochters van Emoroen, nl. Ismeria, Emerentia en Enoë (zie nr. 10).

Volgens nr. 11 duidt de 'M' de H. Anna aan.

Voor het gemak van de lezer stellen wij de familieboom samen van de familieleden van Onze-Lieve-Heer. Worden dan in het verhaal personen der verwantschap genoemd, dan kan de lezer die geslachtsboom nazien en zo die familie stilaan leren kennen.

10.

Emoroen huwde nu met de zesde van haar dingers; dit was een Esseen, met name **Stolanus**. Hij was niet geboortig uit de streek van Mara en hij kreeg door zijn huwelijk en de goederen van zijn vrouw een andere naam die ik niet meer met zekerheid kan weergeven; hij werd verschillend uitgesproken en klonk ongeveer als **Garesja** of **Sarzirius** of iets in dien aard²³.

Stolanus en Emoroen kregen drie dochters, van wie ik me de namen Ismeria, Emerentia en van een latere dochter herinner, die,

²³ Een lange nota van Brentano verkorten wij als volgt:

Deze, zoals veel andere eigennamen, sprak de zuster in het Nederduits dialect en aarzelend uit, als ongeveer zo luidend. De schrijver kan van zijn kant niet verzekeren dat hij ze correct weergegeven heeft.

Later vond hij in tamelijk oude geschriften, die handelen over de verwanten en voorouders der H. Anna, dat andere namen van Stolanus zijn: Agarim of Garizi.

In het Romeinse brevier van 1536, zoals in meer andere breviers van vóór Pius V wordt Anna een dochter genoemd van Gaziri, door sommigen ook Garzim gespeld. (Gezien de veel voorkomende letterverplaatsing bij de oude oosterlingen, is dit dezelfde naam; de eind-m is een toegevoegde slotletter).

'Stolanus' is de Griekse vertaling: in die tijd vertaalde men vele Hebreeuwse namen in het Grieks of men gaf ze een Griekse uitgang. De Griekse en Hebreeuwse naam bevat dezelfde gedachte.

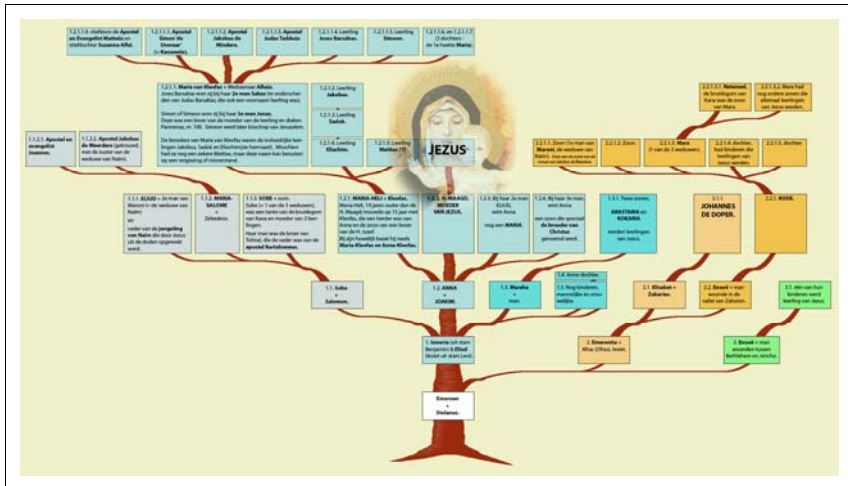
Een Hebreeuws hooggeleerde schreef hierover:

- "Is het niet verrassend dat de namen Garziri, Garzim en Garsja (= **Garesja**), die drie juiste vormen zijn, dezelfde betekenis bevatten van 'verstoteling', 'weggejaagde' en 'zwerfer'; en
- dat in het Arabisch de term 'Agar', 'Agari(m)' eveneens het begrip van 'vlucht', 'verbanning' en 'omzwerving' bevat? (Agar, door Abraham weggejaagd, verstoten, zwierf in de woestijn rond.)
- De zienster geeft ook de vorm '**Sarzirius**'. 'Sarzir' betekent 'spreeuw' en het is weer treffend dat deze trekvogelnaam weer de gedachte van 'reis' en 'vlucht' of 'wegtrekken' bevat."

naar ik meen, Enoeë heette; zij bleven niet lang meer in Mar wonen, doch verhuisden later naar Efron.

Toch zag ik dat ook nog hun dochters, Ismeria en Emerentia, vóór hun huwelijk bij de profeet op Horeb om raad gingen en zijn aanwijzingen volgden.

Ik heb nooit kunnen begrijpen, wat ik nochtans zo dikwijls heb gehoord, dat Emerentia de moeder van de H. Anna is.

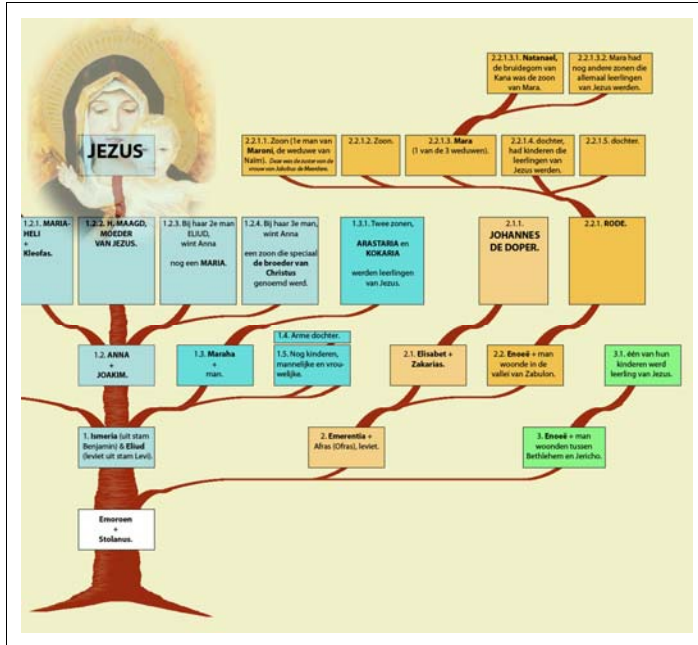
Ik zal om godswil vertellen wat ik over deze dochters van Stolanus en Emoroen nog onthouden heb.

Om allereerst de genoemde dwaling te weerleggen verzeker ik beslist, want ik zie het duidelijk, dat Ismeria Anna's moeder is.

1. Emerentia huwde een leviet met name Afras of Ofras.

Uit dit huwelijk stamde Elisabet, de moeder van Joannes de Doper.

Een andere dochter van hen werd naar de zuster van haar moeder Enoë genoemd. Deze was bij Maria's geboorte reeds weduwe. Hun derde dochter heette Rode, van wie ik een dochter, met name Mara bij de dood van de H. Maagd aanwezig heb gezien.

2. Ismeria huwde een zekere leviet Eliud.

Zij leefden helemaal gelijk gehuwde Essenen in het gewest van Nazareth; zij hadden van hun ouders de strenge huwelijkstucht en onthoudingszin geërfd.

Uit hun huwelijk sproot o.m. de H. Anna.

3. Enoë, de derde dochter van Stolanus, woonde na haar huwelijk tussen Bethlehem en Jericho.

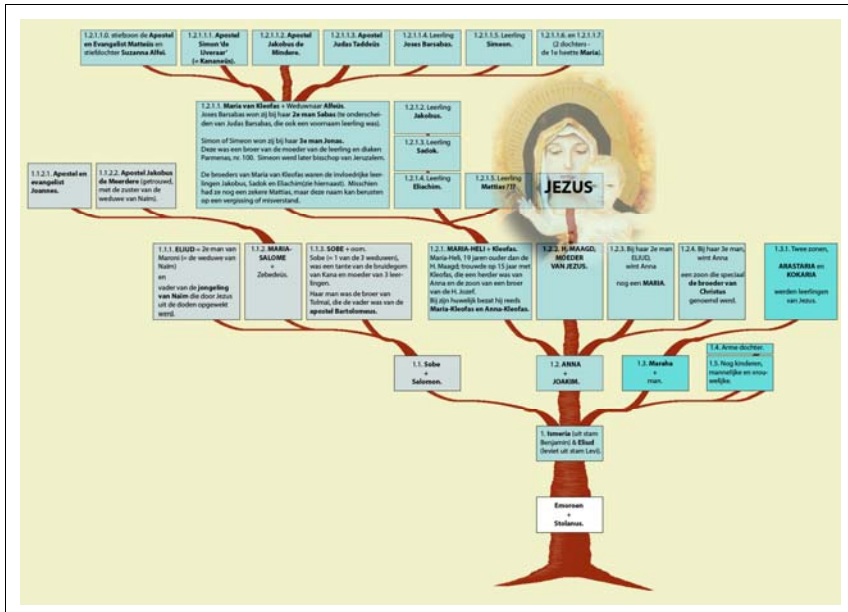
Een van hun nakomelingen werd een volgeling van Jezus.

De stamboom van de H. Anna – Familieboek van de H. Anna

Emoroen + Stolanus = Agari (M) = Gaziri.

Zij gingen van Mara naar Efron wonen, zie nr. 10.

Zij hadden drie dochters: **Iseria, Emerentia en Enoëë** (nr. 10).

1. **Iseria** uit de stam Benjamin + **Elijud**, leviet uit de stam Levi. Zij woonden in de omstreken van Nazareth, maar hadden vroeger te Bethlehem, daarna te Sefforis gewoond, (nrs. 11).

1.1. Sobe + Salomon.

Sobe was 18 jaar ouder dan Anna, (nrs. 11 en 2245).

1.1.1. **Elijud** werd de 2e man van Maroni (de weduwe van Naim) en de vader van de jongeling van Naim die door Jezus uit de doden opgewekt werd, (nrs. 11, 596 en 2230).

1.1.2. **SALOME + Zebdeüs** kregen JOANNES en JAKOBUS, die apostelen werden.
Joannes werd tevens evangelist, nr. 11, 1092, 2245, 2299.
Jakobus was getrouwd, met de zuster van de weduwe van Naïm.

1.1.3. **Sobe + oom.**
Sobe was een van de 3 weduwen, was een tante van de bruidegom van Kana en moeder van 3 leerlingen.
Haar man was de broer van Tolmaï, die de vader was van de apostel Bartolomeus (nrs. 11, 367, 377, 392, 473, 2265).

1.2. ANNA + JOAKIM

Anna, te Bethlehem geboren, ging naar Sefforis wonen, (nr. 11).

1.2.1. Maria-Heli + Kleofas

Maria-Heli, 19 jaren ouder dan de H. Maagd; trouwde op 15 jaar met Kleofas, die een herder was van Anna en de zoon van een broer van de H. Jozef. Bij zijn huwelijk bezat hij reeds Maria-Kleofas en Anna-Kleofas;
(zie nrs. 44, 172, 255, 672, 807, 989, 1004, 2090, 2290).

1.2.1.1. **Maria van Kleofas + Weduwnaar Alfeüs, (nr. 2290).**
Alfeüs bracht zijn vrouw als stiefzoon de Evangelist Matteüs aan; zie Mk. 2, 44, (nrs. 228, 896, 2232), en een stiefdochter Suzanna Alfei, die met een ondertollenaar trouwt, (nrs. 2230, 2232).
Maria van Kleofas is dus de stiefmoeder van de apostel en Evangelist Matteüs.

Ze is de moeder van drie Apostelen.
Deze 3 apostelen zijn: Simon, Jakobus minor en Judas Taddeüs.

Ze is ook de moeder van 2 beroemde leerlingen:
Joses Barsabas en Simeon.

De eerste won zij bij haar tweede man Sabas (te onderscheiden van Judas Barsabas, die ook een voornaam leerling was) nrs. 228, 672, 2234.

Simon of Simeon won zij bij haar 3^e man Jonas. Deze was een broer van de moeder van de leerling en diaken Parmenas, nr. 100. Simeon werd later bisschop van Jeruzalem; (nrs. 228, 260, 2234, 2235, 2245, 2111).

De broeders van Maria van Kleofas waren de invloedrijke leerlingen Jakobus, Sadok en Eliachim, die hiernaast in het volgende vak genoemd zijn. Misschien had ze nog een zekere Mattias, maar deze naam kan berusten op een vergissing of misverstand, (nrs. 672, 686, 697, 2232).

Ze had nog 2 dochters. De eerste die Maria heette, trouwde met een tempeldienaar, (nrs. 101, 930, 950, 2234).

1.2.1.2. **Jakobus**

1.2.1.3. **Sadok**

1.2.1.4. **Eliachim**

Deze drie: Jakobus, Sadok, Eliachim zijn eerst leerlingen van Joannes de Doper geweest; daarna van Jezus.

Zij worden door K.E. veelvuldig vermeld; zij genoten een groot aanzien in de eerste Kerk.

Jakobus schijnt in de twist met Paulus over de besnijdenis betrokken te zijn geweest (nr. 861); Gal. 2

1.2.2. **H. MAAGD MOEDER VAN JEZUS**

1.2.3. **Andere kinderen uit 2e en 3e huwelijk.**

Bij 2^e man wint Anna nog een Maria.

Bij 3^e man een zoon die speciaal de broeder van Christus genoemd werd.

Haar 2e man heette ELIUD.

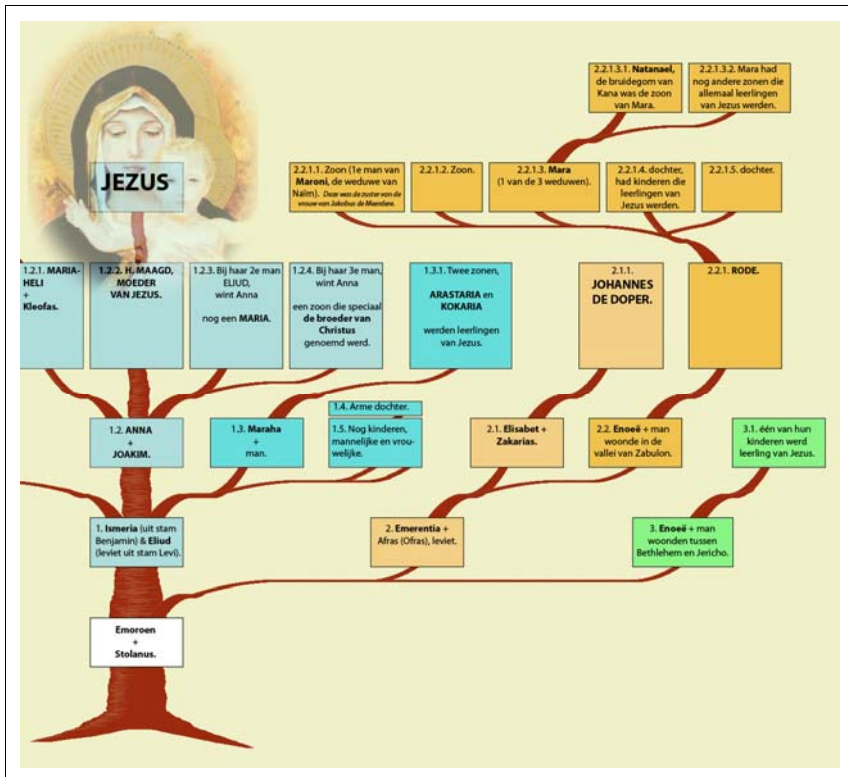
1.3. **Maraha** + man.

Toen haar ouders, Eliud en Ismeria zich in de vallei Zabulon gingen vestigen, kreeg zij van hen een goed, dat zij te Sefforis bezaten (nrs. 11, 44).

Twee zonen, **Arastaria** en **Kokaria** werden leerlingen van Jezus, (nr. 216).

1.4. **Arme dochter** (nr. 11).

1.5. **Nog kinderen**, mannelijke en vrouwelijke (nr. 12).

2. Emerentia + Afras (Ofras), leviet, (nrs. 11, 2204).

2.1. **Elisabet + Zakarias**

ouders van Johannes de Doper.

2.2. **Enoeë + man**

woonde in de vallei van Zabulon (nr. 1144).

2.2.1. **Rode** woonde eerst bij Sikem, daarna te Nazareth en eindelijk te Kislot- Tabor, (nrs. 829, 2205).

2.2.1.1. Zoon die de eerste man is geweest van Maroni, de
weduwe van Naïm, (nr. 829).

Deze was de zuster van de vrouw van Jakobus de
Meerdere

2.2.1.2. Zoon

2.2.1.3. **Mara**, ene van de zogenaamde 3 weduwen.

Natanaël, de bruidegom van Kana was haar zoon; zij
had nog meer andere zonen die allemaal leerlingen
van Jezus werden.

Zij woonde een tijdlang tussen Bethlehem en
Betanië, later in een tollenaarsplaats bij de kleine
Hermon, daarna als weduwe te Nazareth en
eindelijk te Kafarnaüm, (nrs. 156, 221, 273, 347, 829,
2204, 2205).

2.2.1.4. dochter, had kinderen die leerlingen van Jezus
werden.

2.2.1.5. dochter (nr. 829).

3. **Enoeë + man** woonden tussen Bethlehem en Jericho, (nr. 11); één van hun kinderen werd leerling van Jezus.

Geboorte van de heilige Anna

11.

De eerstgeboren dochter van Ismeria en Eliud heette Sobe. Daar zich op deze het beloofde teken van de uitverkiezing niet vertoonde, waren haar ouders zeer bedroefd en zij trokken weer naar de berg Horeb om de profeet Arkos te raadplegen. Deze vermaande hen tot gebed en offer en beloofde hun stellig dat zij getroost zouden worden. Toch bleef Ismeria hierna nog 18 jaren onvruchtbaar.

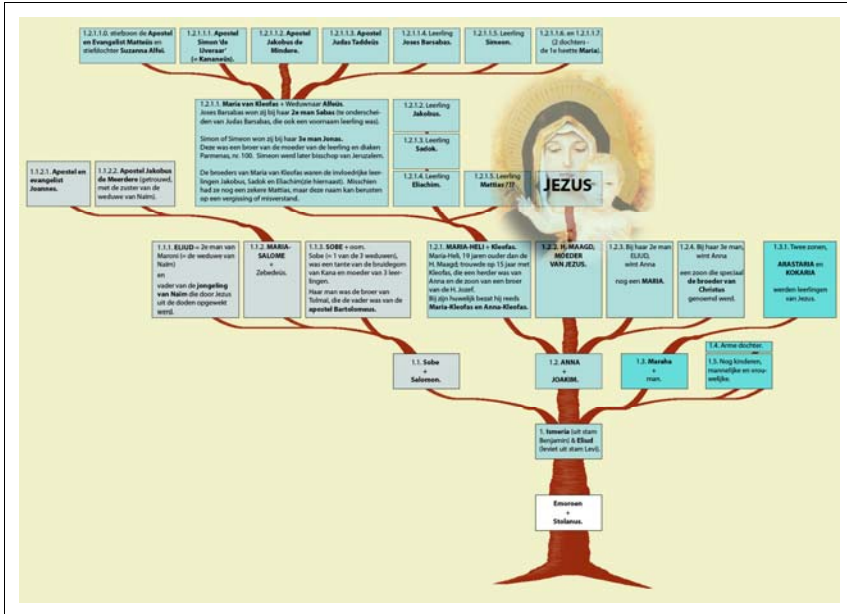
Toen God echter haar huwelijk weerom had gezegend, zag ik Ismeria op zekere nacht een openbaring krijgen. Zij zag dat een engel naast haar legerstede stond en op de wand een letter schreef. Het was, als ik me niet vergis, nogmaals de letter 'M'. Ismeria zei dit aanstonds tot haar man, maar deze had hetzelfde gezien en nu aanschouwden beiden in wakkere toestand het letterteken op de muur. Ismeria baarde 3 maanden later de H. Anna en de ouders bemerkten tot hun grote vreugde dat zij op de maagstreek dat letterteken droeg.

Anna werd, evenals later Maria, in de tempel op school gebracht, nochtans eerst in haar 5^e jaar. Zij bleef daar 12 jaar en werd toen op de leeftijd van 17 jaar naar huis teruggestuurd. Hier nu trof zij twee kinderen aan, te weten: het tijdens haar afwezigheid geboren zustertje Maraha, en het zoontje van haar ouder zuster Sobe, dat Eliud heette.

Een jaar later werd Ismeria dodelijk ziek. Op haar sterfbed vermaande zij al haar huisgenoten en droeg Anna de zorg voor de huishouding op. Vervolgens onderhield zij zich nog met Anna alleen, maakte haar bekend dat zij een vat van uitverkiezing en genade was. "Gij moet huwen, besloot zij, en bij de profeet op de berg Horeb te rade gaan. " Hierop gaf zij de geest.

Sobe, de oudste zuster van Anna, was met een zekere Salomon getrouwd. Benevens hun zoon Eliud hadden zij nog een dochter die Maria Salome heette. Deze werd de echtgenote van Zebedeüs

en de moeder van de apostelen Jacobus de Meerdere en Joannes. Sobe had nog een tweede dochter, die de tante was van de bruidegom van Kana en die moeder van drie leerlingen werd.

Eliud, de zoon van Sobe en Salomon, was de tweede man van Maroni van Naïm, de weduwe, en de vader van de jongen die door Jezus van de dood opgewekt werd.

Maraha, Anna's jongere zuster, bekwam, toen hun vader Eliud zich in het dal Zabulon ging vestigen, het ouderlijk goed te Sefforis (of bij Sefforis, cfr. nrs. 582, 584).

Zij huwde en kreeg een dochter en twee zoons: Arastaria en Kokaria, die leerlingen werden.

Anna had bovendien nog een 3^e zuster, die met een herder trouwde; zij was zeer arm en leefde op Anna's weilanden en hield zich ook veel in Anna's woning op.

Anna's overgrootvader (vader van Stolanus en Emoroen) was een profheet.

Eliud, haar vader, was een afstammeling van Levi, doch haar moeder Ismeria stamde uit Benjamin.

Anna werd te Bethlehem geboren. Haar ouders verhuisden vervolgens naar Sefforis, 1,5 uur van Nazareth. Zij bezaten daar een huis en daarbij een landgoed²⁴; doch waren ook nog in het bezit van goederen in het vruchtbare dal Zabulon²⁵, 1,5 uur van Sefforis en 3 uur van Nazareth. Zij bezaten daar een huis.

²⁴ Men ziet dat Maria tot een gegoede familie behoorde. Een biografie van Onze-Lieve-Vrouw, Lecanu, zegt daaromtrent: "Bij de naaste en verdere familieleden van Jezus heerste in het algemeen geen armoede. De traditie (oude geschiedschrijvers en apokriefen) bevestigt eerder dat het welgestelde lieden waren. In Palestina zijn herinneringen verbonden aan eigendommen van verwanten van Jezus, die verspreid liggen van Betlehem in het zuiden tot Sefforis in het noorden." (Pet. Boll. T. 16, blz. 96).

²⁵ K. noemt het dal Zabulon terecht 'vruchtbaar'.

Het is inderdaad de voornaamste en mooiste vallei, bijna vlakke, van Neder-Galilea: "ze is lang en zeer vruchtbaar"(D.B. Zab. K. 1512).

En De Géramb: "Het is een van de vruchtbaarste en grasrijkste valleien die ik in Palestina aangetroffen heb. Sefforis ligt op een heuvel die haar beheerst." (Reisbeschrijving III, 233).

Maar door dal of vlakke Zabulon, bedoelt K.E. hier een meer beperkt district, nl. de omstreken van het huis van Eliud, Anna's vader, en van de ouders van Joakim. Deze huizen moeten wij veronderstellen – dit blijkt uit nog andere gegevens – ongeveer 4 km ten westen van Sefforis en 8 km ten noordwesten van Nazareth, in de buurt van Khalladjeh.

Hier hebben de twee families mekaar leren kennen.
Wij brengen deze omgeving in schets. Zie volgende bladzijde.

In het schone jaargetijde verbleef Anna's vader met zijn gezin herhaaldelijk in het dal Zabulon en na de dood van zijn echtgenote vestigde hij zich daar voorgoed. Hierdoor kwam hij in kennis met de ouders van de H. Joakim, die met de H. Anna zou trouwen. Joakims vader heette Mattat²⁶ en was de tweede broeder

²⁶ Joakims vader heette Mattat, enz.

van Jakob, de vader van de H. Jozef; de eerste of oudere broeder heette Joses. Mattat had zich metterwoon in het dal Zabulon gevestigd.

Dit brengt ons terug naar de twee geslachtsbomen die de Evangelieën ons geven.

In het boekje 'De heerlijkheden van Sint-Jozef' hebben wij dat probleem uitvoerig behandeld en de moeilijkheden opgehelderd.

Wij herhalen hier enkele bijzonderheden daaruit.

De H. Matteüs geeft de geslachtslijst van de H. Jozef en Lukas die van Onze-Lieve-Vrouw.

Het slot van de beide lijsten (Mt. links) luidt:

Mattan kreeg Jakob.	Levi kreeg Mattat.
Jakob kreeg Jozef.	Mattat kreeg Heli (Heli = Joakim, de vader van Maria).

Jozef huwde met Maria en werd zo de schoonzoon van Joakim. Vandaar dat St. Lukas hem eenvoudig de zoon van Levi of Joakim noemt, ook omdat hij Jezus' wettelijke vader is.

Hoe was Mattat een tweede, tevens halve broer van Jakob?

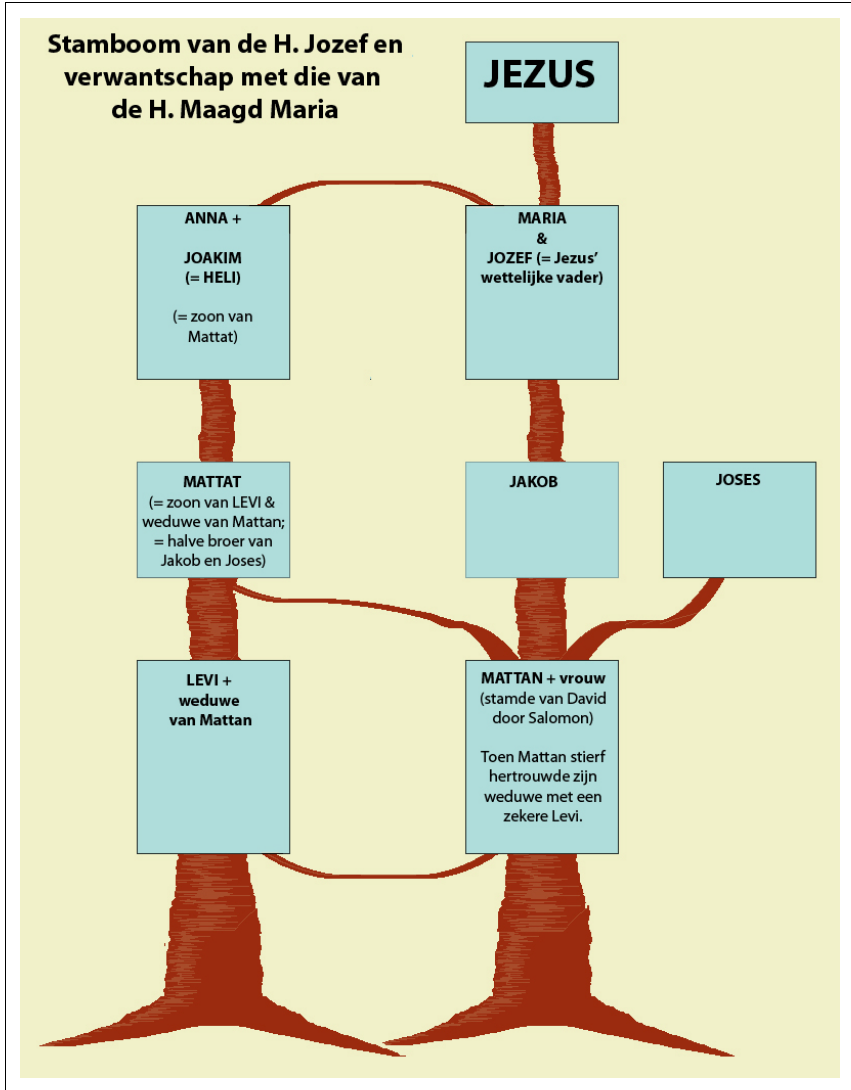
K.E. zelf zal het ons straks zeggen:

“Mattan stierf en liet twee zonen na: **Jakob** en Joses; zijn weduwe hertrouwde met Levi en won bij deze **Mattat**. ”

Jakob, vader van Jozef, en Mattat waren dus twee halve broers.

- Joses was de eerste en volle broer van Jakob,
- Mattat de tweede en halve broer van Jakob.

Jakob kreeg Jozef tot zoon, Mattat kreeg Heli of Joakim. Jozef en Joakim waren dus zonen van twee halve broers en bijgevolg halve kozijns.

12.

Ik zag Anna's voorouders zeer vurig en godvruchtig met anderen de Verbondsark dragen en ik zag hoe het daarin bewaarde heilige

voorwerp ‘stralen’ op hen uitschoot, die op hun nakomelingschap tot op Anna en de H. Maagd Maria betrekking hadden (zie nr. 25)²⁷.

²⁷ In nr. 2 vernemen wij dat er priesters waren onder de voorouders van de heilige moeder Anna.

Hier vertelt de zienster dat zij voorouders van de H. Anna met anderen zeer godvruchtig de Verbondsark zag dragen.

Een zo kort mogelijke schets van de priester- en levietenregeling zal hier wel niet misplaatst zijn.

Tijdens de slavernij van de Joden in Egypte behield God zich de eerstgeborenen voor tot bedienaren van de eredienst. Daarna in de tijd van Mozes werden deze eerstgeborenen vervangen door de stam, de afstammelingen van Levi om de goddelijke eredienst bij zijn volk waar te nemen (Num. 1, 47). Deze stam vormde de geestelijkheid.

Ze bestond uit twee klassen, de hogere en lagere geestelijkheid: priesters en gewone levieten. Ik zeg ‘gewone levieten’, omdat ook de ‘priesters levieten’, afstammelingen van Levi waren.

De afstamming van Levi was als volgt:

LEVI					
1. GERSON		2. KEHAT		3. MERARI	
1. Amram		2. Isaar	3. Hebron	4. Oziël	
1. Marie		2. Aäron		3. Mozes	
1. Nadab	2. Abioe	3. Emeazar	4. Itamar	1. Gersam	2. Eliézer

Aäron werd gekozen als hoofd en vader van de priesterkaste.

Zijn afstammelingen waren priesters door geboorte.

Alle overige afstammelingen van Levi waren door geboorte levieten.

Men mag misschien zeggen dat het, vergeleken bij onze geestelijkheid, diakens waren tegenover de priesters.

In de dienst van de tabernakel hadden de 3 levietenfamilies van

- Gerson,
- Kehat en

Anna's ouders waren vermogend. Dit zag ik aan hun huishouding en bezitting. Zij bezaten vele ossen, doch zij beschouwden hun bezittingen niet als hun uitsluitende eigendom; zij deelden de armen ruimschoots daarvan mee.

Ik heb Anna als kind gezien; zij was niet opvallend schoon, maar toch schoner dan veel andere, hoewel op verre na niet zo schoon als Maria; zij onderscheidde zich echter door een opvallende eenvoud en kinderlijke godsvrucht. Deze kenmerken behield zij haar leven lang: onveranderlijk heb ik haar zo gezien, als meisje, als huismoeder en oud vrouwtje. Dit is zo waar, dat, telkens als ik een kinderlijk eenvoudige boerenvrouw tegenkwam, ik niet nalaten kon bij mezelf te zeggen: dit is er echt ene gelijk Anna.

Zij had nog meer broers en zusters, die allen in het huwelijk traden; zij echter voelde vooralsnog niets voor het huwelijk. Haar ouders hadden haar hartelijk lief. Ook werd zij door niet minder dan zes dingers ten huwelijk verzocht, doch zij wees hen van de hand. Toen zij, evenals haar voorouders, bij de Essenen raad ging inwinnen, werd haar te kennen gegeven dat zij Joakim moest huwen. Deze was voor haar nog een onbekende, doch toen haar vader Eliud naar het dal Zabulon verhuisde, waar Mattat, de vader van Joakim woonde, verlangde Joakim haar ten huwelijk.

Joakim was helemaal niet schoon. De H. Jozef, hoewel niet meer jong, was bij Joakim een zeer bevallig man. Joakim was klein, breed geschouderd en toch mager; hij zag er bijna uit als een

-
- Merari ieder zijn eigen bepaald werk te doen, dat men aangeduid vindt in Num. 3, 21-38.

Zo hadden de Kehatieten, b.v. bij de verplaatsing van de tabernakel, zorg te dragen voor de Verbondsark, de tafel der toonbroden, de zevenarmige kandelaar, de altaren (reukaltaar) en alle gereedschappen van het heiligdom, die nodig waren bij de dienst vóór het voorhangsel.

Wanneer K.E. voorouders van de H. Anna godvruchtig de Ark zag dragen, waren dit hetzij priesters, die in sommige gevallen ook de Ark droegen, of levieten uit de familie Kehat. Bij verplaatsingen van de tabernakel zorgden dezen voor de Ark (Num. 4, 1-20).

boeman; ik moet lachen als ik aan zijn voorkomen denk, maar hij was een buitengewoon vroom en heilig man. Ook was hij onvermogen.

Hij was met de H. Jozef verwant en wel op de volgende wijze. Jozefs grootvader stamde van David door Salomon en heette Mattan. Hij had twee zoons: Jakob en Joses. Jakob werd de vader van Jozef. Toen Mattan stierf hertrouwde zijn weduwe met een zekere Levi, die ook van David afstamde, maar door Natan en bij deze Levi gewon zij Mattat, de vader van Heli, zoals Joakim ook genoemd werd (zie nr. 11).

Het ten huwelijk vragen²⁸ geschiedde in die tijden heel eenvoudig. De dingers waren zeer terughoudend en schuchter; men onderhandelde en dacht bij het huwen niet anders dan dat het zo moest zijn. Zei de bruid 'Ja', dan waren de ouders er mee tevreden; zei ze 'neen' en had ze redenen daartoe, dan vond men dat eveneens goed (cfr. Gen. 24, 57-58). Was de zaak met de ouders geregeld, dan geschiedde de toezegging en het geven van het jawoord in de synagoge van hun woonplaats. De trouwers

²⁸ Veelal leest men dat de vader vrij over zijn dochter als over een zaak kon beschikken. Waar zulk een gewoonte heerst, vindt men ze niet onredelijk.

Over een analoge gewoonte in China zegt de Chinese schrijver John Wu in 'Boven Oost en West': "Dat wij onze vrouw niet mogen kiezen, vinden wij even natuurlijk als dat wij onze ouders niet hebben mogen kiezen."

Ook wij aanvaardden het dat wij onze naam niet hebben mogen kiezen. Maar toch wordt die absolute macht van de vader over zijn dochter veel te overdreven voorgesteld. Feitelijk is in vele gevallen het huwelijk eerst beslist na de toestemming van de dochter: deze wordt naar haar gevoelens gevraagd. Is zij meerderjarig (d.i. ten minste 12 jaar en 1 dag), en weigert zij haar toestemming, dan gaat het huwelijk niet door, zelfs als het reeds geregeld was (cfr. D.B. Mariage, K. 769; Dapper, Perzië, 115; Gen. 24, 57-58; 't H. L., 3e jg. 59, 60, enz.; Géogr. univ. V, 109).

In genoemde boeken en geschriften zijn teksten te vinden, die de uitlating van K.E. bevestigen. Uitdrukkelijk halen wij nog de volgende regels aan uit 't H. L. van een goed Palestina-kenner, P. Gerrits: "Ook bij de Israëlieten was het de gewoonte het meisje naar haar gevoelens te vragen, zoals thans ook onder de Bedoeïenen wel gebeurt."

echter kwamen in een apart vertrek tezamen, bespraken en bepaalden de voorwaarden van hun overeenkomst en maakten hun plannen. Waren zij het eens geworden, dan deelden zij dit aan hun ouders mee en deze aan de priester, die nu tot hen naderde en hun verklaringen aanvaardde. 's Anderendaags werd met velerhande ceremonieën het huwelijk onder de blote hemel voltrokken.

Joakim en Anna

13.

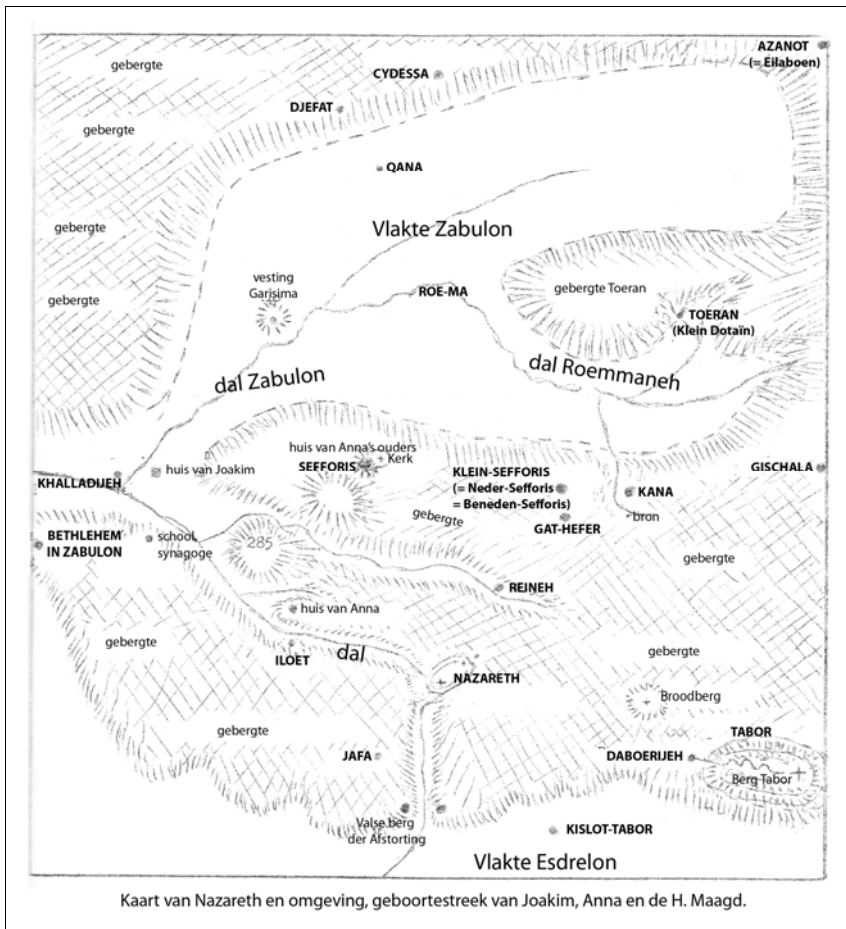
Joakim en Anna huwden in een kleine plaats, waar slechts een onbeduidende school was. Slechts één priester was bij de plechtigheid tegenwoordig. Toen was Anna ongeveer 19 jaar oud. Zij gingen inwonen bij Eliud, de vader van Anna. Het huis behoorde bij de stad Sefforis, hoewel het er toch een eind weegs van verwijderd lag; het was het aanzienlijkste van de groep huizen waartoe het behoorde. Hier leefden zij bij Eliud verscheidene jaren²⁹.

²⁹ Men zie het kaartje na. Het oude Sefforis lag op de top van een heuvel, gelijk een vogel op de top van een boom zit. Vandaar zijn naam, die in het hebreuws luidt, ook heden weer: 'tsippori' (van tsippor = vogel). Daar staat nu nog een burcht, waarin materiaal verwerkt is van de oude joodse burcht, uit Christus' tijd, die op dezelfde plaats stond. Het huidige dorp bedekt niet de oude stad, maar ligt op de helling.

Een andere geïsoleerde heuvel draagt de resten van een Arabische burcht en van een fort dat eens aan de tempelridders toebehoorde. Ten oosten van dit fort en aan het oosteinde van het huidige dorp liggen de interessante ruïnes van een basiliek, die in haar oudste delen uit de 4^e eeuw dateert. Deze 4^e-eeuwse basiliek werd gebouwd boven het ouderlijk huis van de H. Anna (zie Guide de Terre S. p. 696-7).

Dus past hierop helemaal het gezegde van K.E.: "Het huis behoorde tot Sefforis, hoewel het er toch een eind ver van verwijderd was, waar het tussen een groep andere huizen stond."

Ook lokaliseert te Sefforis een oude traditie Anna's ouderhuis. In die oude basiliek vond ze haar belichaming.

Bij de reiziger Mislin (III, 306) figureert Sefforis als vaderstad van Joakim en Anna onder de heilige plaatsen, waar een gedeeltelijke aflaat te verdienen is.

Wij noemen nog als andere gezaghebbende Palestina-kenners, die deze traditie verdedigen, De Géramb, II, 233, een werk uit de 6e eeuw, lang aan de H. Hiëronymus toegeschreven; Burchard (125) en Quaresmius (1630), custos of gardiaan van de berg Sion.

Ook de steden Nazareth en Jeruzalem hebben voorstanders gehad, maar uit de verdere verhalen van K. blijkt hoe deze valse tradities ontstaan kunnen zijn. De eerste traditie stelt zij absoluut in het gelijk.

Zij onderscheidden zich allebei door iets voornaams in hun voorkomen. Wel waren zij typisch joods, maar in hen was een wonderbare ernst, waar zij zich niet eens bewust van waren. Ik heb hen zelden zien lachen, hoewel zij in het begin van hun huwelijk precies ook niet droefgeestig waren; zij hadden een stil, bedaard, evenwichtig karakter en reeds in de bloei van hun jaren was er in hen iets van oude, bezonken mensen. In mijn jeugd heb ik nog wel zulke mensen, die maar pas getrouwd waren, gezien, en dan moest ik telkens erbij denken: dit zijn er juist gelijk Joakim en Anna.

Hun ouders waren welgestelde lieden: zij bezaten vele kudden, prachtige tapijten en een mooie huisraad, ook tal van knechten en meiden. Het land heb ik hen niet zien bebouwen, maar wel dat zij vee ter weide dreven: hun bedrijf bestond in veeteelt.

Zij waren zeer vroom, ingekeerd, milddadig, eenvoudig en rechtschapen. Af en toe verdeelden zij hun kudden en ander bezit in drie delen³⁰.

- Een derde van het vee schonken zij aan de tempel; zij dreven het persoonlijk erheen, waar het dan door de tempeldienaren in ontvangst genomen werd.
- Het tweede derde schonken zij aan de armen of ook aan verwanten die er begerig naar waren. Bij de verdeling waren er immers meestal enige van hen tegenwoordig, die het dan huiswaarts dreven.
- Het derde en doorgaans geringste deel behielden zij voor zich.

³⁰ De bewering dat Joakim en Anna telkens opnieuw hun goederen in 3 delen splitsten, moet natuurlijk genuanceerd verstaan worden.

Volgens Maria van Agréda deden zij zo met de vruchten en opbrengsten van hun goederen.

In zijn groot Christusleven meent von Kochem dat zij één keer hun goederen absoluut in drieën verdeelden; in het vervolg echter de opbrengsten.

Zelf leefden zij zeer matig, om meer te kunnen geven aan hen, die uit nood erom vroegen. Vandaar dat ik als kind reeds dikwijls heb gedacht: “Geven verrijkt, wie geeft, bekommt dubbel terug.” Want ik zag dat hun deel zich telkens weer vermenigvuldigde en dat na zekere tijd alles weer dermate was aangegroeid, dat zij het opnieuw in drieën konden verdelen.

Zij hadden vele verwanten die bij feestgelegenheden bij hen tezamen kwamen (cfr. Job, 1, 4), maar nooit zag ik dat het hun erom te doen was veel te smullen of zich aan kermiskost te goed te doen. Wel zag ik hen in hun leven dikwijls behoeftigen spijzen, maar nooit was ik getuige van rijke gastmalen in hun huis. In zulke samenkomsten zag ik hen gewoonlijk in een kring te gronde neergelegen³¹; hun gesprekken stonden dan in het teken van hun onweerstaanbaar godsverlangen en vurige Messiasverwachting. Dan zag ik onder die verwanten ook wel slecht gezinde mensen, die het geërgerd en verbitterd aanzagen, wanneer zij onder hun gesprekken een blik vol verlangen ten hemel sloegen. Doch zij wensten alle goed aan die misnoegden en namen elke feestgelegenheid te baat om hen uit te nodigen en zelfs gaven zij hun een nog groter aandeel. Niet zelden maakten die kwaadwilligen onbeschaamd aanspraak op wat die goede mensen hun met zoveel liefde uit eigen beweging aanboden. Er

³¹ Dit ter aarde neergezeten zijn voor een maaltijd was oudtijds algemeen gebruikelijk in het Oosten. Men had kruikjes en kommen vóór zich of deze stonden ook wel op een lage tafel van nauwelijks één voet hoog. Ook zit men wel op de vloer om te praten en allerlei arbeid te verrichten.

Een paar teksten zijn de volgende:

- “Bij de muzelmannen van Noord-Afrika gaat men zitten op matten rondom een lage ronde of achthoekige tafel.”
- ”Voor het eetmaal plaatst men bij de Arabieren tafels van één voet hoog op een groot tapijt of op matten waarop de genodigden gaan zitten.” (Géogr. univ. V).
- “Stoelen en tafels vindt men bij de fellah’s in Palestina niet!” (‘t H. L. 32e jg., enz.).

waren ook werkelijke armen onder hun verwanten en ik zag hen aan dezen soms één of meer schapen geven.

Het eerste kind dat Anna ter wereld bracht, terwijl zij nog bij haar vader inwoonde, was een dochter, doch dit was niet het kind van de belofte. De door de profeet voorspelde tekens vertoonden zich niet bij haar geboorte, die bovendien met treurige omstandigheden gepaard ging. Ik zag nl. dat Anna, die zich in gezegende toestand bevond, kommer leed vanwege haar dienstpersoneel.

Één van haar meiden was inderdaad door een bloedverwant van Joakim tot val gekomen. Anna, ontsteld over zulk een misslag en inbreuk op de tucht onder haar huisgenoten, berispte de meid in nogal heftige bewoording. Deze nu trok zich haar ongeluk zozeer aan, dat zij ontijdig een dood kind ter wereld bracht. Anna was hierover ontroostbaar: zij vreesde er schuld aan te hebben en het gevolg er van was dat ook zij haar kind te vroeg ter wereld bracht. Doch haar meisje bleef in leven. Nochtans, omdat haar bevalling vóór de tijd had plaats gehad, beschouwde zij dit als een straf van God en was diep bedroefd, want zij vreesde misdaan en zich aan zonde schuldig gemaakt te hebben.

Aan de andere kant beleefden de ouders aan de geboorte van hun dochtertje toch ook veel vreugde en zij noemden het Maria. Het was zeer liefvallig en later een godvruchtig en zachtzinnig kind; ik zag het voorspoedig opgroeien en tamelijk zwaar en sterk worden. Ook hielden de ouders er bijzonder veel van, maar steeds bleef hun een zekere onrust en droefheid bij, daar zij in dit kind niet de verwachte heilige vrucht van hun echtverbintenis herkenden. Derhalve deden zij lange tijd boetvaardigheid en leefden in onthouding van elkaar. Tot overmaat van rampen werd Anna onvruchtbaar. Ook dit gingen zij nu weer interpreteren als een straf voor hun zonde en zij verdubbelden daarom al hun goede werken. Ik zag beide dikwijls, ieder van zijn kant, verdiept in ijverig gebed, en hoe zij soms lang van elkander verwijderd leefden, aalmoezen gaven en vee als offeranden naar de tempel stuurden.

Op deze manier brachten zij nu nog wel 7 jaren in het huis van Anna's vader door: ik kon dit opmaken uit de leeftijd van hun eerste kind. Toen namen zij het besluit niet langer in het ouderlijk huis te blijven en het goed dat hun juist van Joakims ouders in de omstreken van Nazareth ten deel gevallen was, te betrekken. Hun oogmerk hierbij was daar, in de eenzaamheid, hun echtelijk leven van voren af aan te herbeginnen en door een nog heiliger levenswandel Gods zegen over hun echtverbintenis neer te trekken. Ik zag dit besluit in het gezin met aller goedvinden genomen worden en hoe nu Anna's ouders de benodigdheden voor de eigen huishouding van hun kinderen in gereedheid brachten. Zij verdeelden kudde en zonderden voor de verhuizende echtgenoten ossen, ezels en schapen af. Deze dieren waren groter dan hier in ons land.

Vóór de deur werden op de ezels en ossen allerhande huisraad, vaatwerk en klederen geladen. Hierbij zag ik die simpele mensen even handig om de dieren te bevrachten als de dieren gewillig om de lading te ontvangen en weg te brengen. Wij kunnen onze goederen nauwelijks even behendig op wagens laden, als die lieden het op hun dieren konden³². Zij bezaten een mooie huisraad; al het vaatwerk was kunstiger versierd dan tegenwoordig (d.i. in 1820); het was als had voor ieder stuk een speciale aandrijving, inspiratie, gezindheid en liefde de werkmeester beziield. Ik zag hoe zij breekbare kruiken, die schoon van vorm en kunstig met beeldwerk versierd waren, met mos vulden en omwonden; dan bonden zij die aan de beide einden van een riem vast en hingen ze op de rug van de dieren. Op de vrij gebleven bovenrug laadden zij allerlei pakken, bonte dekens en kledingstukken. Ook zag ik hoe zij op de dieren nog kostbare, met goud bestikte dekens laadden en hoe de verhuizende

³² Over dit behendig beladen van dieren plaatsen wij een opmerking in nr. 59.

echtgenoten nog een kleine zware klomp – het leek mij een stuk edel metaal te zijn – in een buidel van hun ouders ontvingen.

Toen alles in gereedheid was, voegden zich ook knechten en meiden bij de stoet of gingen ook vooruit; zij dreven de kudden en lastdieren voor zich uit naar de nieuwe woning die een paar uren vandaar verwijderd kon zijn. Ik geloof dat ze van Joakims ouders afkomstig was. Nadat Anna en Joakim met dankwoorden, heilwensen en vermaning afscheid van vrienden en dienaren hadden genomen, verlieten zij, diep ontroerd en bezielde met de heiligste voornemens, het huis dat hun tot heden onderdak had verschaft. Anna's moeder Ismeria leefde niet meer, maar toch zag ik dat de ouders beide echtgenoten hen naar hun nieuwe woning vergezelden. Misschien was Eliud hertrouwd of waren er van de ouders van Joakim bij.

Maria-Heli, Anna's eerste dochttertje, nu 6 of 7 jaar oud, maakte ook deel uit van de groep.

15.

De nieuwe woning was zeer aangenaam gelegen in een heuvelachtige streek (men zie het kaartje na), en was van weiden en bomen omgeven³³.

³³ K. roemt de aangename ligging van het huis in een heuvelachtig gewest. Het huis is te lokaliseren 4 km ten westnoordwesten van Nazareth. Naar deze stad loopt de weg door een dal, zoals men het op ons kaartje kan zien en K. het ook herhaaldelijk zal zeggen. De pracht van deze omgeving is beroemd.

Hierover een paar teksten:

“De omgeving van Nazareth, vooral ten westen is heerlijk; ze is bekend om de overvloed en schoonheid van zijn bloemen en de vruchtbaarheid van zijn landschap. Vooral in de lente maken de kleurenrijkdom der bloemen en het groen van de vruchten die streek tot een paradijs, zoals vele pelgrims het genoemd hebben. De benaming ‘paradijs’ is vooral treffend juist voor enige valleien ten westen van de stad en hiertoe behoort zeker de kleine vallei die Anna's huis met Nazareth verbindt.”

Ze lag zowat een uur ten westen van Nazareth, op een hoogte, tussen het dal van Nazareth (ten zuiden) en dat van Zabulon (ten noorden). Een ravijn of diepe weg, met een dreef van terpentijnbomen afgezet, leidde van het huis in de richting van Nazareth.

Dit blijkt uit de volgende beschrijving van de vermaarde Palestina-onderzoeker, Victor Guérin, die geen dorp of plaats onbezocht en ononderzocht liet.

Hij trekt van Nazareth naar Ilud, het dorp tegenover het huis van de H. Anna. Hij bestijgt eerst de hoogten die Nazareth omgeven en begint dan te dalen in de vallei die naar Ilud loopt (zie kaartje).

Hij zegt:

- “Nu trek ik tussen landelijke huisjes en nieuw aangelegde tuinen die overwegend beplant zijn met granaat- en vijgenbomen en wijnstokken. Ik laat Moekbeia links; het ligt op de laatste helling van een heuvel bij een kleine, verrukkelijke vallei (juist deze die ons hier bezighoudt), die door een overvloedige bron besproeid en vruchtbaar gemaakt wordt. Ook in deze vallei groeien weer granaat-, citroen- en vijgenbomen, met daartussen wijnstokken en enige palmen.
- In het noorden zie ik Sefforis en daarachter de uitgestrekte vlakte Bathouf (= van Zabulon) ...
- Ik kom voorbij een ander dorp Karm es-Sahab. Het ligt te midden van vruchtbeladen boomgaarden (het is in juli). Reusachtige vijgenbomen bewijzen de vruchtbaarheid van de bodem. Ook de wijnstok groeit hier weer welig, zoals ook de granaatboom.
- Tien minuten later daal ik, steeds westwaarts, langs hellingen af, die met steekpalmen en mastikbomen beplant zijn en kom na nog 5 minuten te Eiloet (= Ilud), dat in de vallei op de laagste helling van een heuvel gelegen is.
Het dorp is omgeven door tuinen, die met olijf- en vijgenbomen beplant en met cactushagen omgeven zijn.” (Galilée, I, 383-384).

Eenmaal dat Maria in Nazareth woonde, heeft zij, evenals haar moeder Anna, vaak deze weg gevolgd. Men ziet dus de juistheid van K.'s waarneming.

Vóór het huis was een ommuurde plaats of voorhof, die mij naakte rotsgrond tot bodem scheen te hebben.

Dit voorhof was omgeven door een lage muur van rotsblokken of onbehouwen stenen³⁴, en ook door een omtuining van levend,

³⁴ Het gebouwencomplex komt overeen met het gewoon Palestijns huistype van rijkere mensen; men weet reeds dat ouders en grootouders nogal vermogend waren.

door elkaar gevlochten groen, dat achter de muur groeide. Aan de ene zijde van deze open voorplaats bevonden zich lichte, kleine gebouwen voor het dienstpersoneel en ter bewaring van allerlei gereedschappen. Ook was daar een open loods om er het vee en de lastdieren in te plaatsen.

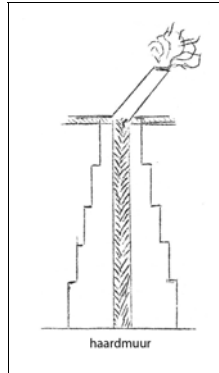
Verschillende tuinen lagen er omheen en in zulk een tuinperk, dichtbij het huis, groeide een grote vreemdsoortige boom. Zijn takken daalden tot op de grond neer, schoten daar wortel en deden nieuwe bomen opschieten, die zich op dezelfde manier voortplantten; hierdoor ontstond, na verloop van tijd, een kring van priëlen (wij zeggen meer over deze boom in nr. 19).

Het huis had van binnen wel de omvang van een middelmatige dorpskerk en was door wanden of schermen van vlechtwerk in drie woonvakken ingedeeld (voorste, middelste, achterste). Die vlechtwanden reikten niet tot de zoldering en konden met minder of meer moeite verplaatst worden.

Door de huisdeur kwam men in het voorste deel van het huis; dit was een ruime voorzaal, die de gehele breedte van het huis besloeg en bij de eventuele sobere feestmaaltijden dienst deed, b.v. bij overkomst van een groep gasten. Dan plaatste men de lichte schermwanden ter zijde. Teruggezet vormden ze cellen, waar de bezoekers die bleven overnachten, slaapgelegenheid vonden.

Tegenover de huisdeur trad men door een lichte deur, die in het midden van de achterwand van deze voorzaal was, in de middelste indeling of het tweede vak van het huis; men kwam daar in een gang die tussen andere slaapcellen liep. Vier lagen er rechts en vier links. Ook deze waren gevormd door lichte schermen van vlechtwerk, die even hoger dan een mansmaat reikten en boven in open traliewerk eindigden. De gang leidde uit deze middelplaats naar de derde of achterste huisindeling. Deze was niet gans vierhoekig, maar, naar de vorm van het gebouw, eindigde dit gedeelte half rond (van binnen) en hoekig (van buiten), gelijk het koor van een kerk.

In het midden van deze achterruimte verhief zich tegenover de ingang een hoge (stenen) haardmuur. Deze reikte boven tot bij de opening, die in het dak of platform van het huis voor de rook aangebracht was. (Waarschijnlijk leidde ook een pijp de rook door de opening weg, zoals later in Maria's huis te Efeze)³⁵.

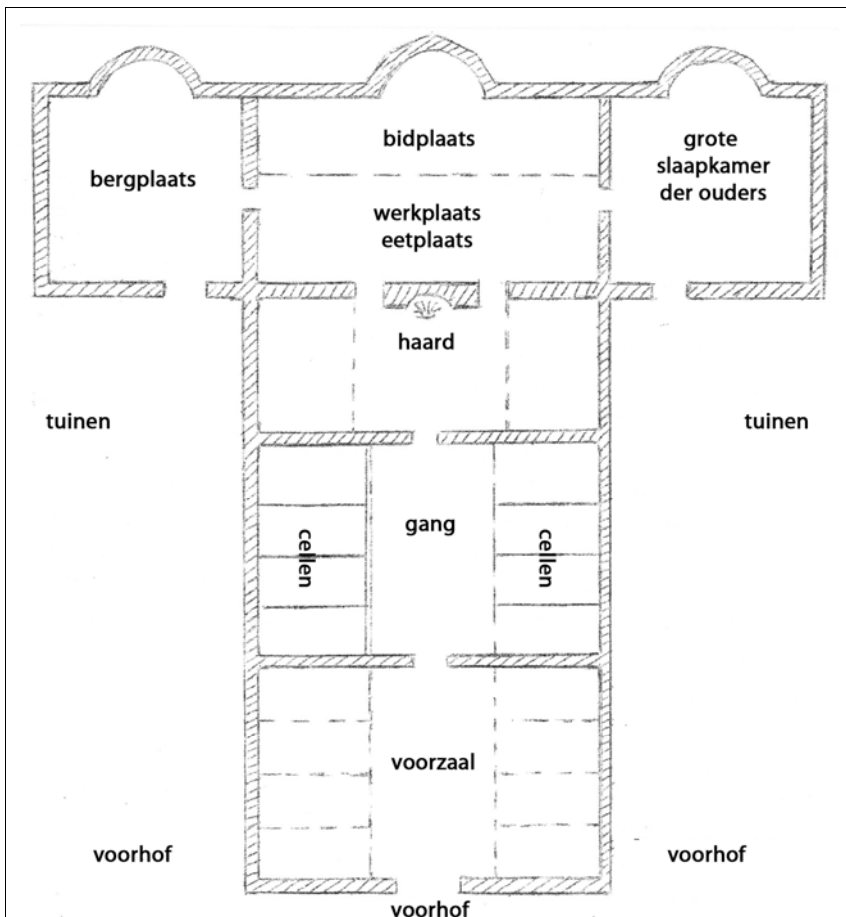

Aan de voet van de haardmuur was in een nis van die muur de stookplaats ingericht, waar men kookte.

Aan weerszijden van de haard was een doorgang. Ervoor hing een 5-armige lamp van de zoldering neer. De ruimte terzijde en erachter was in meerdere groter kamers door lichte schermwanden ingedeeld. Achter de haard was de indeling als volgt: door tapijt wanden waren de slaapkamers, berg- en bidplaats, eet- en werkzaal van het gezin gevormd. Achter de mooie oofttuinen bij en rond het huis strekten zich landerijen uit, verderop een bos en hierachter verhief zich nog hoger de berg of heuvel.

³⁵ Men leest vaak dat 'schouwen' bij de Joden onbekend waren en de 'rook door de deur of venstergaten naar buiten moest, maar dit geldt niet voor voornamere huizen; deze hadden een rookgat in het plafond, waardoor soms nog een rookbuis stak: "In Turkestan gaat de rook weg door een opening in het plafond (Géogr. univ. V, 224).

Bovendien hadden aanzienlijke huizen ook een luik in de zoldering van de voornaamste zaal (cfr. D. Rops, Jezus, 358; D.B. Tabernacle, afbeelding), enz.

**HUIS van de heilige ANNA, volgens de beschrijving van K. Emmerick.
Ook Maria's huis te Efeze was naar een gelijk plan gebouwd.**

Zoals naar gewoonte ligt voor het eigenlijke woonhuis of het hoofdgebouw een voorhof. Dit was vaak aan weerskanten geflankeerd door bijgebouwen: kleine woonhuizen, stallen, bergplaatsen, waarvoor soms nog een gang of gaanderij liep.

Het gebeurde dat achter het woonhuis een tweede woning lag en tussen beide een tweede voorhof of binnenhof. Ook kwam het voor dat de omheiningmuur het hoofdgebouw omringde, zodat het voorhof langs dat gebouw naar achteren doorliep.

Dit geval deed zich voor met het Cenakel te Jeruzalem, waarin Jezus vóór zijn dood het laatste avondmaal hield.

16.

Toen de verhuizers samen in de nieuwe woning aankwamen, vonden zij het reeds ingericht en gereed. Alles was op zijn plaats gezet, want de ouders hadden knechten en meiden vooruit en meegezonden om alles in orde te brengen. Dezen hadden alles zorgvuldig afgeladen, uitgepakt en ondergebracht, even handig als zij het bij het vertrek hadden samengepakt en opgeladen; zij waren werkelijk zeer dienstvaardig, en deden alles zo bijdehand en bedaard, dat het niet nodig was hun elk ogenblik te bevelen wat gedaan moest worden. Zo was hier alles spoedig in orde en weer rustig.

Toen Joakim en Anna van hun nieuwe woning bezit hadden genomen, namen hun ouders afscheid van hen. Zij zegenden en omarmden hen, namen het dochttertje van Anna mee en begaven zich op de terugweg. Ik zag deze mensen bij zulke bezoeken en soortgelijke gelegenheden nooit smullen of kermis houden. Wel lagen zij soms in een kring geschaard met een paar schoteltjes en kruikjes op het vloertapijt vóór zich, maar hun gesprekken liepen meestal over goddelijke dingen en hun zo vurige verwachtingen.

Nu zag ik het echtpaar hier een geheel nieuw leven beginnen. Zij wilden God al het voorbije opofferen en zich levendig voorstellen dat zij nu voor het eerst in de echt verbonden waren. Nu zouden zij trachten door een godgevallig leven en vurige smekingen de goddelijke zegen over hun vereniging te bekomen, naar deze zegen alleen toch ging hun verlangen uit. Ik zag hen samen hun kudden gaan bezichtigen, zoals ik vroeger van hun voorouders heb verhaald. Eén daarvan bestemden zij voor de tempel, één voor de armen en één voor zichzelf (cfr. Tob. 1, 4-8); de keurdieren lieten zij naar de tempel drijven; dan werd een derde deel, uit goede dieren bestaand, voor de armen afgezonderd en het laatste derde deel, geringer in aantal en hoedanigheid, behielden zij voor zich. Zo deden zij ook met veel ander goed (zie nr. 13, voetnoot 30).

Hun woning was vrij groot en zij leefden en sliepen in afzonderlijke kamertjes, waarin ik hen zeer dikwijls, ieder voor zich, in de enigheid met grote vurigheid zag bidden. Ik zag hen lange tijd zulk een levenswijze volgen en milde aalmoezen geven. Telkens als zij een deel van hun kudden en bezit afgescheiden hadden, zag ik deze weer snel aangroeien; zij leefden zeer sober, in zelfverloochening en onthouding. Ik zag hen om te bidden ook wel boeteklederen aantrekken. Joakim zag ik vaak bij zijn verre kudden op de weide tot God smeken.

In zulk een godgevallige levenswandel volhardden zij 19 jaren na de geboorte van hun eerste kind; dagelijks werd hun verlangen naar de zegen van de vruchtbaarheid groter en nam hun droefheid toe.

Ik zag immers ook dat onbeschofte, liefdeloze mensen uit de omliggende plaatsen soms tot hen kwamen en niet vreesden hen te beledigen met woorden als deze: “Jullie moeten wel ondeugende mensen zijn, dat jullie geen kinderen krijgen. Jullie zozegd dochtertje is niet de vrucht van jullie onvruchtbaar huwelijk; het is een vals, vermeend kind; anders hadden jullie dat kind wel tehuis gehouden.” Zulke beledigingen dompelden dit zachtzinnig en vroom echtpaar telkens opnieuw in de diepste neerslachtigheid. Zo drukte de smaad der onvruchtbaarheid smartelijk op hen³⁶. Nauwelijks kon Anna zich nog in de synagoge vertonen of zij kreeg er de een of andere belediging te verduren.

³⁶ Een kinderloos echtpaar beschouwden de Joden als gestraft door God.

Elisabet juichte, omdat de smaad der onvruchtbaarheid van haar weggenomen was (Lk. 1, 25).

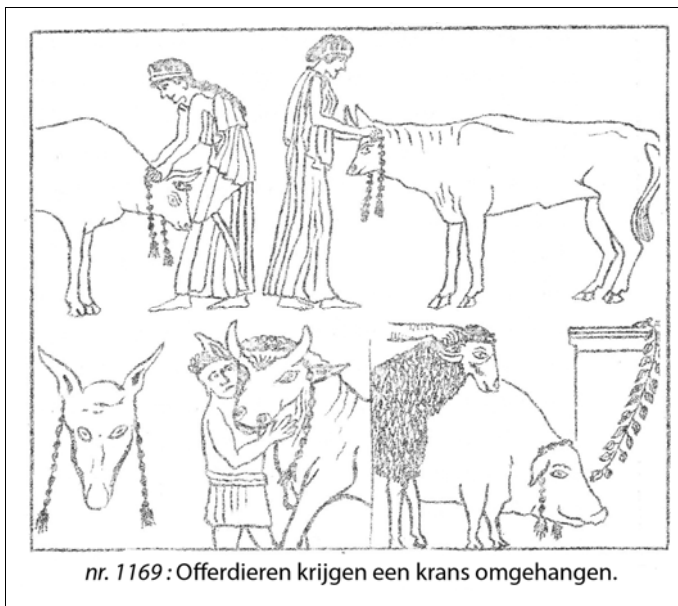
Bij de Joden, zoals nu nog bij de bedoeïenen, gold een talrijk kroost als Gods grootste zegen: “De voornaamste reden waarom een bedoeïen, half-bedoeïen of fellah zijn vrouw wegzendt, is de kinderloosheid; ze wordt beschouwd als een goddelijke straf; het grootste verdriet van een vrouw is kinderloos te zijn of zelfs maar geen ‘zonen’ te hebben.” (‘t H. L. 4^e jg. 5, 13).

17.

Toch bewaarde Anna de vaste overtuiging en inwendige zekerheid dat de komst van de Messias nabij was en dat zij tot zijn verwanten naar het vlees zou behoren. Zij volhardde dan ook in haar smeken en schreien om de vervulling van de Belofte; zij bleef onvermoeid streven naar een reiner en volmaakter levenswandel en zo deed ook Joakim.

Joakim was een kleine, magere, maar niettemin stevig gebouwde man (cfr. nr. 12). Dikwijls zag ik hem met offerdieren de reis naar Jeruzalem ondernemen. Anna was eveneens niet groot en bovendien nog tener van gestel. Ze kwijnde weg van kommer en wel dermate dat haar wangen, hoewel ze nog een rode tint behouden hadden, ingevallen waren.

Voort deelden deze heilige echtgenoten van tijd tot tijd hun kudden met de tempel en de armen, doch het deel dat zij voor zich behielden, zag ik nu verminderen.

nr. 1169 : Offerdieren krijgen een krans omgehangen.

Joakim wordt in de tempel gehoond. Hij trekt zich in de eenzaamheid bij zijn verste kudden terug.

18.

Nadat die heilige echtgenoten nu reeds zo vele jaren tevergeefs Gods zegen over hun huwelijk afgesmeekt hadden, zag ik dat Joakim weer een offer naar de tempel wilde brengen³⁷. Beiden bereidden zich door versterving erop voor. Ik zag hen in boeteklederen gehuld, 's nachts op de harde grond liggen. Nog vóór het dag-aanbreken trok Joakim het veld in naar zijn kudden op de weilanden, terwijl Anna alleen achterbleef. Spoedig hierop zag ik dat Anna hem dienstknechten met duiven en ander gevogelte (nl. tortels) in kooien, en bovendien velerlei andere voorwerpen in korven achterna zond, om dat alles in de tempel ten offer te brengen.

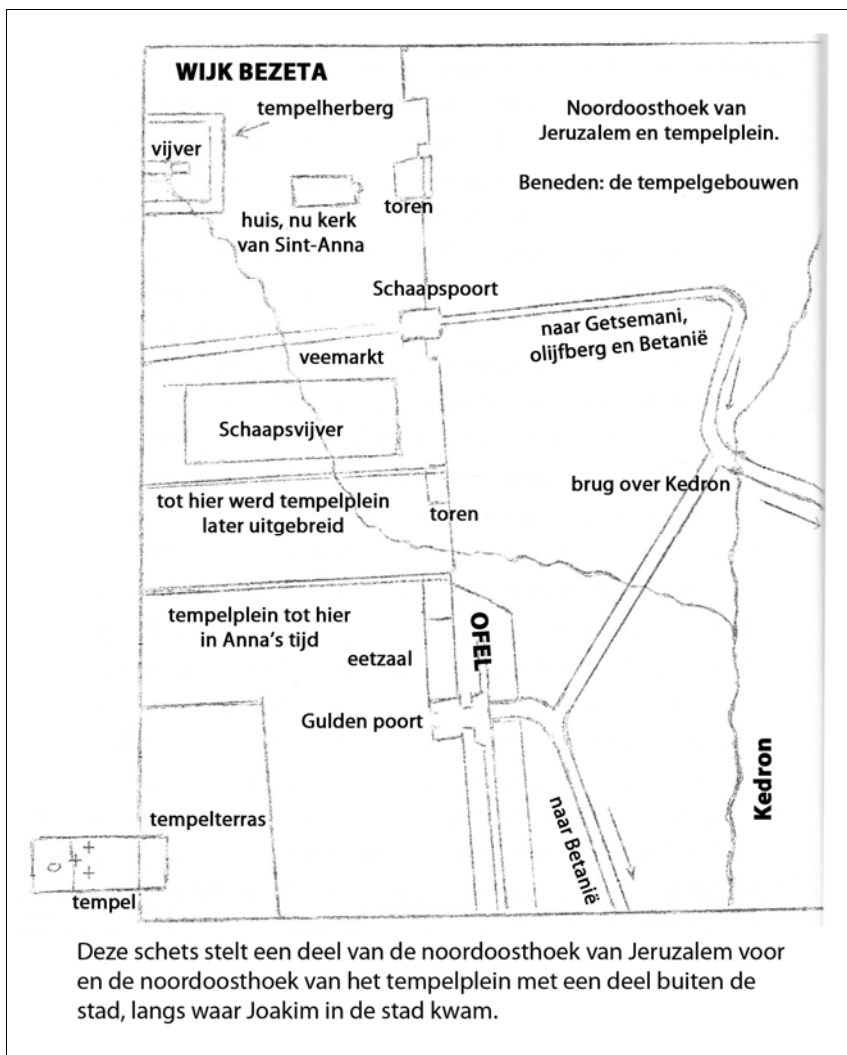
Joakim nam twee ezels en belaadde ze met deze en nog andere korven, waarin hij drie, meen ik, kleine witte, dartele dieren met lange halzen gestoken had. Waren het lammeren of geitenbokjes, ik weet het niet meer. Hij had op een stok een lantaarn mee, waarvan het licht flikkerde als in een uitgeholde kalbas.

Ik zag hem dagen later met zijn knechten en lastdieren aankomen op een schoon groen, grasrijk weiland tussen Betanië en Jeruzalem, waar ik later ook Jezus dikwijls zag verwijlen.

³⁷ Dit verhaal is zeer bekend en is een bron van inspiratie geweest voor vele kunstenaars; men vindt het in het apocrief evangelie van Jakobus.

Sommige gedeelten van dit profaan evangelie gaan terug tot tegen de 1^e eeuw. Eens voorgoed zij hier opgemerkt dat niet alles verzinsel is wat de apocriefen vertellen, dus dat ook de redenering onlogisch is: omdat het in de apocriefen staat is het vals.

Ook dat K.E. de feiten die zij met apocriefen gemeen heeft, steeds op haar eigen oorspronkelijke, onafhankelijke manier verhaalt, redelijk, aanvaardbaar en natuurlijk.

Hun weg liep vervolgens (uit de Kedronvallei) opwaarts ten tempel en zij stalden hun ezels in een tempelherberg, dichtbij de veemarkt; het is dezelfde waarin zij later bij Maria's opdracht hun intrek zullen nemen. Hierna bestegen zij met hun offergaven de trappen en gingen door woningen van de tempeldienaren.

Hier trokken Joakims knechten zich terug, nadat men hun offeranden in ontvangst had genomen³⁸. Ook bij Maria's opdracht hadden zij de woningen dier tempeldienaren bezocht³⁹.

Joakim echter begaf zich naar de zaal waar zich het waterbekken bevond en de offerdieren gereinigd werden⁴⁰.

³⁸ Tempelherberg. – Wat tempelbijzonderheden betreft, wij moeten doen opmerken dat wij nu nog 16 jaren vóór de geboorte van Christus zijn.

Gezien de woorden van de Joden bij Joannes: "Men heeft 46 jaren aan de tempel gewerkt", (Joa. 3, 20), kan men nog nauwelijks met de vernieuwing begonnen zijn.

Welnu, noch gewijde, noch profane schrijvers hebben ons een beschrijving van de 2^e tempel nagelaten. Uit Ezekiël 40, 38 kan men afleiden dat de wasplaats der offerdieren aan de noordkant van de slachtplaats was en deze aan de noordkant van het altaar.

De tempelherberg met vijver op de binnenplaats of voorhof lag waar men nu de Bethesda-vijver meent teruggevonden te hebben.

Ons inziens zal dit eerder een overblijfsel van die herberg zijn.

In de nabijheid had Anna een huis, waar de dieren gestald werden, als zij naar Jeruzalem ten tempel kwam. Nu staat er de Sint-Annakerk.

Vandaar dat Maria's ouderlijk huis door velen daar gelokaliseerd wordt. De woningen van de tempeldienaren schijnen volgens nr. 65 hoger op de heuvel Bezeta gelegen te hebben.

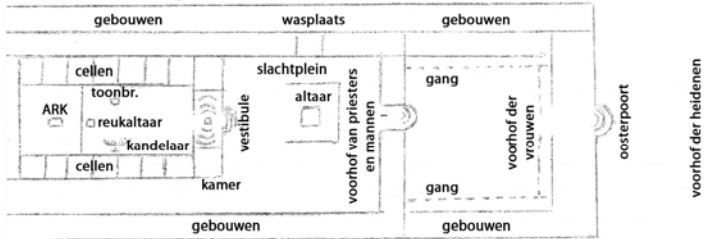
De belediging van Joakim schijnt in de zuidelijke kamer van de tempelvestibule plaats gehad te hebben. We zullen later terugkomen op de vraag of daar leken konden komen. Aan ieder eind der vestibule was een ruime kamer. Het is niet ongerijmd te veronderstellen dat naderhand daar de tafels geplaatst werden, die Salomon aanvankelijk voor het Heilige had laten maken (II Par. 4, 8).

Volgens K.E. zou de middenplaats met haar kathedr (= spreekgestoelte; vooral de leerstoel van een hoogleraar) en ronde banken tot leerplaats gediend hebben, niet voor iedereen, maar voor aanzienlijker, bevoorrechte personen.

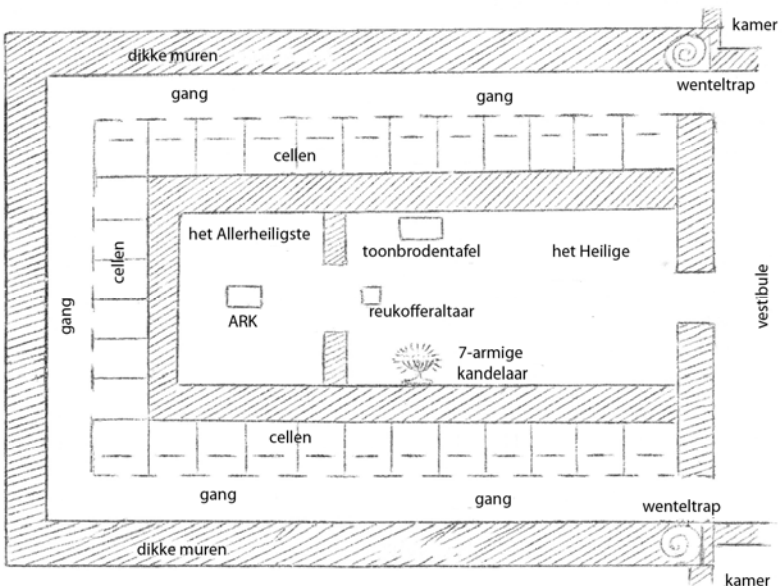
³⁹ De juiste plaatsen zijn niet met zekerheid aan te duiden. Zie hierboven voetnoot 38.

⁴⁰ De juiste plaatsen zijn niet met zekerheid aan te duiden. Zie hierboven voetnoot 38.

Hierop ging hij door een lange gang in een zaal (tempelvestibule) ter linkerzijde van de plaats, waar zich het reukaltaar, de toonbrodentafel en de 7-armige kandelaar bevonden (klaarblijkelijk is dus hier het Heilige bedoeld).

Deze schets is een voorstelling van een deel van de tempelgebouwen, waar Joakim kwam offeren. Hier zijn de proporties niet goed in acht genomen.

Hier in de zaal trof Joakim andere offeraars aan, in wier tegenwoordigheid hem een harde beproeving overkwam: een priester, met name Ruben, misprees zijn offergaven; hij stelde ze niet ten toon bij de overige achter tralies ter rechterzijde van de zaal, doch schoof ze met minachting van kant.

Vóór alle aanwezigen beledigde hij met luider stem de arme Joakim wegens de onvruchtbaarheid van zijn huwelijk, liet hem niet als offeraar bij de overigen toe en verwees hem naar een tralieafsluiting.

Hierna zag ik Joakim, overstelpt van droefheid, de tempel verlaten. Hij reisde over Betanië en ging in een gemeenschap van Essenen naar Macherus toe, om raad en troost te zoeken⁴¹.

⁴¹ **Machaerus**. – De zienster wijst hier alleen een algemene richting aan.

Het Essenenklooster waar Joakim komt, was gelegen in de wadi el-Quelt, waar men nu het zogenaamde klooster 'van Qoziba' vindt. Het ligt 6 km ten westen van Jericho. Even westelijker wijst de traditie een buitengoed aan, dat aan Joakim toebehoord zou hebben.

Hierover zegt K.E.: "Niet ver van Jericho had Joakim verscheidene weiden" (nr. 226).

Een oud kerkelijk handschrift of soort kalender vermeldt op 16 januari 'Wijding van de kerk van de hoogheilige Moeder van God in Choziba op de weide van de H. Joakim'.

"De oorsprong van dat klooster schijnt tot de Essenen terug te gaan", zegt Meistermann (Guide de Terre sainte 372). En verder: "Het beschouwde zich reeds vroeg als de plaats waar Joakim zich kwam verbergen en bidden, na in de tempel zo smadelijk afgewezen te zijn."

Volgens K.E. echter bleef Joakim slechts een korte tijd bij de Essenen en zette dan zijn weg voort naar de verste weiden aan de oostkant van de Jordaan. Reeds nu zien wij hoe zij niet van de apocriefen afhankelijk is, maar alles zelfstandig verhaalt, uit de bron van een bovennatuurlijk gezien hebben.

De berg- of valleiwand is zo steil, dat het klooster nu zoals vroeger, er schijnt aan te hangen. Het bestaat uit vele natuurlijke en ook kunstmatige grotten, die aan de buitenkant door muren beschermd zijn. Lange tijd lag het verlaten en vergeten; zijn heropbouw dateert uit de jaren 1878-1901 (cfr. Kopp. 320 + nota 54).

In dat zelfde huis en vroeger in dat van Bethlehem had de profeet Manahem (zie nr. 3, voetnoot 6) geleefd, die aan de nog jeugdige Herodes voorspeld had dat hij koning zou worden, maar dat hij zijn leven door grote misdaden zou schandvlekken.

Van hier begaf zich Joakim naar zijn verst verwijderde kudden op de berg Hermon⁴².

Zijn weg voerde hem door de woestijn Gaddi (district in Gad) over de Jordaan. De Hermon is een hoge berg; terwijl hij aan de zonnkant gans met groen en welige vruchtbomen bedekt is, ligt hij dikwijls op zijn tegenovergestelde zijde nog vol sneeuw.

De muren van de kloosterkapel zijn nog bedekt met mozaïeken en fresco's uit de 15^e en 13^e eeuw, die taferelen uit het leven van de H. Joakim voorstellen.

⁴² Hermon. –

Hier is geenszins de grote Hermon ten noorden van Palestina bedoeld. Elders wijst K. de weiden van Joakim aan in het gewest van Jazer en aan de zuidoostkant van het woud Efraïm. Zij bevestigt tevens dat Joakim daar verbleven en gebeden heeft om door volhardend gebed het einde van de onvruchtbaarheid van zijn vrouw te bekomen. Daar ook ontving hij de boodschap van een engel dat Maria hem geboren zou worden (nr. 821 en 974).

Nu, Jazer is bekend; 't is het huidige Sâr, waarvan de omgeving om zijn weiden bekend was (cfr. Num. 32, 1. 3).

Sâr ligt op een niveau van 200 m, aan de voet van het gebergte Hemar, dat zich in de noordoostrichting steil verheft tot 1076 m (1450 m boven de Jordaan). Dit bergmassief is door K. bedoeld.

Er is gelijkheid van naam, hetzij deze zich in de loop der tijden gewijzigd heeft, hetzij K. hem niet goed uitgesproken of Brentano hem misverstaan heeft, in dwaling gebracht door de min of meer gelijkkluidendheid der twee namen. K. sprak moeilijke namen gewoonlijk al tastend uit, zie nr. 10, voetnoot 23.

Anna ontvangt de belofte van vruchtbaarheid en reist naar de tempel.

19.

De grievende smaad in de tempel had Joakim zo vernederd, gepijnigd en beschaamd, dat hij Anna zelfs niet liet weten waar hij zich ophield. Zij vernam evenwel van andere mensen, die er getuige van geweest waren, hoe brutaal men haar echtgenoot had gekrenkt en haar droefheid was niet te beschrijven.

Ik zag haar dikwijls wenend met het aangezicht ter aarde liggen, omdat zij helemaal niet wist en niemand het haar kon zeggen waar Joakim nu vertoefde; reeds ongeveer 5 maanden hield hij zich onder zijn herders en kudde bij de berg Hermon verborgen.

Tegen het einde van deze tijd kwam Anna nog een erger leed over, ten gevolge van de onbeschoftheid ener dienstmeid, die haar meesteres bij elke gelegenheid haar ongeluk en nood in het aangezicht verweet. Eens verzocht haar deze meid om het aanstaande loofhuttenfeest elders te mogen gaan vieren.

Als waakzame en plichtgetrouwe moeder weigerde Anna haar toestemming. Zij was geleerd door de val van een vorige meid en niet gaarne zou zij een tweede maal zo iets beleven. Hierop schoot de meid in toorn uit en wierp Anna haar onvruchtbaarheid en het uitblijven van Joakim voor de voeten als een straf van God voor haar hardvochtigheid, en zij deed dit zo brutaal dat Anna haar niet langer in haar dienst kon dulden. Zij zond haar, van twee knechten vergezeld, met geschenken naar haar ouders terug; zij bad hen dat zij gelieven zouden hun dochter terug te nemen, zoals zij ze haar hadden toevertrouwd, daar zij er niet langer voor kon instaan.

Nadat Anna deze meid had weggestuurd, ging zij diep bedroefd in haar kamer bidden. Tegen avond wierp zij een grote wikkeldoek

om het hoofd, hulde zich er geheel in⁴³, en begaf zich met een afgeschermd, gedempt licht naar de boven reeds vermelde grote boom bij de muur van het voorhof.

In een loofhut die door deze boom⁴⁴ gevormd was, stak zij een lamp aan, die in een soort kastje aan deze boom hing en bad uit een gebedsrol.

⁴³ Wikkelleed of -doek. – Het is gebruikelijk bij voorname personen in Palestina en buurlanden. Het is een lange strook stoffe, die spiraalvormig om het lichaam werd gewikkeld en evengoed als gezelschapskleed dan als slaapkleed werd gebruikt.

Dit kleed schijnt bedoeld te zijn in Deut. 22, 17.

Bij deze passage plaatst Himmelreich deze opmerking: “Men wikkelde zich in zulk een kleed of laken in om te slapen. Zo’n kleed werd ook omgedaan om uit te gaan.” (nr. 1974).

In nr. 98 beschrijft K. breedvoerig hoe de vrouw zich in zulk een stuk laken inwikkelde.

⁴⁴ Eigenaardige boom. – Een andermaal deze boom beschrijvend, besluit zij: “Zodat de boom als een woud van gebladerte vormt. De takken splitsen niet; hun bladeren gelijken door hun vorm en grote afmeting op schilden; de vruchten zitten er verborgen tussen, zodat men ze moet zoeken; ze hangen in trossen van vijf; ze zijn niet prima van smaak, maar zuurzoet; ze zijn geel, maar rood dooraderd als met bloedige strepen.” (cfr. fasc. 14, nr. 742, voetnoot 375).

De wetenschap rangschikt zulke wortels die als takken neerschietsen en op hun beurt stammen vormen onder de adventieve organen van de plant.

Deze boom was zeer groot; er waren zitplaatsen in de loofhutten die hij gevormd had, want zijn takken daalden over de muur in de aarde neer, waar ze weer wortel schoten om nieuwe bomen te vormen. Deze deden op hun beurt hetzelfde, zodat op die manier een kring loofhutten ontstond. Die boom is van dezelfde soort als de boom van de verboden vrucht in het Paradijs. De vruchten hangen doorgaans rondom de top van de takken en gewoonlijk in trossen van vijf; ze zijn peervormig, van binnen vlezig en bloedkleurig geaderd; ze hebben in het midden een holte, waarin rondom de pitten in het vlees vastzitten. De bladeren zijn zeer groot en ik geloof dat het zulke waren, waarmee Adam en Eva in het Paradijs zich bedekten. De Joden gebruikten die bladeren

(Adventieve organen = organen die ontstaan, na verwondingen of na een behandeling met groeistoffen (bewortelingshormonen), op plaatsen waar ze onder normale omstandigheden niet zouden ontstaan)

Wij vinden ze ook bij de Indische vijgenbomen (Banyan-bomen, ficus). De scheuten dalen uit de onderzijde der takken, dringen in de grond, wortelen en vormen stammen die als pijlers de horizontale takken van de boom schragen (cfr. Winkler-Prins, 'adventieve organen').

In de grond komt die voortplanting overeen met die van vele kleinere planten, zoals de klimop, de braam, winde, boterbloem, frezen. Hier is het eigenaardige dat het geschiedt met een grote boom.

Een afbeelding van deze of soortgelijke grote boom ziet men in Modern Woordenboek, bij WARINGIN. Men kan er uit afleiden dat verzorging nodig is om mooie priëlen te bekommen.

De geograaf Dapper vertelt in zijn boek Arabië: "Wanneer men van Sjiraz naar Gamron of Kombru gaat, treft men voorbij het dorp Ciah Ciakor een gehucht aan met name 'Pailulon (Pailuli) Dagheli'. Dit betekent: "aan de voet van de Lulen vol bladeren".

Bij die huizen immers groeit een groot aantal bomen die de inwoners 'Luli Dagheli' noemen, als wilden zij zeggen: 'vol spruiten of scheuten', want de takken schieten veel spruiten naar de aarde en deze schieten daar wortel en groeien uit tot nieuwe stammen.

In Indië is die boom gemeen. De Portugezen noemen hem 'wortelende boom', 'arbor de Raiz'.

Ook op vele plaatsen in Perzië groeit de 'Luli Dagheli'.

vooral bij het loofhuttenfeest om de wanden te versieren; ze lieten zich immers goed samenvoegen en grepen met hun randen in elkaar, als men ze schubvormig legde.

20.

Anna riep onder deze boom lange tijd tot God dat Hij, nu Hij al zo smartelijk haar schoot gesloten hield, ten minste haar godvrezende levensgezel niet langer van haar verwijderd zou houden.

En zie! daar verscheen haar een engel van God; hij daalde als uit de hoogte van de boom vóór haar neer en sprak tot haar:

“Ban alle onrust uit Uw hart, want de Heer heeft uw gebed verhoord. Trek reeds morgen met twee dienstmeiden op naar de tempel en neem duiven mee ten offer. Ook Joakims gebed is verhoord en ook hij komt met zijn offer, dat zal aangenomen worden, naar de tempel. Gij moet onder de Gouden Poort met hem samenkomen; beide zult gij gezegend worden en weldra zult gij de naam van uw kind vernemen.”

Hij voegde er nog aan toe dat hij ook aan haar echtgenoot dezelfde boodschap had gebracht, en verdween.

Anna was met blijdschap vervuld en zij bedankte de barmhartige God. Zij keerde aanstonds in haar woning terug en begon met haar dienstmeiden al het nodige in gereedheid te brengen om de volgende dag de reis naar de tempel te ondernemen. Ik zag hierop

hoe zij zich na haar avondgebed te slapen legde. Haar legerstede bestond uit een smalle deken en een hoofdkussen. Zulke deken rolde men 's morgens weer op en het bed was uit de weg. Om te gaan slapen legde Anna haar bovenklederen af, hulde zich van het hoofd tot de voeten in een ruime wikkeldoek (of brede baan, cfr. nr. 19) en legde zich, recht uitgestrekt, op haar rechterzijde, gekeerd naar de wand van haar kamertje, waartegen haar bed gespreid lag.

21.

Nauwelijks had Anna een tijdje geslapen of **ik zag uit de hoogte een lichtglans tot in haar kamer dringen en zich naast haar legerstede als het ware samentrekken in de gedaante van een schitterende jongeling. Het was de engel van de Heer, die haar boodschappen kwam dat zij een heilig kind zou ontvangen. Hierna strekte hij zijn hand over haar heen en schreef op de wand in grote, lichtende letters de naam MARIA⁴⁵**. De engel verdween nu weer, als vervloeiend in het licht.

Anna was gedurende dit gebeuren als iemand in een diepe, aangename droom; zij richtte zich, half ontwaakt zonder het volkomen bewustzijn op haar legerstede op, bad met grote vurigheid en zonk dan in de slaap terug.

Na middernacht werd zij vreugdig wakker, als gewekt door een inwendige vriendelijke uitnodiging en nu ontdekte zij met eerbiedige schroom en blijdschap de letters op de wand.

⁴⁵ De naam **Maria** werd in de loop der eeuwen zeer verschillend geïnterpreteerd. Men telt 67 verklaringen.

Nu verklaart men hem als volgt: de Aramees sprekende bevolking van toen bracht hem in etymologisch verband met het Aramees 'Mar', d.i. 'Heer', zodat men aan 'Mirjam' de betekenis hechtte van 'Meesteres'.

Hij komt in Jezus' tijd veelvuldig voor.

Op niemand kon hij beter passen dan op 'de Koningin van Hemel en Aarde'. Het is ook begrijpelijk dat vele prinsessen toen die naam droegen.

Het waren als rode, lichtende goudletters, niet talrijk maar groot. Met onbeschrijfelijke aandoening en vermorzeling staarde zij ze aan, tot ze met het dagaanbreken als uitdoofden. Zij zag alles zo klaar en haar vreugde groeide dermate aan, dat zij als geheel verjongd opstond.

Op het ogenblik dat het licht van de engel met zijn genade over haar gekomen was, zag ik **onder haar hart een glans en ik erkende in haar persoon de uitverkoren moeder, het schitterende, doorlichte vat van de naderende genade. Wat ik op dat ogenblik in haar waarnam, kan ik slechts in deze bewoording weergeven: ik erkende in haar een gezegende moeder, voor wier vrucht men een wiegje getooid, een bedje gespreid en een tabernakel geopend heeft, om iets zeer heiligs waardig op te nemen en te bewaren.**

Ik zag dat Anna door Gods genade voor de zegen ontsloten was. Hoe wonderbaar ik dat zag en begreep is onuitsprekelijk, want ik erkende Anna als de wieg van het Heil van het mensdom, en tevens als een ontsloten kerktabernakel, waarvan het velum opzij getrokken is.

(velum = verhulling; langwerpige schouderdoek voor het vasthouden of dragen van een monstrans; zijden of linnen omhulsel van een ciborie met geconsacreerde hosties; rooms-katholiek in stof en kleur met het misgewaad overeenstemmend kelkkleedje).

Ik zag en vernam dat alles gans natuurlijk en het begrijpen van dat alles was één (één onverdeelde kenakt). Het was natuurlijk en toch tegelijk heilig. Anna was, naar ik meen, 43 jaar oud.

Anna stond nu op, ontstak haar lamp, deed haar gebeden en begaf zich met haar offergaven op reis naar Jeruzalem. Alle huisgenoten waren die morgen in een blijde stemming, ofschoon niemand buiten Anna iets afwist van de verschijning van de engel.

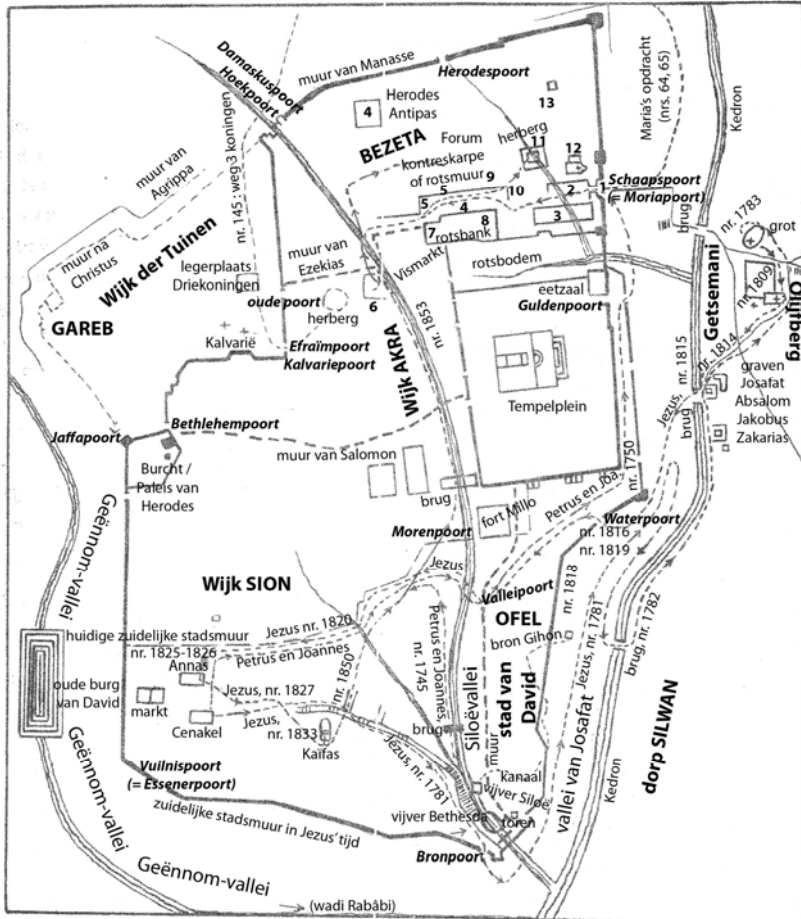
Joakim wordt door een engel getroost. In de tempel wordt zijn offer aanvaard.

22.

Om diezelfde tijd zag ik Joakim bij zijn kudde aan de berg Hermon (Hemar), over de Jordaan, voortdurend tot God bidden en om verhooring smeken. Als hij de jonge lammeren zo vrolijk blattend om hun moeders zag springen, greep hem telkens een diepe droefheid over zijn kinderloosheid aan. Aan zijn herders evenwel deelde hij de oorzaak van zijn verdriet niet mee. Het loofhuttenfeest was nabij en reeds richtte Joakim met zijn herders de loofhutten op.

Terwijl hij eens aan het bidden was en de vrees hem overviel om, volgens wet en gebruik, met het feest naar Jeruzalem te gaan en in de tempel te offeren, want de opgelopen smaad stond hem nog levendig voor de geest, zag ik de engel hem verschijnen en hem bevelen om met moed, vrij en vrank naar de tempel op te gaan: zijn offer zou aangenomen en zijn gebed verhoord worden. Met zijn vrouw moest hij onder de Gouden Poort tezamen komen.

Ik zag Joakim nu, met blijdschap vervuld, zijn kudde tellen. O hoeveel en welk prachtig vee had hij!! Opnieuw verdeelde hij ze in drieën, waarvan hij het geringste derde voor zich behield, een ander en beter derde naar de Essenen zond en het laatste en schoonste derde naar de tempel dreef. Op de vierde dag van het feest kwam hij te Jeruzalem aan en nam, zoals vroeger, zijn intrek in de herberg bij de tempel.

1. Moriapoort, in Jezus' tijd Vee- of Schaapspoort.
2. Veemarkt of poortplein.
3. Schaapsvijver.
4. Rotswand van de burcht Baris. Hogerop is de ligging van een **paleis van Herodes Antipas**.
5. Kontreskarpe of rotsmuur.
6. Vismarkt.
7. **Burcht Antonia** op de westhelft van de rotsbank met aan dezer noordvoet soldatenplein en kazerne.

8. Op de oosthelft van de rotsbank **paleis van Pilatus**, dat na de uitbreiding van de burcht een voorplein had.
9. Rotswand van de gracht, waarin wij trappen veronderstellen.
10. Trap.
11. Herberg te bereiken. Deze herberg ligt in een kleine vallei.
12. **Huis dat toebehoort aan Anna**. Vandaar is de legende ontstaan dat Maria hier geboren is. Er staat een St.-Annakerk. Het heiligdom is toevertrouwd aan de zorgen van de Witte Paters van Afrika.
13. Priesterwoning staat hoger op de heuvel Bezeta.

Anna kwam eveneens op de vierde dag van het feest te Jeruzalem aan en nam haar intrek bij verwanten van Zakarias op de vismarkt⁴⁶. Pas op het einde van het feest ontmoette zij Joakim.

Ik zag ook dat Joakims offer de vorige keer op een teken of door een beschikking van Boven afgewezen geworden was, maar dat niettemin de priester, die in plaats van hem te bemoedigen zo grof beledigd had, hiervoor op een ik weet niet meer welke wijze streng door God gestraft is geworden.

Nu echter hadden de priesters een bevel van godswege ontvangen om Joakims offergaven aan te nemen. Zo zag ik nu enigen van hen, zodra hij zich met zijn offerdieren aangemeld had, hem tot vóór de tempel tegemoet gaan om zijn gaven in ontvangst te nemen. Het vee dat hij hier ten geschenke naar de tempel bracht, was niet zijn eigenlijk offer. Dit laatste bestond uit twee lammeren en drie lustige, jonge diertjes, die, naar ik meen, bokjes waren.

Ook zag ik dat vele mannen die hem kenden, hem met de aanvaarding van zijn offer geluk kwamen wensen.

Alle door- en toegangen in de tempel zag ik wegens het feest geopend en alles met groen en vruchtenslingers versierd. Ook zag ik op een zekere plaats een loofdak opgericht boven acht vrijstaande zuilen.

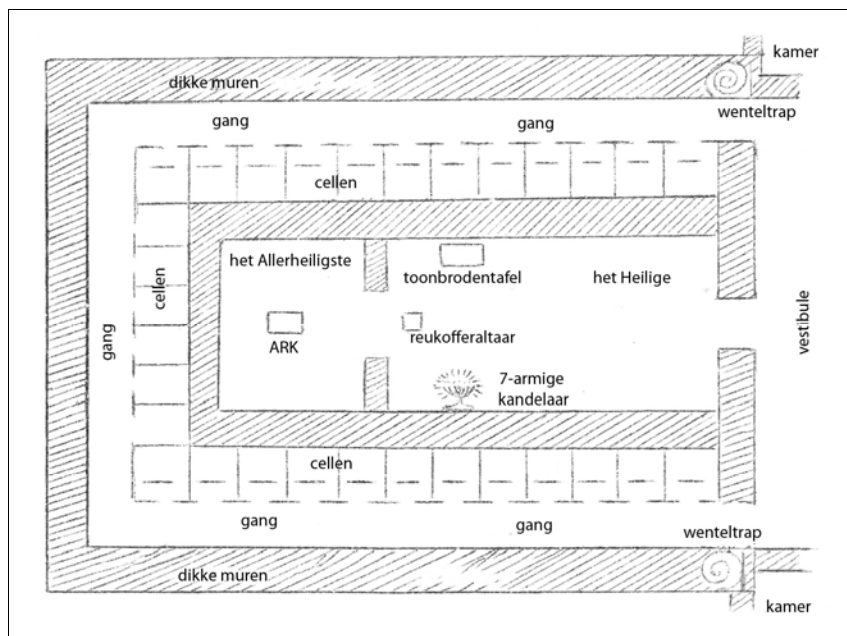
Joakim volgde in de tempel juist dezelfde weg als de vorige keer. Zijn offer werd op de gewone plaats geslacht en verbrand; iets

⁴⁶ Vismarkt. – Volgens nr. 57 lagen markt en huis in een laag stadsdeel, volgens nr. 64 ten westen van de tempel. Deze markt is te lokaliseren in de grote stadsvallei, ten westen van de noordwesthoek van het tempelplein. Er was bij de vismarkt een vispoort.

Op deze markt kwamen de Tyriërs hun vis verkopen.

Later geven wij een beeld van Jeruzalem in kaart en komen dus ook nog op deze zaak terug.

daarvan werd evenwel op een andere plaats verbrand, ik meen ter rechterzijde van die zaal, waarin de grote leerstoel stond⁴⁷.

Ik zag nu de priesters in het Heilige een reukoffer opdragen; er werden ook lampen ontstoken en ook brandde licht op de 7-armige kandelaar, doch niet op alle 7 armen tegelijk.

⁴⁷ De gewone slachtplaats is aan de noordzijde van het brandofferaltaar en dit bevindt zich vóór de eigenlijke tempel in het voorhof van de priesters.

Iets ervan werd elders verbrand: Volgens de joodse overlevering werden sommige delen zelfs van de brandoffers, met name de 'nervus femoris' of 'heuppees' niet op het altaar, maar aan zijn oostkant op de zogenaamde ashoop verbrand. Dit ter wille van Jakobs heupzenuw, die in de worsteling met de engel verdorde (Gen. 32, 32).

K. wijst hier echter een andere plaats aan, met de woorden: "ik meen". In de tempelvestibule lokaliseert zij onveranderlijk een voornamelijk leerstoel.

In de kamer aan de overzijde werden giften in ontvangst genomen, volgens nr. 18.

Ik heb ook dikwijls gezien dat bij verschillende gelegenheden op de verschillende armen van de kandelaar licht brandde⁴⁸.

23.

Toen nu het reukoffer omhoog steeg, zag ik als **een lichtstraal op de offerende priester in het Heilige en tegelijk op Joakim in de voorzaal neerkomen**⁴⁹. Er ontstond een onderbreking in de offerhandeling als had er een goddelijke openbaring plaats, met als gevolg een stomme verbazing. Hierop zag ik twee priesters als op een goddelijk bevel buiten het Heilige tot Joakim in de vestibule (= ruimte direct achter de ingang van een gebouw of een woonhuis, voorportaal, hal) gaan en hem langs de weg van de zijvertrekken of cellen tot bij het gouden reukaltaar in het Heilige brengen.

Nu legde een priester iets op het reukaltaar. Het bestond niet, naar ik zag, in een menigte losse korrels van wierook, maar in een samengesmolten klomp, doch ik weet niet meer uit welke bestanddelen hij samengesmolten was⁵⁰.

Terwijl hij op het gouden reukaltaar vóór het voorhangsel van het Allerheiligste in het vuur opteerde (opteren = geheel opmaken; verbruiken), verspreidde hij een dichte rookwolk en vervulde het Heilige met een welriekende geur. Hierna ging de priester uit het Heilige weg en liet Joakim alleen achter.

⁴⁸ Het licht brandde ter ere van Gods tegenwoordigheid, dus ook overdag.

Volgens Flavius Josephus brandden er drie overdag, maar allemaal gedurende de nacht.

⁴⁹ Wij zullen later de vraag beantwoorden of en in welke omstandigheden leken tot hier konden komen. Dit om de opmerkingen meer gelijkmatig te verdelen, omdat ze hier wat talrijk zijn. Hier doen wij alleen opmerken dat Joakim op een goddelijk bevel in het Heilige gebracht wordt tot een heel speciaal doel.

⁵⁰ De wierookmassa bestond, volgens Flavius Josephus uit 13 bestanddelen: mirre, kassie, nardus, saffraan, kalmus, kaneel, balsem, galbanus, wierook, kruidnagel, stakt, zippoor, het geheel gemengd met geraffineerd zout.

Terwijl het reukoffer verteerde en omhoog steeg, zag ik Joakim in geestverrukking met uitgestrekte armen op de knieën liggen.

Ik zag tot hem, zoals later tot Zakarias bij de belofte van Joannes de Doper, **de lichtende gestalte van een engel binnentreden.**

Hij sprak hem toe en reikte hem een papier over, waarop ik in lichtende letters deze drie namen las: Helia, Hanna, Mirjam⁵¹, en bij deze laatste naam zag ik de afbeelding van een kleine Verbondsark of van een klein altaartabernakel.

Joakim stak dit papier onder zijn kleed op zijn borst.

De engel zei hem dat de onvruchtbaarheid van zijn huwelijk geen schande, maar een eer voor hem was; inderdaad, wat zijn vrouw straks in haar schoot zou ontvangen, zou de onbevleete vrucht zijn uit Gods zegen door hem; het zou het hoogtepunt, de volkomen ontluiking zijn van de aan Abraham verleende zegen.

Toen Joakim dit niet kon begrijpen, leidde de engel hem achter het voorhangsel, dat van de tralieafsluiting van het Allerheiligste nog zo ver verwijderd was, dat iemand tussen beide kon staan⁵².

Ik zag nu de engel tot de Verbondsark naderen en, naar het mij scheen, daar iets uit wegnemen. Ik meende nu te zien dat de engel een witglanzende kogel of lichtbol voor de mond van Joakim hield en hem beval er in te ademen en dan toe te zien.

Op dit ogenblik viel mij de banale gedachte in aan een gebruik dat thuis bij ons bestaat. Op grote feestdagen nl. laat de koster de mensen een op een plankje geschilderde kop (van Joannes de Doper?) kussen en dan legt men daarvoor 14 Pfennige in de schaal.

⁵¹ Deze, zoals de vorige opmerking is van Brentano.

Hier zegt hij: "Aanvankelijk wist de schrijver niet dat dit slechts andere vormen zijn voor de namen Joakim, Anna en Maria."

⁵² Dit gordijn of voorhangsel was een el (50 of 55 cm) verwijderd van de deur van het Allerheiligste in Salomons tempel, even ver van het traliwerk in Zerobabels tempel en van het eerste gordijn of afsluiting in de tempel van Herodes (cfr. D.B. Temple, K. 2066; Voile, K. 2449).

Onder Joakims adem ontstonden, naar ik zag, allerlei beelden in de lichtbol. Ook Joakim zag ze. Daarbij had zijn adem de glans van de bol niet verdoofd en de engel maakte hem daar opmerkzaam op. **“Het kind van Anna”, zei hij, “zal even vlekkeloos, even ongerept en rein ontvangen worden, als deze bol helder gebleven is onder uw adem. ”**

24.

Hierop beschouwde ik, als hief de engel de lichtbol omhoog en hij hing nu veel vergroot als een lichtkring in de lucht en als door een opening zag ik er een samenhangende reeks van beelden in, vanaf de val van het eerste mensenpaar tot aan de verlossing van het mensdom. Het was alsof zich daarin een hele wereld uit elkaar steeds verder ontvouwde. Ik begreep de zin van het geheel en alle onderdelen, doch het is me niet mogelijk hier alles tot in de bijzonderheden weer te geven.

Boven in de hoogste top zag ik de H. Drie-eenheid en daaronder aan de ene zijde het Paradijs, Adam en Eva, hun val in de zonde, de belofte van een Verlosser, alle voorafbeeldingen der Verlossing: Noë, de zondvloed, de Ark, het geven van de zegen aan Abraham, de overdracht ervan op Isaäk, Abrahams eerstgeborene en van Isaäk op Jakob.

Ik zag verder hoe die zegen aan Jakob door de engel met wie hij worstelde, weer ontnomen werd; hoe hij vervolgens tot Jozef in Egypte kwam en hoe hij in hem en zijn echtgenote een hoger graad van kracht en waardigheid verwierf; hoe daarna die heilige zegen, toen hij met de overblijfselen van Jozef en zijn vrouw Asenat door Mozes uit Egypte meegevoerd werd, tenslotte het allerheiligste voorwerp werd in de Verbondsark en de zetel van de levende God onder Zijn volk.

Vervolgens zag ik nog de eredienst, het leven, de verhouding van het uitverkoren volk tot dit ‘Allerheiligste’.

Ik zag de leiding, de beschikkingen van Gods Voorzienigheid om door (doelmatige) huwelijksverbanden het heilig geslacht,

de voorvaderlijke stam der H. Maagd te ontwikkelen en tot stand te brengen (zie nr. 25, voetnoot 53).

Ik zag alle voorafbeeldingen en zinnebeelden van haar en van de Heiland, die in de gewijde geschiedenis en in de profeten vermeld zijn.

Die beelden zag ik in de lichtbol in een kring rondom, en ook van onder naar boven.

Ik zag grote steden, torens, paleizen, tronen, poorten, tuinen en bloemen en al deze beelden waren onderling als met bruggen van licht wonderbaar verbonden en allemaal werden ze aangevallen en bestormd door razende dieren en andere vijandige machten.

25.

Al deze beelden stelden voor hoe de stam van de H. Maagd, uit wie God het vlees aannemen en mens worden wilde, juist gelijk al wat heilig is, door Gods genade, te midden van vele aanvechtingen en tegenkantingen tot zijn doel geleid is geworden. Ik herinner mij ook op een bepaald punt van die reeks beelden een tuin gezien te hebben, die rondom met een dichte doornhaag omheind was. Door die haag zochten een menigte slangen en andere walgelijke dieren tevergeefs binnen te dringen. Ook zag ik daar een versterkte toren, die aan alle kanten bestormd en beklommen werd door krijgslieden die allen weer naar beneden stortten. Ik zag nog veel andere gelijkaardige beelden die op de geschiedenis der H. Maagd in haar voorouders betrekking hadden. Hierin betekenden de overgangen en verbindingsbruggen de zegepraal (= triomf, overwinning, zege) op alle verstoringen, beletselen en vertragingen in de komst van het Heil.

Het was als had God in zijn barmhartigheid (elementen van) een rein vlees en allerreinste bloed in de mensheid als in een troebele stroom geplaatst en als moesten die elementen met grote inspanning, arbeid en strijd zich verzamelen om zich als een hersteld, onbesmet en verenigd geheel te ontworstelen aan de stroom. En dit, terwijl deze die verspreide reine elementen met

alle geweld tot zich zocht te trekken, op te nemen en te bezoedelen. Het was als slaagden die elementen er tenslotte in elkander in die onuitputtelijk stromende vloed te vinden, zich te verenigen en er nu uit op te stijgen in de persoon van de H. Maagd, uit wie het Woord van God mens is geworden om onder ons te wonen.

Doch dat ontworstelen geschiedde slechts met de hulp van ontelbare goddelijke genaden en trouwe menselijke medewerking, en nadat dit vlees en bloed vaak opnieuw besmet en weer gereinigd was geworden⁵³.

⁵³ De geheimzinnige **zegen** van de Verbondsark. – Reeds meermalen (nrs. 4, 9, 12 en hier nrs. 24 en 25) maakte K. gewag van 'de heilige geheimenissen', 'het allerheiligste', 'allerheiligste geheim', 'heilig voorwerp', 'de geheimzinnige zegen' van de Verbondsark.

Zij zal daar zo dikwijls op terugkeren, dat het nodig is dat wij er ons een idee van vormen, in zover we dit kunnen.

Het is een element in haar visioenen dat kritiek uitgelokt heeft, maar een element dat we niet uitschakelen willen of kunnen zonder haar mededelingen verminkt weer te geven.

De tegenstanders schrijven het toe aan dromerij van K. of aan de fantasie van Brentano, maar over die zogenaamde 'zegen' zegt K. zulke wonderbare dingen; zij komt er zo spontaan op terug, vermengt het zo nauw met Maria's voorgeschiedenis en stamboom en zelfs Jezus laat zij er zo duidelijk voor getuigen, dat wij die zaak niet als een menselijk verzinsel kunnen beschouwen. Zelfs schijnen er toespelingen op te bestaan in de H. Schrift, zoals het verder zal blijken.

Op grond van alle gegevens kunnen wij die 'zegen' met een sacrament vergelijken. Het is genade die door een uitwendig teken verbeeld en er enigszins ook door gegeven wordt, een voorafbeelding van, en voorbereiding tot het heilig altaarsacrament.

Adam werd in een staat van rechtvaardigheid geschapen.

Onmiddellijk vóór zijn val ontnam hem God een onbedorven geestelijk element, een kracht, vermogen, aanleg, geschiktheid, gunst, genade, zegen of hoe men het ook noemen wil.

Door Adams zonde werd de menselijke natuur in haar wezen

misvormd, verminkt, verlaagd, ontaard, vervuld met neigingen ten kwade, vooral in haar voortplantingsvermogen.

Het aan Adam ontnomen, nog onbedorven element, deze gunst, dat vermogen ontsnapte aan die ontaarding; het had vooral betrekking op het voortplantingsvermogen en het werd later, doch met een verminderde kracht teruggeschonken aan het mensdom in de persoon van Abraham, de stamvader van het uitverkoren godsvolk.

Het was een hulpmiddel tot langzame vernieuwing; het werkte vooral in de sfeer van de voortplanting en had ten doel de geslachtslijn van de Verlosser te steunen in zijn worsteling tegen onzuivere elementen, in het streven naar veredeling, vooral in de sfeer van de voortplanting; het moest de voorvaders van Christus en de H. Maagd geleidelijk verheffen, zodanig dat, ten gevolge van de voortschrijdende veredeling, Joakim en Anna door hun engelachtige zuiverheid in staat zouden zijn de Onbevleete Maagd voort te brengen, en deze, dank het bijzonder voorrecht van haar Onbevleete Ontvangenis, de maagdelijke Moeder zou kunnen worden van de Verlosser.

Maria was de volkomen ontloken bloem van die zegen uit Adam, terwijl de Verlosser er de hoogste en laatste vrucht van was.

Zulk een Moeder betaamde de Verlosser, en zij die tot zijn Moeder bestemd was, moest van uiterst reine ouders geboren worden om vrij te zijn van alle kwade neiging.

In heel deze historie steekt ook deze waarheid: **de mens zelf moet bijdragen en meewerken tot zijn heil: God wil niet alles alleen doen.**

Aan dit onbedorven, ongekwetst element uit Adam geeft K. meestal de benaming van 'zegen'. Deze werd het eerst aan Abraham toevertrouwd (zie hierna nr. 26 en Genesis 18).

Van Abraham ging de zegen over op Isaäk, van deze op Jakob. Vermoedelijk heeft het verhaal van Genesis 27 daar betrekking op.

Een engel ontnam hem aan Jakob in de worsteling (Gen. 32, 23-32) en maakte hem over aan Jozef in Egypte.

Hij werd door Mozes meegebracht uit Egypte met het stoffelijk overschot van Jozef en vond een duurzame plaats in de Verbondsark. In dat heilig schrijn werd hij bewaard als Israëls grootste schat en onderpand van bescherming.

Uit de Ark kreeg Joakim hem door bemiddeling van een engel.

Maar wat was eigenlijk deze zegen?

Een geestelijke kracht, maar uit het voorgaande blijkt reeds dat hij in een soort lichamelijk, uitwendig teken of zinnebeeld bewaard of gehuld was, een teken dat tevens, zoals de zegen zelf, een voorspel was van de eucharistie en een zinnebeeld ervan.

Is ook dit niet wonderbaar: de zegen had tot doel de stamouders van Maria te helpen om door eigen reinheid steeds reiner telgen voort te brengen, terwijl de Eucharistie het hemels brood en de goddelijke wijn is, die maagden voedt en voortbrengt.

Aan die zegen was, volgens K.E., Gods tegenwoordigheid op de Ark in de tabernakel verbonden, terwijl de Eucharistie Gods tegenwoordigheid is bij ons.

Die zegen was niet alleen voor de onmiddellijke dragers of bezitters een steun en sterkte ter veredeling van hun stam, maar oefende zijn invloed uit op verdere verwanten en andere mensen, wier nakomelingen tot de komst en uitbreiding van het nieuwe godsrijk zouden bijdragen.

Ook hierin dus gelijkt hij op de Eucharistie, die vanuit het tabernakel of de mis invloed uitoefent op allen die haar benaderen.

Men kan bij bekeerlingen, zoals Th. Merton, P. Claudel, de indrukken lezen die zij bij het bezoek van een kerk of gedurende een heilige mis ondervonden.

Onze K. zag die **invloed van de zegen** in de vorm van stralen die van die zegen uitschoten.

Voorts zag K. die zegen steeds onder een dubbele gedaante, in de vorm van

- een boon met kiem,
- van tarwe en wijn,
- van vlees en bloed,
- van een korenaar en glanzende druif,
- van spijs en drank,
- glanzend voedsel en doorschijnend vocht;

al verschillende namen om dezelfde geestelijke realiteit, 'de zegen' aan te duiden, verschillende dingen die hetzelfde zijn en ook zinnebeelden zijn van de Eucharistie.

Reeds tijdens zijn leven oogstte Brentano kritiek hierover, maar hij antwoordt in deze zin: "Ik geef alles zoals ik het zelf heb vernomen. Daar ikzelf niet duidelijk begrijp waarin die zegen eigenlijk bestaan mag hebben, zou ik niet in staat geweest zijn er iets aan te veranderen of bij te voegen of af te doen."

Onder de voorafbeeldingen die ik in die lichtkring zag, waren er vele die ook in de litanie van Onze-Lieve-Vrouw van Loreto voorkomen en die ik zie, begrijp en met grote godsvrucht vereer, telkens als ik die litanie bid.

Litanie van Loreto

Heer, ontferm U over ons.

Christus, ontferm U over ons.

Heer, ontferm U over ons.

Christus, aanhoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelse Vader, *ontferm U over ons.*

God, Zoon, Verlosser van de wereld, *ontferm U over ons.*

God, heilige Geest, *ontferm U over ons.*

Heilige Drievuldigheid, één God, *ontferm U over ons.*

Heilige Maria, *bid voor ons.*

Heilige Moeder van God, *bid voor ons.*

Ook zou hij, ons inziens, niet die verheven uitlatingen van K. erover, hebben kunnen verzinnen. Dat hij K.'s mededelingen steeds trouw weergegeven heeft, zelfs zonder die te begrijpen, kunnen wij voor veel andere concrete gevallen, gemakkelijk aantonen. Zulke gevallen zijn legio.

Niemand is natuurlijk verplicht K.E.'s openbaringen te geloven, maar het heeft ook geen zin, aangezien zoveel er van klaar kan bewezen worden, ze zomaar gewoon weg als dromerijen van de hand te wijzen.

Wat in het geval van die zegen ons betreft, wij zijn veel eerder geneigd Gods wonderbare Voorzienigheid erin te erkennen en te bewonderen.

Van den beginne af heeft God de Verlossing voorbereid, dit grootse werk geleid, bestuurd en geregeld, eeuwen lang, terwijl Hij nu nog altijd in de weer is om het te voltrekken. Dit alles doet en deed Hij met goddelijk geduld, te meer daar Hij bij de mensen niet altijd de nodige medewerking vond of vindt. Toch wist en weet Hij zijn doel te bereiken.

In de hemel zullen wij vele werken van God, waarvan wij nu geen vermoeden hebben, eeuwig bewonderen en in lofliederen de verschuldigde dank Hem er voor brengen.

Van haar kant zegt K.: "Op de jongste dag zal alles openbaar worden en dan zal het geheim van de zegen opgehelderd worden tot schrik van allen die dat geheim misbruikt hebben."

Heilige Maagd der maagden, *bid voor ons.*
Moeder van Christus, *bid voor ons.*
Moeder van de Kerk, *bid voor ons.*
Moeder van de goddelijke Genade, *bid voor ons.*
Allerreinste Moeder, *bid voor ons.*
Zeer kuise Moeder, *bid voor ons.*
Maagdelijke Moeder, *bid voor ons.*
Onbevleete Moeder, *bid voor ons.*
Beminnelijke Moeder, *bid voor ons.*
Bewonderenswaardige Moeder, *bid voor ons.*
Moeder van goede raad, *bid voor ons.*
Moeder van de Schepper, *bid voor ons.*
Moeder van de Zaligmaker, *bid voor ons.*
Allervoorzichtigste Maagd, *bid voor ons.*
Eerwaardige Maagd, *bid voor ons.*
Lofwaardige Maagd, *bid voor ons.*
Machtige Maagd, *bid voor ons.*
Goedertieren Maagd, *bid voor ons.*
Getrouwe Maagd, *bid voor ons.*
Spiegel van gerechtigheid, *bid voor ons.*
Zetel van Wijsheid, *bid voor ons.*
Oorzaak van onze blijdschap, *bid voor ons.*
Geestelijk vat, *bid voor ons.*
Eerwaardig vat, *bid voor ons.*
Heerlijk vat van godsvrucht, *bid voor ons.*
Mystieke roos, *bid voor ons.*
Toren van David, *bid voor ons.*
Ivoren toren, *bid voor ons.*
Gouden huis, *bid voor ons.*
Ark van het verbond, *bid voor ons.*
Deur van de hemel, *bid voor ons.*
Morgenster, *bid voor ons.*
Heil van de zieken, *bid voor ons.*
Toevlucht van de zondaren, *bid voor ons.*
Troosteres van de bedroefden, *bid voor ons.*
Hulp van de christenen, *bid voor ons.*
Koningin van de engelen, *bid voor ons.*
Koningin van de aartsvaders, *bid voor ons.*
Koningin van de profeten, *bid voor ons.*
Koningin van de apostelen, *bid voor ons.*
Koningin van de martelaren, *bid voor ons.*

Koningin van de belijders, *bid voor ons.*
Koningin van de maagden, *bid voor ons.*
Koningin van alle heiligen, *bid voor ons.*
Koningin zonder erfsmet ontvangen, *bid voor ons.*
Koningin in de hemel opgenomen, *bid voor ons.*
Koningin van de heilige rozenkrans, *bid voor ons.*
Koningin van het gezin, *bid voor ons.*
Koningin van de vrede, *bid voor ons.*

Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt, *spaar ons Heer.*
Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt, *verhoor ons Heer.*
Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt, *ontferm U over ons.*

Bid voor ons, Moeder van God,
opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

Laat ons bidden
Heer God, wij bidden U: geef ons, uw dienaren, dat wij ons mogen
verheugen in een bestendige gezondheid van ziel en lichaam; mogen wij
door de verheven voorspraak van de heilige Maria, die altijd maagd is
gebleven, verlost worden van de tegenwoordige droefheid en de
eeuwige vreugde genieten. Door Christus, onze Heer.
Amen.

De reeks van beelden in die lichtbol ontwikkelde zich nog verder
tot aan de ganse vervulling van alle goddelijke barmhartigheid
jegens het mensdom, dat in eindeloze verdeeldheid en
verscheurdheid vervallen was; de reeks beelden werd aan de
andere zijde van de bol, tegenover het paradijs, besloten met het
hemelse Jeruzalem aan de voet van Gods troon.

Als ik geheel die vertoning had gezien, verdween die lichtbol.
Eigenlijk was deze niets anders dan de (beschreven) opeenvolging
van beelden; ze kwamen tevoorschijn uit een punt, vormden een
kring, eindigden en verdwenen weer in hun beginpunt.

Ik meen dat dit groots gezicht niets anders was dan de openbaring
die Joakim in een visioen ontving van de engel. Zulk een

openbaring verschijnt me telkens in een lichtkring als in een sfeer of bol.

Hoe Abraham als eerste de zegen ontving.

26.

Deze paragraaf is genomen uit de visioenen op het Oud Testament en hier ingelast; hij is een wonderschone opheldering van Gen. 18, hoofdstuk dat men met veel voldoening hier zou kunnen lezen. Zeer aanbevolen.

Genesis 18

God belooft Abraham opnieuw een zoon

1. En de HERE verscheen aan hem bij de terebinten van Mamre, terwijl hij op het heest van de dag in de ingang der tent zat.
2. En hij sloeg zijn ogen op en zag, en zie, drie mannen stonden bij hem; toen hij hen zag, liep hij hun uit de ingang van zijn tent tegemoet, en boog zich ter aarde;
3. en hij zeide: Mijn heer, indien ik uw genegenheid gewonnen heb, ga dan niet aan uw knecht voorbij.
4. Laat toch een weinig water gehaald worden, en wast uw voeten en vlijt u neder onder de boom;
5. dan wil ik een bete broods gaan halen, opdat gij uw hart versterkt; daarna kunt gij verder trekken; daartoe zijt gij immers langs uw knecht getrokken? En zij zeiden: Doe zoals gij gesproken hebt.
6. Toen spoedde Abraham zich naar de tent tot Sara, en zeide: Haast u! Drie maten fijn meel! Kneed het en bereid koeken!
7. En Abraham liep naar de runderen, nam een kalf, mals en goed, en gaf het aan een knecht, en deze haastte zich om het te bereiden.
8. Ook nam hij boter en melk en het kalf, dat hij bereid had, en zette het hun voor; en hij stond onder de boom bij hen, terwijl zij aten.
9. Toen zeiden zij tot hem: Waar is uw vrouw Sara? En hij zeide: Daar, in de tent.
10. En Hij zeide: Voorzeker zal Ik over een jaar tot u wederkeren, en dan zal uw vrouw Sara een zoon hebben. En Sara luisterde bij de ingang der tent, die zich achter Hem bevond.
11. Abraham nu en Sara waren oud en hoogbejaard; het ging Sara niet meer naar de wijze der vrouwen.
12. Dus lachte Sara in zichzelf, denkende: Zal ik wellust hebben, nadat ik vervallen ben, terwijl mijn heer oud is?
13. Toen zeide de HERE tot Abraham: Waarom lacht Sara daar en zegt: Zal ik werkelijk baren, terwijl ik oud geworden ben?
14. Zou voor de HERE iets te wonderlijk zijn? Te bestemder tijd, over een jaar, zal Ik tot u wederkeren, en Sara zal een zoon hebben.
15. Toen loochende Sara het: Ik heb niet gelachen, want zij was bevreesd; doch Hij zeide: Neen, gij hebt wèl gelachen.

Abrahams voorbede voor Sodom

16. Toen vertrokken die mannen vandaan en zagen in de richting van Sodom; en Abraham ging met hen mede om hen uitgeleide te doen.

17. En de HERE dacht: Zou Ik voor Abraham verbergen wat Ik ga doen?
18. Abraham immers zal voorzeker tot een groot en machtig volk worden en met hem zullen alle volken der aarde gezegend worden;
19. want Ik heb hem gekend, opdat hij gebieden zou, dat zijn zonen en zijn huis na hem de weg des HEREN zouden bewaren door gerechtigheid en recht te doen, opdat de HERE aan Abraham vervulle wat Hij over hem gesproken heeft.
20. Daarop zeide de HERE: Het geroep over Sodom en Gomorra is voorwaar groot, en haar zonde is voorwaar zeer zwaar.
21. Ik wil nederdalen om te zien, of zij inderdaad gedaan hebben naar het geroep, dat tot Mij gekomen is, of niet; Ik wil het weten.
22. Toen wendden die mannen zich vandaar en gingen naar Sodom, maar Abraham bleef nog staan voor de HERE.
23. En Abraham trad nader en zeide: Zult Gij dan de rechtvaardige met de goddeloze verdelgen?
24. Misschien zullen er vijftig rechtvaardigen in de stad zijn; zult Gij haar dan verdelgen, en aan de plaats geen vergiffenis schenken ter wille van de vijftig rechtvaardigen, die in haar zijn?
25. Het zij verre van U, aldus te handelen, de rechtvaardige te doden met de goddeloze, zodat de rechtvaardige zou zijn gelijk de goddeloze; verre zij het van U; zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?
26. En de HERE zeide: Indien Ik te Sodom vijftig rechtvaardigen in de stad vind, zal Ik de gehele plaats vergiffenis schenken om hunnentwil.
27. En Abraham antwoordde: Zie toch, ik heb mij verstout tot de Here te spreken, hoewel ik stof en as ben.
28. Misschien ontbreken er aan de vijftig rechtvaardigen vijf; zult Gij dan om die vijf de gehele stad verwoesten? En Hij zeide: Ik zal haar niet verwoesten, indien Ik er vijfenveertig vind.
29. En hij sprak verder tot Hem en zeide: Misschien worden er daar veertig gevonden. En Hij zeide: Ik zal het niet doen ter wille van de veertig.
30. En hij zeide: De HERE worde toch niet toornig, als ik nog eens spreek; misschien worden er daar dertig gevonden. En Hij zeide: Ik zal het niet doen, indien Ik er daar dertig vind.
31. En hij zeide: Zie toch, ik heb mij verstout tot de Here te spreken; misschien worden er daar twintig gevonden. En Hij zeide: Ik zal haar niet verwoesten ter wille van de twintig.
32. En hij zeide: De Here worde toch niet toornig, als ik nog eenmaal spreek; misschien worden er daar tien gevonden. En Hij zeide: Ik zal haar niet verwoesten ter wille van de tien.
33. Toen ging de HERE weg, nadat Hij geëindigd had tot Abraham te spreken, en Abraham keerde naar zijn woonplaats terug.

Uit: NBG-vertaling 1951

Ik zag vervolgens hoe Abraham van engelen verlichtingen ontving over dit sacrament van het Oud Verbond en hoe dit geheim in hem opgewekt werd (hem overgemaakt en in hem werkzaam gemaakt werd).

Abraham zat vóór zijn tent onder een grote boom en bad. (Deze plaats is 4 km ten noorden van Hebron). De grote weg liep daar voorbij en dikwijls ging Abraham daar zitten om aan voorbijkomende reizigers de gastvrijheid te beoefenen. Abraham

staarde biddend naar de hemel en kreeg als in een zonnestraal de verschijning van God, die hem de aankomst van drie witte mannen meldde. Hierop ging Abraham een lam op zijn altaar offeren en ik zag hem onder het offer vóór het altaar neergeknield in verrukking bidden om de komst van het Heil van de mensen. Het altaar stond rechts vóór de grote boom in een tent die boven open was. Iets verder, rechts van de grote boom, was een tweede tent opgericht, waarin Abraham zijn offergereedschappen bewaarde en zich meestal ophield, wanneer hij met zijn herders die in de omtrek woonden, iets te verhandelen had. Verder van daar verwijderd en aan de andere kant van de heirbaan stond de tent van Sara met haar huishouding: de vrouwen hielden zich immers altijd in een aparte woning op.

Abrahams offer was bijna voltrokken, toen hij de drie engelen op de heirweg zag naderen. Zij droegen als reizigers hun klederen opgeschort en gingen op gelijke afstand achter elkander. Abraham snelde hen tegemoet; hij boog zich diep voor hen, sprak ondertussen tot God en leidde hen voor de tent van het altaar; daar gaven zij hem het bevel neer te knielen. Ik zag nu de wonderbare handeling door de engelen aan Abraham voltrokken worden. Deze was in geestverrukking en alles samen duurde het maar zeer kort, gelijk (doorgaans) alles wat in zulk een toestand geschiedt.

Ik zag hoe Abraham, voor **de eerste engel** neergeknield, de aankondiging ontving dat God uit zijn nakomelingschap een onbevlekt ontvangen, een zondeloze Maagd zou verwekken, die als ongeschonden Maagd, zonder verlies van haar maagdelijkheid, de Moeder van de Verlosser ZOU worden⁵⁴.

⁵⁴ Ter vergelijking. – Wij lezen in de openbaringen van Brigitta: “God heeft Adam niet ongetroost gelaten, maar hem te kennen gegeven dat Hij de menselijke natuur aannemen zou uit een MAAGD, die het volmaaktste van alle schepselen zou zijn. Insgelijks heeft Hij aan Abraham geopenbaard dat een dochter uit zijn geslacht een onbevleete Maagd zou blijven en de eeuwige Zoon van de Allerhoogste ter wereld zou brengen.”

Hemzelf zou nu geschonken worden wat aan Adam om de (vooruitgeziene) zonde ontnomen was. En nu reikte de engel hem een schitterende spijsje toe en liet hem ook uit een kleine beker een lichtgevende vloeistof drinken. Hierop trok hij met zijn rechterhand zegenend een lijn van Abrahams hoofd recht naar beneden, vervolgens van diens rechter- en ook linkerschouder een lijn tot onder de borst, waar de drie zegenlijnen samenkwamen. Hierop stak de engel met beide handen iets lichtstralend als een wolkje tegen de borst van Abraham en ik zag het in hem overgaan en ik kreeg het gevoel dat hij het sacrament van het Oud Verbond had ontvangen.

De tweede engel kondigde Abraham aan dat hij voor zijn dood deze geheimnisvolle zegen op dezelfde wijze waarop hij hem ontvangen had, moest overleveren aan Isaäk en dat zijn kleinzoon Jakob de vader zou worden van twaalf zonen: uit hen zouden de twaalf stammen spruiten. Hij kondigde meteen aan dat die zegen aan Jakob weer ontnomen zou worden.

Wanneer Jakob echter tot een volk zou aangegroeid zijn, zou dezelfde zegen (aan Israël) teruggeschonken worden om als de heilige schat of zegen van het ganse volk in de Verbondsark geplaatst te worden; door gebed zou hij behouden moeten blijven. Hij liet verstaan dat dit heilig geheim, wegens de goddeloosheid van de mensen, uit de Verbondsark (gedeeltelijk en een tijdlang ook geheel) bij de profeten terecht zou komen (zie nr. 9) en tenslotte overgaan op een man die de vader van de H. Maagd zou worden (nr. 27).

In dezelfde belofte vernam ik ook dat het Heil van de wereld, dat uit de Maagd voort zou komen, ook aan de heidenen door 6 profetessen en door beelden in de sterren bekend gemaakt zou worden (geschiedenis der H. Driekoningen).

Moet men soms niet tot zulke openbaringen de woorden van Jezus terugbrengen: "Abraham Uw vader zag jubelend van blijdschap mijn dag tegemoet! Hij heeft hem gezien en van vreugde gejubeld!?" (Joa. 8, 56).

Dit alles werd aan Abraham in zijn visioen getoond; hij zag de H. Maagd ook aan de hemel verschijnen en aan haar rechterzijde een engel zweven; deze raakte met een twijg haar mond aan en dan kwam van onder de mantel van de H. Maagd de Kerk te voorschijn.

De derde engel kondigde aan Abraham de geboorte van Isaäk aan; doch ik zag Abraham nog zo verstrooid en in beslag genomen door de belofte van de geboorte van de Maagd en door haar verschijning dat hij Isaäk erbij vergat.

Pas na deze boodschappen zag ik Abraham de engelen te gast onthalen en het lachen van Sara plaatshebben (Gen. 18, 12-15). Daarna zag ik Abraham de engelen nog uitgeleide doen en hoorde ik hem voor Sodoma ten beste spreken (Gen. 18, 16-33).

De drie voormelde aartsvaders Abraham, Isaäk en Jakob waren aan de rechterzijde van hun lijf ietwat voller dan aan hun linker. Dit was niet te bemerken, omdat zij hun klederen los en wijd droegen; zo was die dikkere streek bedekt. Aan die zijde waren zij ietwat lijviger, als was die kant eventjes gezwollen.

De zegen, de geheimenis lag daarin verborgen. Deze was schitterend en had de vorm van een boon met een kiem.

De eerstgeborene ontving die van de vader en daarom was de voorrang die hij genoot, zo waardevol.

Toen Isaäk de zegen overdroeg aan Jakob, was het alsof hij hem alles, alle kracht, macht en gezag gaf. Ik voelde dat dit zijn algehele macht was en dat de zegen er de oorzaak en bron van was. Bij die overreiking bad Isaäk luidop.

Nadat de overgave geschied was, bemerkte ik de uitgeputheid van Isaäk, ten gevolge van het werkelijk overmaken van een kracht die hij nu niet meer had; Jakob integendeel was jeugdig, fors, levenskrachtig en sterk geworden.

Jakob ontving die geheimenis in de plaats van Ezaü, omdat zijn moeder wist dat hij met een teken daartoe ter wereld gekomen was. Door de aanraking in de worsteling die in een droomgezicht geschiedde, ontnam de engel die zegen weer aan Jakob; hij bracht hem geen wonde toe, doch het uitwissel van die aanraking was als het verdorren van die voormelde volheid. Daarna was Jakob niet langer als iemand die zelfzeker en onbekommerd is, omdat hij zich door God beschermd weet. Vroeger toch voelde hij zich sterk en veilig door het sacrament dat zich in hem bevond, doch daarna was hij meer verootmoedigd, in zorg en nood; hij voelde zich van zijn zegen beroofd; daarom wilde hij de engel niet laten weggaan, alvorens door een zegening van hem nieuwe sterkte bekomen te hebben. Nadat dan de engel de heup van Jakob had aangeraakt en daarmee zijn doel had bereikt, ontwaakte Jakob uit zijn droom of visioen, zag de engel en bad hem om zijn zegen (Gen. 32, 23-33).

Jozef ontving de zegen die de engel uit Jakob had genomen en wel op dezelfde wijze als zijn voorgangers hem ontvangen hadden. Dit geschiedde, terwijl hij 7 jaren in Farao's kerker in grote ellende gevangen zat. Jozef droeg hem in zijn rechterzijde tot zijn dood. De zegen bleef nog daarna in zijn lijk tot in de nacht vóór de uittocht van de Israëlieten uit Egypte; dan nam Mozes hem eruit en gaf hem met het stoffelijk overschot van Jozef een plaats in de kist (die de Verbondsark van die tijd was), als de heiligste schat, het kostbaarste kleinood van het uitverkoren volk. Voorheen was dit geheim een godsdienstgeheim en familiebezit geweest; nu werd het de geheimnisvolle schat, het heiligste voorwerp van het hele volk: het kreeg zijn plaats in de Verbondsark, zoals ons eucharistisch heilig sacrament in het tabernakel.

Toen de Israëlieten het gouden kalf aanbaden en een kritiek tijdperk doormaakten, ging Mozes twijfelen aan de kracht van dit heilig voorwerp en mocht tot straf het Beloofde Land niet betreden.

Slechts weinigen, ook onder de hogepriesters, kenden dit geheim en wisten het te benuttigen. Dikwijls bedierf en verijdelde een mens door onwaardig gedrag de straal (of invloed) die de zegen op hem wierp met het doel hem te helpen om de geslachtsstam van de Messias te veredelen. Dit vertraagde voor de mensheid weer een hele tijd de komst van de Heiland, of liever van het reine onbevleete vat dat de Messias rechtstreeks uit God de H. Geest zou ontvangen.

Dit heilig voorwerp werd door die hogepriesters welke het kenden, op verschillende manieren ten goede aangewend. Één daarvan was dit voorwerp in water te dopen en dit water als zegenbrengend te drinken te geven.

De profetes Debora, ook Anna de moeder van Samuel, ook Anna's moeder Ismeria hebben zulk water gedronken. Hierdoor was Ismeria in staat gesteld de moeder der H. Anna te worden. Anna zelf echter heeft niet van dat water gedronken: zijzelf toch bevatte de zegen.

De H. Joakim ontving door tussenkomst van een engel dit heilig geheim uit de Ark van het Verbond (nr. 27). In aansluiting daarmee werd de H. Maagd Maria onder de Gouden Poort van de tempel ontvangen⁵⁵, en bij haar geboorte is zijzelf de Verbondsark van de geheimenis geworden. Het doel van die zegen was dan bereikt en de houten Ark in de tempel was voortaan zonder die geheimzinnige heilige zegen. Het geheim van de Onbevleete Ontvangenis van Maria in de heilige moeder Anna kunnen de mensen (in verband met die zegen) niet verstaan en daarom blijft het hun verborgen.

⁵⁵ De Gulden Poort is dezelfde die nu nog deze naam draagt, zie onze schets. In Joakims tijd lag ze nabij de noordoosthoek van het Tempelplein, dat door Herodes later naar het noorden uitgebreid werd.

De uitdrukking 'onder de Gouden Poort' betekent: in de gang onder de grond, waarvan de ingang onder de Gouden Poort is.

**Nu had de geslachtsstam van Jezus de kiem van de zegen tot de menswording van Gods Zoon ontvangen.
Jezus nu stelde het sacrament van het Nieuw Verbond in als de vrucht, de vervulling van die oude zegen om de mensen weer met God te verenigen.**

Toen Jeremia bij de Babylonische gevangenschap de Verbondsark met andere heilige gereedschappen op de berg Nebo liet verbergen (II Makk. 4-8), was dit geheim er niet meer in. Alleen zijn omhulsel werd mee met de Verbondsark in de aarde verborgen. Jeremia kende de inhoud en heiligheid van dat voorwerp en wilde openlijk voor het volk daarover spreken, zoals ook over zijn gruwzame mishandeling, doch Malakias weerhield hem daarvan en nam dit heilig voorwerp in bewaring. Door hem kwam het later in het bezit van de Essenen en door een priester weer in de latere, nagemaakte Verbondsark, want de oude Ark, die Jeremia in de berg Nebo had laten verbergen, werd niet meer teruggevonden. De nagebootste Ark was niet meer zo schoon en ook was er niet alles meer in. Zo was de staf van Aäron bij de Essenen op de berg Horeb, die ook een deel van het heilig, geheimnisvol voorwerp bewaarden (zie nr. 9).

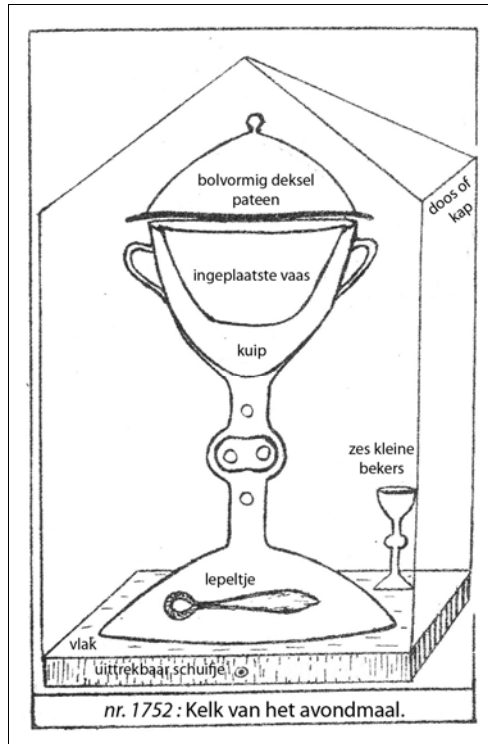
Joakim ontvangt de zegen uit de Verbondsark.

27.

Ik zag dat de engel met de toppen van duim en wijsvinger een teken maakte op Joakims voorhoofd, of dit zalfde, en dat hij hem een schitterende bete spijs te eten, en een lichtende vloeistof uit een kleine, glinsterende beker, die hij met twee vingers vasthield, te drinken gaf. Het bekertje had de vorm van de kelk van het Avondmaal, maar was zonder voet (zie schets hierna).

Dit spijzigen vertoonde zich aan mij, als gaf hij Joakim een kleine, lichtende tarweaar en een kleine lichtdruif te nuttigen en ik bemerkte dat hierna alle begeerlijkheid en onreinheid uit Joakim geweken waren.

Ik zag hierop dat de engel aan Joakim de zegen in zijn heiligste bloesem, in zijn hoogste graad van ontwikkeling meedeelde, de zegen nl. die God aan Abraham had geschonken en die eindelijk, na in het bezit van Jozef te zijn geweest, het 'Heilige' van de Verbondsark, de zetel van God onder zijn volk, was geworden.

Hij gaf die zegen aan Joakim op dezelfde wijze gelijk hij hem, zoals het mij bij andere gelegenheden getoond werd, aan Abraham overgemaakt had. Het enig verschil was dat de engel die de zegen overmaakte, deze bij Abraham uit zichzelf en als het ware uit zijn borst nam, terwijl hij hem voor Joakim uit de Ark in het Allerheiligste scheen te nemen. Een deel van die zegen was immers teruggebracht in de nagemaakte Ark van na de Babylonische gevangenschap.

Het was bij de zegening van Abraham als stelde God de genade van deze zegen in, en als zegende Hij met die zegen de vader van zijn toekomstig volk, opdat uit hem de bouwstenen voor zijn tempel zouden voortkomen. Toen Joakim echter die zegen ontving, was het als nam de engel de heilige zegen uit het

tabernakel van diezelfde tempel en als gaf hij hem aan een priester, opdat uit de zegen het heilig vat gevormd zou worden, waarin het Woord het vlees aannemen moest.

Zo iets is niet in woorden weer te geven, omdat dit (nl. die zegen) het ongeschonden Allerheiligste is, dat door de zondeval in de mens geschonden is geworden. (Wij menen dat dit wil zeggen: God redde iets uit Adam voor diens val, wat door zijn val in alle mensen geschonden en bedorven werd.)

Ik heb vanaf mijn vroegste jeugd in mijn menigvuldige visioenen op het Oud Testament zeer dikwijls een blik in de Verbondsark geworpen en ik heb dan telkens alles gevoeld wat ik voel in een eigenlijke kerk, doch hier in de tempel was dit gevoel meer met vrees en huiver gemengd. Ik zag niet enkel de tafelen van de Wet met het geschreven woord van God daarop, maar ook een geheimnisvolle, een soort sacramentalische tegenwoordigheid van de levende God⁵⁶, en deze was als de wortel van wijn en tarwe, van vlees en bloed van het toekomstige offer der verlossing.

⁵⁶ De H. Schrift geeft ondubbelzinnig te verstaan dat God op een bijzondere wijze in het Allerheiligste in of op de Ark tegenwoordig was. Op het verzoendeksel vertoonde zich, hetzij voortdurend, hetzij in bijzondere omstandigheden – dit is niet zeer duidelijk – een luister van de goddelijke majesteit in een gloriewolk: “Ik verschijn in de wolk op de spreektroon, op het verzoendeksel” (Lev. 16, 2).

“God sprak van tussen de twee kerubs, die op de Verbondsark stonden en waar Hij zich openbaarde, tot Mozes” (Ex. 25, 22). “God die besloten had in een gloriewolk onder zijn volk te wonen, vervulde de tempel” (I Kon. 10-13; II Par. 5, 13-6, 1).

Deze heel bijzondere tegenwoordigheid, die meer was dan een gevolg van Gods alomtegenwoordigheid, werd in het hebreuws ‘Sjekina’ genoemd, d.i. ‘verblijf’, ‘tegenwoordigheid’ (sjakan = wonen, verblijf houden).

Volgens onze zienster was die glans de uitstraling van het in de Ark berustende heilige voorwerp, dat het onderpand, de zetel was van Gods tegenwoordigheid op de Ark tussen de kerubs; dat voorwerp zelf was een voorspel van ons H. Altaarsacrament.

(Naar een nota van Brentano in *Leven der H. Maagd.*)

Het was een zegen, uit welks genade door vrome, wetsgetrouwe medewerking die stam moest voortspruiten, waaraan eindelijk de onbevleete bloem ontloken is (nl. Maria), in wie het Woord vlees, in wie God mens geworden is, die op zijn beurt zijn vlees en bloed, geheel zichzelf met godheid en mensheid in het Nieuw Verbond ingesteld heeft tot sacrament, dat wij noodzakelijk nuttigen moeten om het eeuwige leven te hebben.

Ik heb die geheimvolle sacramentalische tegenwoordigheid van God in de Verbondsark nooit gemist, dan toen ze in de handen van de vijand gevallen was, want dan was het heilig voorwerp bij de hogepriester of ergens bij een profeet ondergebracht en gered geworden. Met de tafelen der Wet alleen zonder dat ‘Heilige’ maakte de Verbondsark geen gunstiger indruk op mij dan de tempel van de Samaritanen op de Gerizzim of dan in onze dagen een kerk, waarin het H. Sacrament niet tegenwoordig is, maar alleen de door mensen verkeerd geïnterpreteerde H. Schrift, in plaats van de door Gods hand beschreven tafelen van de Wet.

In de Verbondsark van Mozes die in de Verbondstent of tabernakel en in Salomons tempel heeft gestaan, zag ik dat allerheiligste voorwerp van het Oud Verbond, deze zegen in de gedaante van twee elkaar doordringende kleiner lichtgestalten in een schitterend omhulsel.

Nu evenwel dat de engel Joakim met die zegen begenadigde, scheen het mij toe, als **stak de engel in een opening op de borst van Joakims kleed iets schitterends, gelijkend op een lichtverspreidende plantenkiem in de vorm van een lichtende boon.**

Ook bij het overmaken van de zegen aan Abraham zag ik de genade op dezelfde manier in hem overgaan en de zegen in hem werkzaam zijn op de door God gewilde manier.

Die werking van de zegen duurde tot hij die zegen overgaf aan zijn eerstgeboren zoon Isaäk. Van deze ging hij op Jakob en van

Jakob door de engel op Jozef en van Jozef en zijn vrouw, doch nu toegenomen in glans en kracht, kwam hij in de Ark des Verbonds.

Ik vernam dat de engel nopens die zegen de geheimhouding oplegde en ik begreep daaruit de reden waarom later Zakarias, de vader van Joannes de Doper, met stomheid geslagen was, nadat hij van de engel Gabriël bij het reukaltaar de zegen en de belofte van Elisabets vruchtbaarheid bekomen had (Lk. 1, 9-22).

Er werd mij geopenbaard dat Joakim de zegen van Abraham in zijn hoogste bloei en volmaaktheid ontving ter verwezenlijking en voortbrenging van de Onbevleete Ontvangenis van de allerheiligste Maagd, die de kop van de slang zou verpletteren.

De engel leidde Joakim terug naar voren in het Heilige en verzwond. Joakim zonk hier in geestverrukking, stijf en gevoelloos ter aarde. Hier vonden hem de priesters bij hun terugkeer in het Heilige bewusteloos in vervoering met een van zaligheid blozend gelaat. Zij hieven hem schroomvol en eerbiedig op en droegen hem naar buiten op een zetel, waarop anders slechts priesters plachten te zitten. Hier wasten zij hem het gelaat en hielden hem sterke reukmiddelen onder de neus, gaven hem dan ook te drinken en wendden alles aan, waarmee men bewustelozen uit hun onmacht doet ontwaken. Toen Joakim tot zichzelf gekomen was, zag hij er stralend uit, blozend en verjongd.

Ontmoeting van Joakim en Anna onder de Gulden Poort. – De Onbevleete Ontvangenis van Maria.

28.

Door een vermaning van Boven was Joakim in het Heilige mogen gaan en op een gelijk goddelijk bevel werd hij nu in een

geheiligde, ondergrondse gang gebracht⁵⁷, die onder de bodem van de tempelgebouwen heen tot onder de Gouden Poort doorliep. Ik heb verklaringen ontvangen over de betekenis van deze gang en over zijn ontstaan bij de bouw van de tempel, alsook over zijn bestemming; ik kan dat alles echter niet meer duidelijk weergeven. Aan deze gang was, geloof ik, een rituele praktijk verbonden: men maakte er gebruik van bij de verzoening en zegening van onvruchtbaren; men werd in zekere omstandigheden in die gang gebracht ter reiniging, verzoening, vrijspraak, enz. (cfr. Num. 5).

Joakim werd langs een lage deur nabij het voorhof (der mannen en der priesters) waar men de offerdieren slachtte, in deze gang

⁵⁷ De rotsheuvel of Tempelberg, waarop zich de tempel verheft en het tempelplein zich uitstrekt is van binnen doorsneden met gangen, kanalen en leidingen.

“De weg die Joakim volgde daalde aldoor af”, zegt zij.

De tempel staat immers op de top, het hoogste terras van de heuvel; het voorhof van de vrouwen ligt 15 treden lager, het voorhof van de heidenen nogmaals 15 treden en de heuvel daalt in de oostelijke richting voort tot de Gouden Poort. Deze is een gebouw met gewelf.

Aan haar noordkant is een ruime eetzaal. In deze omgeving liggen ook woningen van priesters en tempeldienaren. Uit deze Poort steeg een gang naar het tempelplein en deze gang zal zeker in verbinding gestaan hebben met de ruime ondergrondse gang, waarin Anna ging. Dit alles komt te pas in het nr. hierboven.

Wat in 't bijzonder de ondergrondse gang betreft, reeds een eeuw geleden schreef over zo'n gang in de Tempelberg V. Guérin: “Ten noorden van het 4 m hoog platform, dat de moskee van Omar draagt, heeft de onderzoeker Warren een onderaardse gang gevonden, die van west naar oost loopt; hij is volbloedig gewelfd en 5 ½ m breed.”

Een breedte nu van 5 ½ m is aanzienlijk voor een onderaardse gang in de rots, en indien Joakim deze gang gevolgd heeft, noemt K.E. hem terecht een ruime en schone gang.

Joakims weg was eerst niet breed. Dit wijst erop dat hij niet aanstonds in deze gang kwam, maar eerst een korte tijd een smallere moest volgen. Dit zou dan weer overeenkomen met de lokaliserings van die brede gang, nl. aan de noordzijde van het 4 m hoge platform.

binnengeleid. Dan keerden de priesters terug en Joakim volgde de nu weer afdalende ondergrondse weg.

Ook Anna was op deze tijd in de tempel gekomen met haar dienstmeid; deze droeg offerduiven in traliekorven. Anna had haar offer afgegeven en aan een priester verklaard dat haar door een engel bevolen was een ontmoeting met haar man onder de Gouden Poort te hebben (d.i. in de gang die aan de oostkant onder die poort begint). Ik zag nu ook hoe zij door priesters en onder het geleide van eerbiedwaardige vrouwen – ik meen dat ook de profetes Hanna zich onder hen bevond – door een ingang aan het ander uiteinde vanuit de Gulden Poort in de gewijde gang gebracht werd. Zodra zij erin getreden was, verlieten haar haar begeleiders.

Deze ondergrondse gang was zeer wonderbaar ingericht.

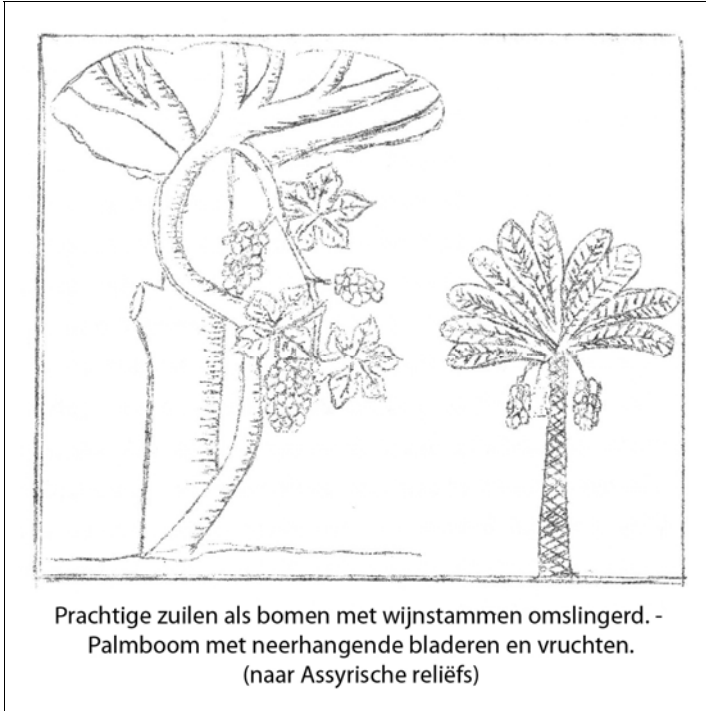
Joakim ging erin door een kleine poort en de weg daalde af. In het begin was deze gang eng, doch hij verbreedde. De wanden glansden goudkleurig en groen en van boven af viel een roodachtig licht naar binnen. Hier zag ik prachtige zuilen als bomen met wijnstammen omslingerd⁵⁸.

⁵⁸ Vaak ziet men afbeeldingen, zoals er hier een gereproduceerd is.

In de wijngaarden plantte men vaak ook vijgenbomen en dan dienden zij de wingerden tot steun; deze klampen er zich met hun takken en ranken aan vast.

“In de boomgaarden van Nabloes ziet men”, zegt V. Guérin, “hier en daar klimmende wijnstokken die zich rondom de boomstammen slingeren en zelfs als festoenen van de ene stam naar de andere lopen.” (Sam. 1, 399).

Vandaar het veel voorkomende siermotief van kolommen in de vorm van een boomstam, waartegen de wingerd opklimt. Zulk één ziet K. hier in deze heilige gang.

Nadat Joakim ongeveer het derde gedeelte van de gang doorlopen had, kwam hij in een plaats, waar, in het midden, een zuil stond in de vorm van een palmboom met neerhangende bladeren en vruchten. Hier nu trad Anna, stralend van vreugde, hem tegemoet. Ze omarmden elkander in heilige blijdschap en deelden mekaar hun geluk mee.

Zij waren buiten zichzelf en door een lichtwolk omgeven. Dit licht zag ik uitgaan van een grote schaar engelen, die de verschijning van een hoge, licht-uitstralende toren droegen en op Joakim en Anna neergezweefd kwamen.

Deze toren had de vorm van de toren van David, van de Ivoren Toren, enz. zoals ik deze zie onder het bidden van de litanie van Onze-Lieve-Vrouw van Loreto. Ik zag hem als verdwijnen tussen Anna en Joakim, terwijl een lichtwolk hen omgaf.

Ik begreep nu dat, ten gevolge van de hier aan Joakim en Anna verleende zegen en genade Maria's ontvangenis geheel onbevlekt was, juist zoals alle ontvangenis het zonder de zondeval zou geweest zijn⁵⁹.

Terzelfder tijd had ik een onbeschrijfelijk visioen: de hemel ging boven hun hoofden open en ik zag de vreugde van de H. Drie-eenheid en der engelen en hun medewerking aan de geheimnisvolle zegening, die de ouders van Maria hier ontvingen. God lovend begaven Joakim en Anna zich nu naar de uitgang onder (in) de Gouden Poort; de weg begon aan het einde weer te klimmen. De gang daar verlatend, kwamen zij onder een hoge, schone boog als in een soort kapel waar vele lichten brandden. Hier werden zij ontvangen door priesters die hun uitgeleide deden.

Het deel van de tempel, waarboven de zaal van het Synedrium (= een verzameling van zittende (overheids) personen / *synedriüm ecclesiasticum*, de kerkeraad) gelegen was, lag meer boven het midden van de onderaardse gang (*mehr über die Mitte*); hier, boven zijn einde, lagen, naar ik meen, woningen van priesters, die met de zorg voor de tempelgewaden belast waren⁶⁰.

⁵⁹ Wij vinden dezelfde verklaringen in de openbaringen der H. Brigitta, tot wie Christus zegde: *"Ik verkoos tot moeder een maagd, die van een vader en een moeder geboren was, maar die Ik waardig keurde Mij, zonder de medewerking van een man en zonder zonde ter wereld te brengen, zodat mijn Godheid een mensheid van een maagdelijke vrouw zonder schending van haar maagdelijkheid kreeg. Zo zouden, was het niet geweest van de zondeval, de eerste kinderen in het paradijs door de geheimen der goddelijke liefde en door de wederzijdse liefde der ouders zonder lichamelijke wellust geboren zijn geworden."* (Openb. I, 26).

⁶⁰ K. bedoelt hier de raadszaal van het klein Synedrium, dat uit 23 leden bestond. In het Bitter lijden spreekt K. van een Raad van zowat 28 leden die tot taak had te waken over de zuiverheid van leer. Misschien wel dezelfde Raad. Hij had een vergaderzaal boven de oostelijke ingangpoort van het vrouwenvoorhof.

Joakim en Anna kwamen nu in een soort van bocht⁶¹, aan de uiterste rand van de Tempelberg naar het dal van Kedron toe. Men kon daar niet verder rechtdoor gaan. De weg verdeelde zich hier naar rechts en links. Nadat Joakim en Anna nog een priesterhuis bezocht hadden, zag ik hen met hun dienstpersoneel zich op de terugweg naar hun woonplaats begeven. Te Nazareth aangekomen, richtte Joakim een vreugdig feestmaal aan, waarbij hij vele armen spijzigde en overvloedige aalmoezen uitdeelde. Ik zag beide echtgenoten, bij het beschouwen van de barmhartigheid die God hun had bewezen, vervuld met vreugde, vurige godsvrucht en levendige dankbaarheid; dikwijls zag ik hen onder tranen samen hun gebed verrichten.

Ik bekwam bij deze gelegenheid ook de verklaring dat de ouders de handeling, waardoor Maria ontvangen werd, gesteld hebben zonder inmenging van begeerlijkheid en uit heilige gehoorzaamheid. Ook werd me getoond dat zij daarna in een bestendige onthouding, in de verhevenste godsvrucht en de vurigste liefde geleefd hebben.

Meteen werd me duidelijk te kennen gegeven dat de reinheid, kuisheid en onthouding van de ouders en hun strijd tegen alle onreinheid een onmetelijke invloed hebben op de heiligheid van de kinderen die zij verwekken; voorts hoe algehele onthouding na de ontvangenis vele zondekiemen van de vrucht afweert. Ik zag het als een algemene regel dat buitensporigheid en onmatigheid de bron zijn van misvorming en zonde⁶².

Later na Pinksteren zag K. daar eens de joodse overheden met de christenen onderhandelen nopens hun woonplaatsen (fasc. 34, nr. 2182). Dit deel van de tempelgebouwen lag inderdaad ongeveer boven het midden van die onderaardse gang.

⁶¹ De hier vermelde bocht wordt gevormd door het dal dat van noordwest naar zuidoost de wijk Bezeta doorsnijdt en daar in de Kedronvallei uitmondt. De heuvelhelling wordt erdoor onderbroken. Deze onderbreking was en is nog door de stadsmuur gesloten, overbrugd.

⁶² De hier geroemde uitzonderlijke zuiverheid van het echtpaar Joakim en Anna worden ook geroemd door Maria zelf in deze woorden van haar tot H.

De H. Maagd spreekt over de ontmoeting van haar ouders onder de Gouden Poort.

(Meegedeeld op 16 december 1822)

29.

In K.E.'s verhalen van Jezus' leven kwam op 16 december 1822 het volgende voor:

“Ik hoor de H. Maagd dikwijls aan vrouwen die haar intimiteit genieten, zoals b.v. aan Joanna Chusa en Suzanna van Jeruzalem allerhande geheimen en feiten, die met haar of met de Heer verband houden, vertellen. Deze is zij, deels door ingestorte kennis, deels door de mededelingen van haar moeder Anna te weten gekomen. Zo heb ik haar heden ook aan Suzanna en Marta horen zeggen dat Joakim en Anna elkander in de zaal onder de Gulden Poort op een gouden uur hebben ontmoet⁶³.

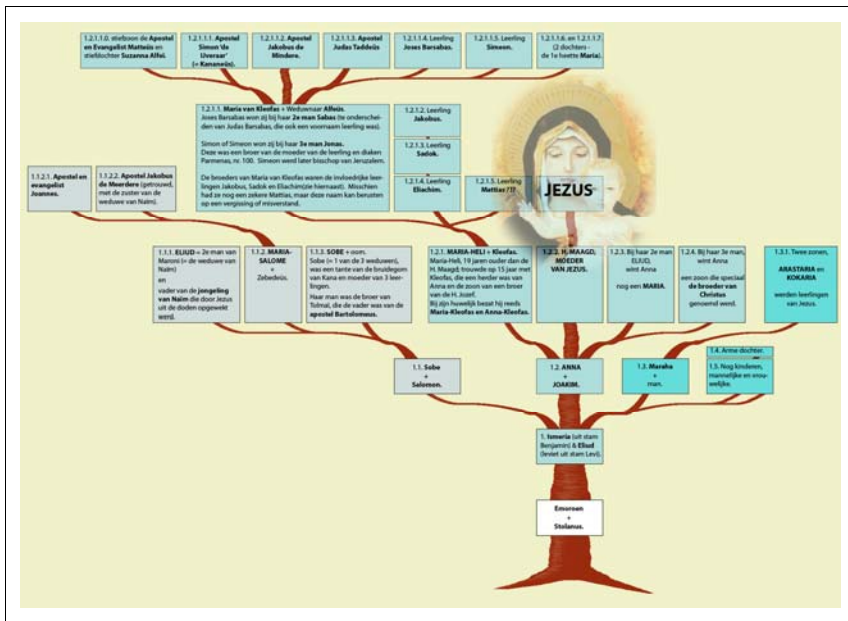
Brigitta: “God heeft mijn vader en moeder in zulk een kuis huwelijk verbonden, dat er nergens en nooit zulk een heeft bestaan. Nooit maakten zij van hun recht gebruik, tenzij met de goede mening om, volgens Gods wet, vruchten voort te brengen. Als hun door een engel geboodschapt was, dat zij een maagd zouden verwekken, uit wie het Heil van de wereld voort zou spruiten, zouden zij liever gestorven zijn dan haar te verwekken in vleselijke liefde; de begeerlijkheid was in hen uitgedoofd. Zij hebben mij verwekt, dit verzeke ik u stellig, louter onder aandrijving van de goddelijke liefde, op het bevel van de engel, uit gehoorzaamheid aan God en zonder enige lagere lust. Zo werd dan uit hun zaad door de goddelijke liefde mijn lichaam verwekt en gevormd. En daarom is het de waarheid dat ik zonder de erfzonde ontvangen ben, en dat, zoals mijn Zoon en ik nooit gezondigd hebben, er ook geen huwelijk heeft bestaan, dat zo eerbaar en zuiver geweest is als dat waaruit ik gesproten ben.” (Openb. I, 9; cfr. VI, 49, 55; IV, 119, 140).

⁶³ Hier nogmaals een korte tekst ter vergelijking uit de openbaringen der H. Brigitta;

Maria sprak tot haar: “Het uur van mijn ontvangenis mag terecht het gulden en kostbaar uur genoemd worden, omdat, terwijl andere echtelingen zich uit vleselijk verlangen lichamelijk verenigen, mijn ouders alleen uit gehoorzaamheid en op Gods bevel samenkwamen. Vandaar dat het uur waarop ik ontvangen ben, een gouden uur is, want dan nam de verlossing

Daar was de goddelijke genade met zulk een volheid in hen gekomen dat, ten gevolge daarvan, zij alleen door een daad van louter gehoorzaamheid en allerzuiverste godsliefde, zonder enige inmenging van zinnelijkheid, haar de ontvangenis en het bestaan hadden geschonken (cfr. nr. 28). Zij gaf hun ook nog te kennen dat zonder de zondeval de ontvangenis van alle mensen even zuiver zou geweest zijn (zie nr. 28, voetnoot 59).

Maria vertelde hun ook over haar geliefde oudere zuster Maria Heli, hoe haar ouders in haar het beloofde kind niet erkend hadden, en hoe zij daarna zo vele jaren in onthouding geleefd en zo reikhalzend naar het kind der belofte uitgezien hadden.

van allen een aanvang, en de duisternis ging spoedig over in het licht.” (Openb, VI, 55).

Het verheugde mij dat ik hier uit Maria's mond zelf vernam, wat ik in mijn visioenen telkens opnieuw over haar oudste zuster heb gezien.

Ook vertoonde zich nogmaals aan mijn geest het gehele verloop van de genade die de ouders van Maria ten deel was gevallen, vanaf de verschijning van de engel aan Anna en Joakim tot hun ontmoeting onder de Gulden Poort. Ik zag alles terug, juist zoals ik het steeds heb verhaald.

Onder de Gouden Poort, d.i. in de onderaardse heilige zaal of plaats (waartoe de gang leidt die begint onder de Gouden Poort). Daar zag ik Joakim en Anna door een menigte engelen en door een hemels licht omgeven; ook zichzelf schitterden en waren rein als geesten en in een bovennatuurlijke toestand, zoals nooit vóór hen een mensenpaar was geweest.

Ik meen dat in de Gouden Poort zelf het onderzoek en de ceremoniën van de vrijspraak der van echtbreuk beschuldigde vrouwen en meer andere verzoeningshandelingen volbracht werden⁶⁴.

Er waren vijf soortgelijke gangen in de grond onder de tempel; ook een onder de plaats waar de maagden verbleven. Voor bepaalde verzoeningen werd men daar binnengebracht. Of ooit vóór Joakim en Anna anderen die weg betreden hebben, kan ik nu niet met zekerheid zeggen, doch ik geloof dat zo iets zeer zelden het geval was. Of het een gangbaar, algemeen gebruik was bij offers die door onvruchtbaren gebracht werden, weet ik op 't ogenblik evenmin. In het geval van Joakim en Anna hadden priesters dat bevel ontvangen (hen in die gang te brengen, of toe te laten).

⁶⁴ Nota van Brentano:

Deze mededeling van de zienster komt treffend overeen met wat de oudste joodse geschriften hierover zeggen (zie b.v. Misjna, traktaat Tamid, c. 5 en Sota, c. 1).

INTERMEZZO

De voorgaande paragraaf besloot Brentano met deze woorden:
“Hier eindigen K.’s mededelingen over de Onbevleete Ontvangenis.”

Straks sluiten wij ons eerste fascikel af. Het is dus zinvol dat op de frontpagina de afbeelding van de Onbevleete Ontvangenis, volgens de voorstelling van Murillo, geplaatst werd.

In het leven der H. Maagd volgt hier een uitgebreid visioen, dat, volgens de bekentenis van Brentano, ten gevolge van K.'s zwaarzieke toestand en bewogen leven, gebrekkig verhaald is, onzeker in zijn volgorde, fragmentarisch, raadselachtig in de betekenis van zijn bijzonderheden en een eigenlijke ontknoping mist. Daarom laat het de lezer onbevredigd. Van onze kant nemen wij er daarom slechts één passage van over en vervangen de rest door een stukje mystieke litteratuur dat in deze samenhang bijzonder goed past.

Het opschrift van het visioen luidt:

De Verlossing van het mensdom aan de engelen getoond.

In een wonderbaar visioen zag ik hoe God na de zondeval aan de engelen bekend maakte hoe hij het mensdom wilde herstellen. Bij een eerste aanblik verstond ik niet alles, doch spoedig werd het mij volkomen duidelijk.

Ik zag de troon van God, de allerheiligste Drie-eenheid en als het ware een beweging in haar Drievuldigheid. Ik ontwaarde de negen engelenkoren en zag God hun openbaren op welke manier Hij het mensdom uit zijn val wilde oprichten.

Ik zag deze aankondiging door de engelen met grote vreugde onthaald en met onbeschrijfelijk gejubel toegejuicht worden.

Nu werd mij in allerlei zinnebeelden de ontwikkeling en de uitvoering van Gods heilspennen over het mensdom in taferelen getoond. Ik zag deze taferelen tussen de negen engelenkoren als het verloop van een geschiedenis verschijnen en zich uit elkander ontwikkelen. Het was een voorstelling in beelden van de strijd tussen goed en kwaad, tussen heilige en boze machten, waarvan de eerste de voorbereidselen tot de verlossing begunstigten, de laatste die bekwamen. Ik zag de engelen tot deze taferelen bijdragen en meewerken, ze beschermen en verdedigen.

Het geheel en de samenhang van het visioen kan ik me niet meer met zekerheid in de juiste volgorde herinneren en moet dus in

godsnaam op goed geluk af zeggen wat mij gaandeweg te binnen komt.

Zoals gezegd, laten wij de rest van dit visioen weg en vervangen het door iets beters. Wij zagen hoe K.E. de nadruk legt op de grote vreugde waarmee de engelen de aankondiging van de verlossing van het mensdom vernamen.

Brentano benadrukt dit nog meer in een nota, waarin hij zegt: “Onder haar verhaal kwam de zienster telkens weer terug op de onbeschrijflijke vreugde van de engelen. ”

Vandaar de volgende samenvatting van enige bladzijden uit het grote Christusleven van de vermaarde volksschrijver Pater von Cochem.

Wij geven er de titel aan:

Maria, oorzaak van onze blijdschap

Zowel voor God als voor alle schepselen was het vooruitzicht van Maria een bron van vreugde.

Van alle eeuwigheid heeft God vreugde aan Maria gehad! “Onder alle wezens”, zo zei de engel aan Brigitta, “onder alle wezens die toen nog niet geschapen waren, stond er God één voor ogen, dat alle andere ver overtrof en waarin Hij boven alle andere zijn welbehagen vond.” O Maria, dit schepsel waart gij !

“Zoals een kunstenaar zich voorneemt”, zei Maria tot de H. Mechtildis, “een meesterwerk te maken en dit dan zorgvuldig in overweging neemt, het zich vooraf in de geest voorstelt, beschouwt en dan eindelijk uitbeeldt, zo heeft de H. Drie-eenheid, na mijn schepping besloten te hebben, mij in haar gedachten voorgesteld en in dat geestesbeeld van mij alle lust en vreugde gevonden; want ze stelde zich zulk een kunstwerk voor, en wilde mij tot zulk een toonbeeld van alle volmaaktheid maken, dat haar wijsheid, almacht en goedheid er zich in de hoogste mate in zou openbaren en weerspiegelen.

Ja, de algoede God heeft mij, nog eer ik geboren was, zozeer

boven alle schepselen liefgehad, dat Hij vaak om mijnentwil de wereld heeft gespaard.”

God heeft aan deze vreugde, die Hij van eeuwigheid over Maria gehad heeft, ook de Engelen deelachtig gemaakt.

“Zij zagen”, zo onderrichtte de engel de H. Brigitta, “als in een spiegel in God een eretoon, zo dicht hij de Godheid geplaatst, dat geen ander nader kon staan, en boven die troon een kroon van zulk een schoonheid, dat alleen de goddelijke majesteit die in waarde overtrof. Hoewel het schepsel voor wie de troon en de kroon bestemd waren, nog niet bestond, zagen zij toch dat God in dat toekomstige schepsel meer vreugde vond dan in alle andere reeds geschapen en nog te scheppen wezens, ja, dat Hij er meer vreugde in vond dan in hen allen samen, hoewel zijn vreugde in de schepping en aanschouwing van ieder van hen onbeschrijfelijk groot was. Ten gevolge van die voorkennis verblijdden zich de negen koren der Engelen over dit nog niet geschapen wezen meer dan over hun eigen schepping en beminden het veel meer dan zichzelf; zij zagen immers dat het veel verhevener, heiliger en godgevalliger zou zijn dan zij.

Zo was Maria reeds vóór haar schepping de bron van de grootste vreugde voor de Engelen en heeft zij in hen het verlangen ontstoken om de dag te zien waarop zij ONTVANGEN zou worden. Welk een gejubel barstte er dan in de hemelzalen niet los, als aan de Engelen de dag van die ONTVANGENIS en het besluit van de verlossing van het mensdom aangekondigd werd.

Zodra God zijn Moeder aan de MENSEN openbaarde, was zij ook voor hen een bron van vreugde en vertrouwen. God heeft haar aan de Joden en heidenen vooraf geopenbaard, omdat Hij wilde dat zij door hemel en aarde, door Joden en heidenen vereerd zou worden.

Volgens de openbaringen van Brigitta heeft God aan Adam, Noach, Abraham, Isaäk, Jakob en andere patriarchen en profeten geopenbaard dat een Maagd geboren zou worden, die de Verlosser van de wereld zou baren: “God heeft Adam, na zijn

verdrijving uit het paradijs, niet ongetroost gelaten, maar hem te kennen gegeven dat hij de menselijke natuur wilde aannemen en geboren wilde worden uit een Maagd die het volmaaktste van alle schepselen zou zijn.

Aan Abraham heeft Hij vooraf aangekondigd dat een dochter uit zijn geslacht een onbevleete Maagd zou blijven en de eeuwige Zoon van de Allerhoogste ter wereld zou brengen”(cfr. nr. 26, voetnoot 54).

Deze openbaring gaf Abraham als een erfschat door aan zijn zoon Isaäk en deze aan Jakob en deze aan de 12 stamvaders.

“Onder alle waarheden en aankondigingen, die de H. Geest aan de profeten openbaarde om ze aan het volk bekend te maken”, zo zei de engel nog tot Brigitta, “vloeiende geen zoeter bekendmaking hun hart binnen, en kwam er geen liefelijker uit hun mond dan de belofte dat God, de Schepper van alles, op aarde neer zou dalen om als mens uit een onbevleete Maagd geboren te worden en om door zijn zoendood de zielen, die satan door Adams zonde in het verderf had gestort, te verlossen en zalig te maken.”

Verwijderde voorbereiding tot de komst van de Emmanuel (vervolg)

Inleidende opmerking.

In de ondergrondse kamer of zaal die men, van het oosten en westen uit, bereikte met een ruime gang en waar Joakim en Anna mekaar ontmoetten, had de Onbevleete Ontvangenis van Maria plaats. Een leger van engelen, badend in een hemels licht, omgaven de heilige echtgenoten.

Op dit groots gebeuren laat Brentano enige visioenen van K. Emmerick aansluiten, omdat zij er enigszins betrekking op hebben. Vooral wijzen die visioenen op de verering van de H. Maagd die door Gods wil, reeds eeuwen voor haar geboorte door vrome Israëlieten uitdrukkelijk, en ook door godsdienstige heidenen meer bedekt en vaag, om niet te zeggen onbewust, doch werkelijk beoefend werd.

Hier volgen zij.

Een voorafbeelding van Maria in Egypte nog vóór Elias.

30.

Ik zag in een zeer oud tijdperk een gebeurtenis in Egypte, die op de H. Maagd betrekking had; ze moet lang vóór Elias hebben plaatsgehad; ook in zijn tijd heb ik daar iets gezien, maar dit zal ik later vertellen.

In Egypte, veel verder van het Beloofde Land dan On of Heliopolis, zag ik een stad waarbij, op een eiland van de stroom⁶⁵

⁶⁵ Vanaf Kaïro in het noorden liggen in de Nijl een ontelbare menigte eilandjes gezaaid. Een vers van V. Hugo, in het Vlaams vertaald, luidt: "In 't westen lag, gelijk een tijgervel gevlekt, de gele Nijl met talloze eilandjes bedekt."